

BIOLAN

PIKAKOMPOSTORI 550

Käyttöohje

SNABBKOMPOSTOR 550

Bruksanvisning

QUICK COMPOSTER 550

Instructions for use

SCHNELLKOMPOSTER 550

Bedienungsanleitung

QUICK COMPOSTER 550

Bruksanvisning

KIIRKOMPOSTER 550

Kasutusjuhend

ĀTRAIS KOMPOSTĒTĀJS 550

Lietošanas instrukcija

„QUICK COMPOSTER 550“ KOMPOSTINĒ

Naudojimo instrukcija

Компостер быстрого компостирования QUICK COMPOSTER 550
Инструкция по применению

COMPOSTEUR RAPIDE 550

Instructions d'utilisation

RYCHLÝ KOMPOSTÉR 550

Návod k použití

SZYBKI KOMPOSTOWNIK 550

Instrukcja obsługi

FI

SV

EN

DE

NO

ET

LV

LT

RU

FR

PL

CS

BIOLAN

Säilytä käyttöohje!

PIKAKOMPOSTORI 550

Käyttöohje

FI

Sisällysluettelo

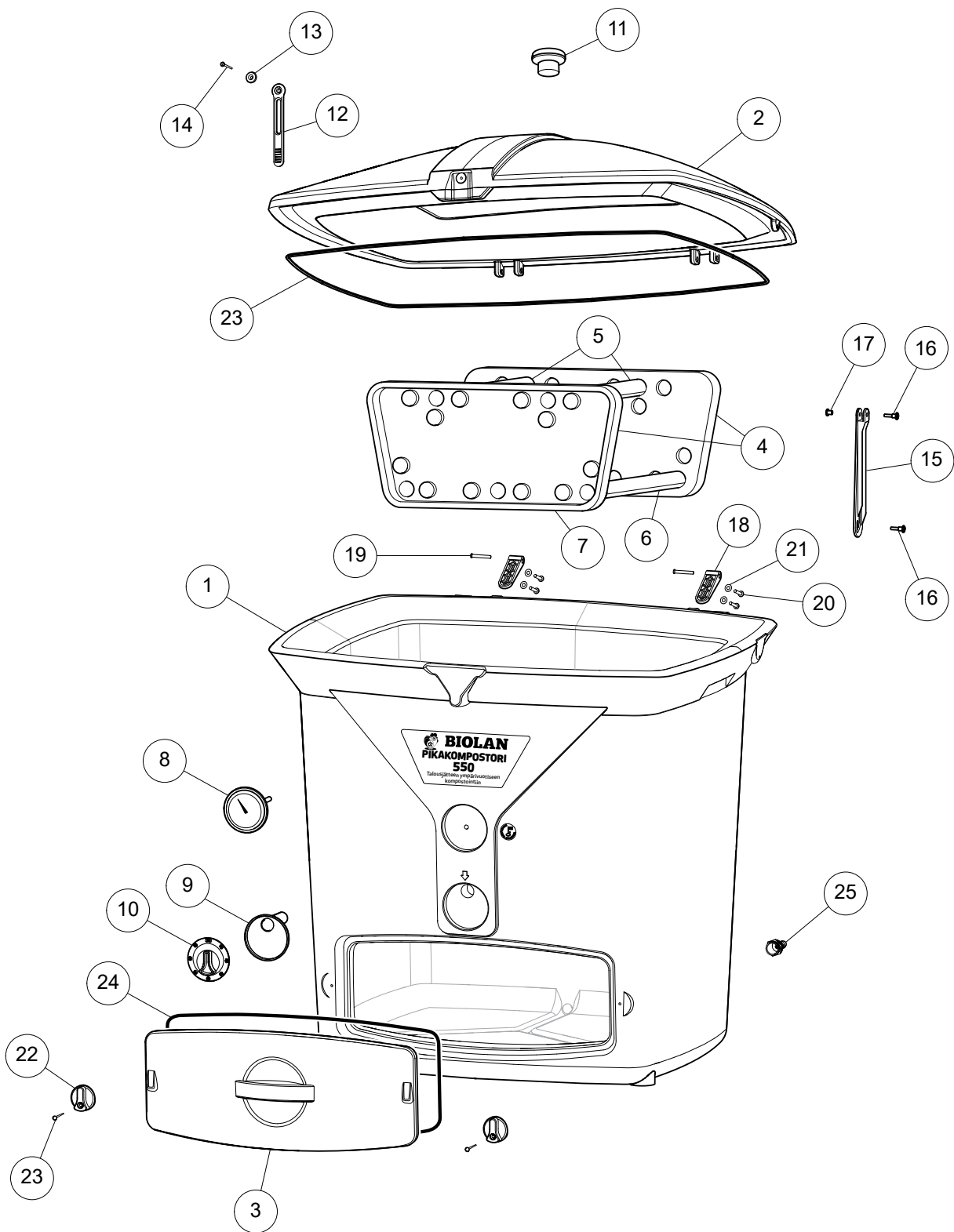
Mittatiedot	3
Osaluettelo	4
1. KOMPOSTOINTIA KOSKEVAT LUVAT JA MÄÄRÄYKSET	6
2. KOMPOSTORIN PAIKAN VALINTA	6
3. ENNEN KÄYTTÖNOTTOA	6
3.1 Suotonesteletkun liittäminen ja nesteen johtaminen	6
4. KÄYTTÖNOTTO	6
4.1 Kompostoitumisen käynnistyminen	6
5. PIKAKOMPOSTORI 550:N KÄYTTÄMINEN	6
5.1 Täyttö	6
5.2 Tyhjentäminen	7
5.3 Kylmään vuodenaikaan huomioitavaa	7
5.4 Pikakompostori 550:n puhdistaminen	7
5.5 Säätöventtiilin käyttäminen	7
6. KOMPOSTIN JA SUOTONESTEEN KÄYTTÖ PUUTARHASSA	8
6.1 Katekompostin kypsytyks kompostimullaksi	8
6.2 Katekompostin käyttö	8
6.3 Kypsän kompostimullan käyttö	8
6.4 Suotonesteen käyttö	8
7. MAHDOLLISET ONGELMATILANTEET	8
7.1 Mädäntyneen haju	8
7.2 Ammoniakin haju	8
7.3 Lämpötila ei nouse	8
7.4 Kompostimassa jäätyy	9
7.5 Kompostimassa on liian tiivistä	9
7.6 Kompostorissa on kärpäsiä tai niiden toukkia	9
7.7 Kompostorissa on muurahaisia	9
7.8 Kompostissa on hometta	9
7.9 Kompostissa on sieniä	9
Tuotteen kierrätys	10
Takuuasiat	10
Biolan tarvikkeet	10

Mittatiedot

tilavuus	550 l
kapasiteetti jätteen määrästä ja laadusta riippuen	10–15 kotitaloutta
pohjan ala	88 x 74 cm (l x s)
kannen ala	115 x 115 cm (l x s)
kompostorin korkeus	120 cm
työskentelykorkeus	102 cm
tyhjän kompostorin paino	noin 54 kg
täyden kompostorin paino	250–400 kg
kannen paino avattaessa	6 kg

Osaluettelo

Osa	Nimike	Osanro	Materiaali
1	Runko, Vihreä	17734000	PE+PU
	Runko, Tummanharmaa	17734100	PE+PU
2	Kansi, Vihreä	17734020	PE+PU
	Kansi, Tummanharmaa	17734120	PE+PU
3	Tyhjennysluukku, Vihreä	17734030	PE+PU
	Tyhjennysluukku, Tummanharmaa	17734130	PE+PU
4	Ilmanjakokanava, 2 kpl	17734350	PE
5	Yläilmaputket, pit. 69 cm, 2 kpl	21734040	HST
6	Reunimmaiset alailmaputket, pit. 64 cm, 2 kpl	21734050	HST
7	Keskimmäinen alailmaputki, pit. 68 cm	21734060	HST
8	Lämpömittari	29726070	RST
9	Ilmaventtiilin runko	18726110	PE
10	Säätökiekko	18726120	PE
11	Poistoilmaventtiili	18734100	PE
12	Kannen lukituskumi	19734110	kumi
13	Lukituskumin aluslaatta	18726140	PE
14	Lukituskumin ruuvi, yleisruuvi uppokanta A2 4,5x30	20010023	RST
15	Kannen aukipidin	18734180	PE
16	Muovimetalliruuvi (aukipitimeen), 2 kpl	20040005	PA + ST Zn
17	Muovimutteri (aukipitimeen)	20020005	PA
18	Sarana, 2 kpl	40580002	PE
19	Saranatappi, 2 kpl		PE
20	Saranan ruuvi, ristiuraruuvi A2 M6x16, 4 kpl		RST
21	Korialuslaatta, 4 kpl	20060003	RST
22	Tyhjennysluukun salpa, 2 kpl	40580004	PE
23	Salvan ruuvi, ristiuraruuvi A2 M2x35, 2 kpl		RST
24	Tiivistekumi (kannessa ja tyhjennysluukussa)	19726300	kumi
25	Letkunippa	20710210	messinki
	Pikakompostori 550 sisältää osakuvassa esitettyjen osien lisäksi:		
	Kompostimöyhennin	70575100	PP+PF
	Komposti- ja huussikuivike, 2 kpl	70562100	
	Käyttöohje	27734340	paperi
	Lisäksi seuraavat asennettuina:		
	Avainlipputarra	27726090	muovitarra
	Nimitarra	27734080	muovitarra
	Hakanen	20080007	HST
	Ureitointitulppa, vihreä	18726220	PE
	Ureitointitulppa, harmaa	18715240	PE

(FI) KÄYTTÖOHJE

1. KOMPOSTOINTIA KOSKEVAT LUVAT JA MÄÄRÄYKSET

Kompostointia koskevat luvat ja määräykset vaihtelevat maittain, mutta myös kunnittain. Varmista oman kunnan voimassa olevat määräykset kunnan ympäristöviranhaltijalta.

2. KOMPOSTORIN PAIKAN VALINTA

Sijoita Pikakompostori 550 paikkaan, minne jätteen vieminen ja missä kompostorin tyhjentäminen on helppoa ympäri vuoden. Aseta kompostori kantavalle pohjalle paikkaan, johon ei kerry seisovaa vettä. Aseta kompostori vaakasuoraan tai hieman kallelleen taaksepäin nostamalla etureunaa hieman ylempäs. Pikakompostori 550:ssä on suotonestereikä laitteen takana alalaidassa, minkä kautta mahdollinen liika neste pääsee kompostorista pois. Aseta kompostori suoraan maapohjalle, jotta mahdollinen suotoneste pääsee imeytymään maahan. Vaihtoehtoisesti voit myös kerätä suotonesteen talteen (katso kohta 3.1). Mikäli kompostimassa on poikkeuksellisen märkää, suotonestettä voi valua myös tyhjennysluukun (osa 3) alta sekä tihkua etuseinän säätöventtiilistä (osat 9 ja 10). Mikäli Pikakompostorin haluaa sijoittaa esimerkiksi ulkovarastoon, suotonestereikään yhdistetään mukana toimitettu letkunippa johon voi asentaa sisähalkaisijaltaan 19 mm letkun, jonka johtaa esimerkiksi lattiakaivoon tai kanisteriin.

3. ENNEN KÄYTTÖÖNOTTOA

3.1 Suotonesteletkun liittäminen ja nesteen johtaminen

Pikakompostori 550:ssä on suotonestereikä laitteen takana alalaidassa, mitä kautta mahdollinen liika neste pääsee pois kompostorista ja imeytymään maahan. Halutessasi voit johtaa suotonesteen keräyssäiliöön, mutta se ei ole pakollista. Liitä suotonestereikään mukana toimitettu letkunippa, johon kiinnitetään 19 mm letku. Johda letku kanisteriin, joka on sijoitettu niin, että neste virtaa alamäkeen. Voit halutessasi tehdä kanisterille ulkoapäin eristetyn, kannellisen poteron vesivanerista (kuten kuvassa 1). Kanisteriksi sopii mikä tahansa pakkasen kestävästä muovista valmistettu kanisteri. Voit hankkia kanisterin jälleenmyyjältä tai Biolan Verkkokaupasta.

Kuva 1. Suotonesteen keräyssäiliö

4. KÄYTTÖÖNOTTO

Laita pohjalle viiden sentin kerros, noin 20 litraa, Biolan Kompostti- ja Huussikuiviketta. Aloita kompostorin käyttäminen kohdan 5 mukaisesti. Käytä ensimmäisen täytön aikana suositeltua reilummin kuiviketta, myöhemmin voit vähentää kuivikkeen määrää.

4.1 Kompostoitumisen käynnistyminen

Kompostoituminen käynnistyy, kun kompostorissa on riittävästi jätettä eli normaalisti kun alemmat ilmakehäosat alkavat peittyä massasta. Lämpötilaa kompostorissa nostaa ja ylläpitää sinne kehittyvä pieneliökanta elintoiminnoillaan, kun jätettä lisätään säännöllisesti. Kompostorin eriste pitää lämmön sisällä ja estää ulkoilmaa jäädyttämästä massaa. Pikakompostori 550:ssä massan lämpötila vaihtelee +10-70 asteen välillä. Hyvin yleinen lämpötila mittarissa on +30-40 astetta. Huomioi, että lämpömittari (osa 8) mittaa lämpötilaa ylempien ilmaputkien kohdalta. Mittari kertoo suuntaa antavasti kompostoitumisen vaiheista ja kuumavaiheen lämpötiloista. Jäte kompostoituu, kunhan happea riittää ja lämpötila pysyy yli 0 °C. Kompostorin toimivuudesta kertoo parhaiten tyhjennettävän kompostin laatu. Hyvin toimivassa kompostorissa jäte on hajonnut, lukuun ottamatta sitruhedelmien tai kananmunan kuoria, joita saattaa olla vielä tunnistettavissa. Käynnistymisen jälkeen jäte saavuttaa katekompostivaiheen jo noin 5-8 viikossa. Käynnistyminen voi viivästyä, jos ulkoilman lämpötila on alle 0 °C.

5. PIKAKOMPOSTORI 550:N KÄYTTÄMINEN

Kompostori on tarkoitettu biohajoaville jätteille. Älä laita kompostoriin mitään, mikä haittaa kompostin toimintaa tai ei kompostoidu, kuten:

- muovia, kumia, lasia, nahkaa
- kemikaaleja, lahonsuoja- ja desinfiointiaineita, maaleja, liuotimia, bensaa
- pesuaineita, pesuvesiä
- kalkkia
- tuhkaa, tupakan tumppeja, tulitikkuja
- pölynimurin pusseja
- värillistä mainospaperia
- suuria määriä paperia kerrallaan

5.1 Täyttö

- Tyhjennä biojäteastia kompostoriin. Mitä suurempina paloina viet jätteet kompostiin, sitä pidempään niillä kestää hajota.
- Jos käytät biohajoavia pusseja, tyhjennä se kompostoriin ja laita pussi erikseen kompostoriin. Biohajoavat pussit voivat aiheuttaa hapettomia kerroksia kompostimassan sekaan, mikä voi häiritä kompostoitumista.
- Peitä jäte aina Kompostti- ja Huussikuivikkeella (tarvikkeet s. 10). Yleensä sopiva määrä on noin 1/3-1/2 tuodun jätteen määrästä. Käytä märälle jätteelle enemmän kuiviketta.
- Voit myös laittaa kuivikkeen jo biojäteastian pohjalle, näin astiakin pysyy siistimpänä.
- Jatka täyttöä sitä mukaan, kun jätettä muodostuu. Pyri viemään jätettä kompostoriin useita kertoja viikossa. Tämä on tärkeää erityisesti kylmään vuoden aikaan.
- Möyhennä Kompostimöyhentimellä tuoreinta jätetäytön osaa eli noin 20-30 cm pinnasta. Möyhentäminen ei ole välttämätöntä joka täyttökerralla. Mitä runsaammin käytät kuiviketta, sitä vähemmän möyhentämistä massa vaatii.
- Älä sekoita kompostoria pohjaa myöten, ettei jo jäähtynyt alin kerros jäädytä lämpövaiheessa olevaa kompostimassaa.

5.2 Tyhjentäminen

- Pikakompostori 550:a on suositeltavaa tyhjentää ympäri vuoden. Tyhjennys nostaa usein massan lämpötilaa happilisyksen vuoksi. Tyhjennä kompostori, kun se on lähes täynnä jätettä.
- Tyhjennä talvella pieniä määriä kerrallaan. Kesällä voit tyhjentää enemmän, kuitenkin enintään puolet sisällöstä.
- Avaa tyhjennysluukku (osa 3) ja tyhjennä massa alakautta lapiolla.
- Puhdista erityisesti tyhjennysluukun ja tyhjennysaukon reunat.
- Puhdista myös suotonesteaukko ja varmista, ettei suotonesteletku ole tukkeutunut.
- Jos tyhjentämäsi massa on ollut kovin märkää, lapioi pari lapiollista Biolan Komposti- ja Huussikuivetta kompostorin pohjalle.
- Sulje tyhjennysluukku.
- Paina yläkautta Kompostimöyhentimellä tai lapiolla massaa alas. Mikäli keskellä oleva massa on kuivempaa, aloita painelemalla massaa keskeltä alas. Varo rikkomasta kompostorin keskellä olevia ilmakehäitä.
- Tyhjennä suotonesteestä tarvittaessa.

5.3 Kylmään vuodenaikaan huomioitavaa

Kompostoriin lämpö syntyy jätteen kompostoitumisesta, laite itsessään ei tuota lämpöä. Pieneliöt tarvitsevat jatkuvasti ja säännöllisesti tuoretta jätettä ylläpitääkseen elintoimintojaan. Pikakompostori 550:n lämpöeristys estää lämmön karkaamista ja edesauttaa siten toimintaa ja sulana pysymistä.

- Kylmään vuoden aikaan on tärkeää käyttää kompostoria eli täyttää ja tyhjentää sitä. Vain näin voivat pieneliöiden olosuhteet muodostua sellaisiksi, että ne pitävät yllä korkeampaa lämpötilaa kuin ulkolämpötila on.
- Vaikka kompostorin mittari olisikin ollut muutaman päivän nollassa, voi kompostorin sisällä olla silti sulaa massaa. Älä lopeta kompostorin täyttämistä. Jos kompostori on täynnä, tyhjennä sitä myös talvella.
- Älä vähennä tai lopeta kuivikkeen käyttöä kylmään vuoden aikaan, silloin on entistä tärkeämpää käyttää kuiviketta runsaasti. Märkä massa jäätyy herkemmin.
- Saatavilla on myös varta vasten kylmän vuodenajan kompostointiin suunniteltu Biolan Tehokuivike (tarvikkeet s. 10), joka sisältää pieneliötoimintaa ylläpitävää energiaa.
- Säilytä kuivike sateelta suojattuna ja lämpimässä tilassa.
- Tarkista, ettei ilmankierto esty tuloilma- tai poistoilmaventtiilin (osat 10 ja 11) jäätyessä. Poista jää tarvittaessa.
- Massan jäätyminen ei vahingoita kompostoria tai sen osia eikä kompostimassaa. Kompostimassan hajoaminen jatkuu viimeistään kevätauringon lämmittäessä.

5.4 Pikakompostori 550:n puhdistaminen

- Normaalisti kompostoria ei tarvitse pestä. Kompostin hajottajiin kuuluvat erilaiset home- ja sädesienet sekä pieneliöt, eikä niitä kannata pestä pois.
- Puhdista tuloilmaventtiili (osa 10), poistoilma-aukko ja suotonesteletku tarvittaessa.

5.5 Säätoventtiilin käyttäminen

- Kun kompostorin lämpötila on suurempi kuin ulkoilman lämpötila, pidä etuseinässä oleva tuloilmaventtiilin säädin (osa 10) numero 100 kohdalle (katso kuva 2). Seuraa kompostorin ja ulkoilman lämpötilaa. Jos kompostimassa pyrkii jäähtymään, pienennä lukemaa, kunnes lämpötila pysyy yllä (katso kuva 3).
- Voit pitää pääsääntöisesti tuloilmaventtiiliä lämpimään vuoden aikaan täysin auki eli asennossa 100, ja kylmään vuoden aikaan lähes kiinni eli asennossa 20 (katso kuvat 2 ja 3).
- Tuloilmaventtiilin rakenne on sellainen, että sitä ei saa koskaan suljettua kokonaan.

Kuva 2: Säätoventtiili kiinni

Kuva 3: Säätoventtiili auki

6. KOMPOSTIN JA SUOTONESTEEN KÄYTTÖ PUUTARHASSA

Komposti on erinomaista maanparannusainetta ja sisältää kasveille käyttökelpoisia pitkävaikutteisia ravinteita. Kompostimulta muuttuu ja kehittyy kaiken aikaa ja eri kehitysvaiheissa sitä tulee käyttää eri tavoin. Yleensä kompostimulta jaetaan kahteen luokkaan kypsyyden perusteella; puolikypsä katekomposti ja kypsä kompostimulta.

6.1 Katekompostin kypsytyks kompostimullaksi

Pikakompostorista tyhjennettävä massa on yleensä kypsynyt katekompostivaiheeseen. Katekompostia suositellaan käytettäväksi vain koristekasvien juureen. Mikäli haluat käyttää sitä syötävälle kasveille, jälkikompostoi sitä vielä vuosi, jotta komposti ehtii kehittyä varsinaiseksi kompostimullaksi.

6.2 Katekompostin käyttö

Katekompostilla tarkoitetaan puolikypsää kompostia. Tällöin hajoaminen on ehtinyt niin pitkälle, että ruokajätteet ovat hajonneet. Kovempi puuaines sekä esim. kananmunan- ja sitrushedelmien kuoret saattavat olla vielä hajoamatta, joten katekomposti on ulkonäöltään karkeata. Puolikypsässä kompostissa saattaa olla jäljellä kasvua ja itämistä estäviä aineita, joten sitä ei kannata käyttää kasvualustana. Katekomposti ei ole haitaksi kasveille, kun sitä levitetään koristekasvien juurelle muutaman sentin kerroksena. Kompostin sisältämät ravinteet vapautuvat näin kasvien käyttöön.

6.3 Kypsan kompostimullan käyttö

Kompostin lannoitusvaikutus riippuu sen raaka-aineista. Talousjätteestä muodostunut komposti on yleensä ravintoarvoiltaan parempaa kuin puutarhajätepohjainen komposti. Pelkkä kompostimulta ei ole hyvä kasvualusta, vaan siihen tulee lisätä 1/3–1/2 kivennäismaata, esimerkiksi hiekkaa, hietaa, hiesua tai savea.

6.4 Suotonesteen käyttö

Jos olet kerännyt kompostorin suotonestereikään liitetyn letkun kautta pohjalta erottuvan ylimääräisen suotonesteen, voit hyödyntää sen. Suotoneste sisältää ravinteita, jotka ovat kasveille käyttökelpoisessa muodossa.

- Käytä suotoneste laimennettuna vedellä vähintään suhteessa 1:2 puutarhan kasvien kasteluun.
- Voit myös kierrättää suotonesteen takaisin Pikakompostori 550:een kaatamalla se yläkautta massaansa. Lisää kuiviketta ja imeytystä siihen korkeintaan 5 litraa/vrk. Jos massa on ennestään märkää, älä kastele sitä enää suotonesteellä.

Lisää tietoa kompostoinnista sivuilta www.biolan.fi

7. MAHDOLLISET ONGELMATILANTEET

Eikö kompostointi suju?

Suurin osa ongelmista johtuu väärästä kuivikkeesta tai sen liian vähäisestä käytöstä. Muista myös Biolan Tehokuivike kylmän ajan kompostoinnissa.

Mikä on oikea lämpötila kompostissa?

Pikakompostori 550:ssa kompostoituvan massan lämpötila vaihtelee + 10 – 70 asteen välillä. Hyvin yleinen lämpötila mittarissa on + 30 – 40 astetta. Mitä vähemmän pieneliöillä on hajotettavaa jätettä, sitä alhaisempia lämpötilat ovat. Tärkeintä on, että massa pysyy sulana, niin kompostoitumista tapahtuu.

7.1 Mädäntyneen haju

Mikäli kompostorissa haisee mädäntyneeltä, on massa liian tiivis, kostea ja happi on loppunut.

- Tarkista, että käytössä oleva kuivike on Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta.
- Tarkista, että Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta on käytetty riittävästi.
- Lisää kuivikkeen määrää tilapäisesti, kunnes kosteus on kurissa.
- Avaa ja tyhjennä biohajoavat pussit ennen kompostoriin laittamista.
- Tyhjennä kompostorista alakautta märkää massaa pois (katso kohta 5.2). Levitä se koristekasvien juurelle parin sentin kerrokseksi. Paha haju häviää muutaman päivässä.
- Lisää pari lapiollista Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta tyhjennyslukusta (osa 3) kompostorin pohjalle.
- Pudota massa alas ja möyhennä sekaan runsaasti Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta.

7.2 Ammoniakin haju

Mikäli kompostorissa haisee pistävälle ammoniakille, haihtuu massasta typpeä. Jos typpeä on liian runsaasti suhteessa hiileen, pieneliöt eivät ehdi käyttämään sitä hyödyksi.

- Tarkista, ettei kompostoriin ole laitettu runsaasti typpipitoista ainesta; esim. virtsaa tai kanankakkaa. Lopeta ylimääräyksen annostelu kompostiin.
- Älä lisää tuhkaa tai kalkkia kompostoriin.
- Tarkista, että käytössä oleva kuivike on Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta.
- Tarkista, että Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta on käytetty riittävästi.
- Lisää täytön yhteydessä kuivikkeen määrää tilapäisesti, kunnes haju lakkaa.
- Möyhennä Kompostimöyhentimellä.

7.3 Lämpötila ei nouse

- Mittari kertoo suuntaa antavasti kompostoitumisen vaiheista ja kuumavaiheen lämpötiloista. Kuumien alue on kompostorin keskiosassa, johon mittari ei ylety.
- Varmista pintaa kääntämällä ja tyhjennyslukusta katsomalla, että massa on sopivan kostea.

Kosteus on sopiva:

- Kompostoituminen ei ole lähtenyt vielä käyntiin (katso kohta 4.1). Jatka täyttöä normaalisti.
- Jättemäärä on niin vähäistä, että kuumia lämpötiloja ei muodostu. Jäte palaa hitaammin. Jatka käyttöä normaalisti. Korkeata lämpötilaa ratkaisevampaa on, ehtiikö jäte hajota ennen tyhjennystä. Mikäli haluat kompostoitumiseen vauhtia, lisää kompostiin typpeä, esimerkiksi Biolan Kompostiherätettä tai Biolan Luonnonlannoitetta.
- Komposti on lahonnut niin pitkälle, että kuumavaihe on ohi. Tyhjennä kompostoria ja jatka käyttöä.

Kompostimassa on liian märkää:

- Tarkista, että käytössä oleva kuivike on Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta.
- Tarkista, että Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta on käytetty riittävästi.
- Lisää kuivikkeen määrää tilapäisesti, kunnes kosteus on sopiva.
- Tyhjennä kompostorista alakautta märin massa pois. Levitä se koristekasvien juurelle parin sentin kerrokseksi. Paha haju hälvenee muutamassa päivässä.
- Lاپio pari lapiollista Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tyhjennysluukusta kompostorin pohjalle.
- Pudota massa yläkautta alas ja möyhennä sekaan runsaasti Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta.
- Huomioi jatkossa, että massa ei pääse kostumaan liikaa.

Kompostimassa on liian kuivaa:

- On normaalia, että laitteen keskellä lämpötila kohoaa enemmän kuin laidoilla, jolloin keskellä oleva massa voi kuivua. Massaa voi kastella varovasti lämpimällä vedellä.
- Kuivan massan voi tyhjennyksen jälkeen pudottaa myös kompostorin pohjalle, jolloin se kastuu muusta massasta.
- Huomioi jatkossa, että massassa on riittävästi kosteutta.

7.4 Kompostimassa jäätyy

- Toimi ennen kuin kompostimassa on jäässä. Vaikka kompostorin mittari olisikin ollut muutaman päivän nollassa, voi kompostorin sisällä olla silti sulaa massaa. Jos kompostori on täynnä, tyhjennä sitä myös talvella.
- Ehkäise jäätyminen riittävällä käytöllä (= täyttö ja tyhjennys) ja pitämällä näin pieneliötoimintaa yllä. Katso kohta 5 ja 5.1-5.5. Pidä kompostori talvella melko täynnä ja tyhjennä tiheästi.
- Kiinnitä huomiota kompostimassan kosteuteen; märkä massa jäätyy herkemmin (katso kohta 7.3).
- Käytä talvella reilusti Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta. Lisää kompostin pintakerrokseen Biolan Kompostiherätteestä tai Biolan Luonnonlannoitteesta ja lämpimästä vedestä tehtyä velliä. Peitä se kuivikkeella.
- Kasaa kompostorin ympärille lisälämmikkeeksi lunta.
- Lämmitä massaa hautaamalla pintaan esim. kuumalla vedellä täytetty 10 litran kanisteri kompostimassaan ja vaihda lämmintä vettä riittävän tiheästi.

7.5 Kompostimassa on liian tiivistä

- Lisää reilusti Biolan Komposti- ja Huussikuiviketta tai Tehokuiviketta. Möyhennä kuiviketta massan joukkoon.
- Käytä jatkossa reilummin kuiviketta ja huomioi täytössä, ettei tiiviitä kerroksia synny esimerkiksi ruohosta, juuresten kuorista, biojätepusseista tai lehdistä.

7.6 Kompostorissa on karpäsiä tai niiden toukkia

Kompostiin tulee herkemmin karpäsiä, jos massa on liian märkää. Karpäsen toukat ovat noin sentin mittaisia valkoisia matoja, joilla on musta pää. Katso myös kohta 7.3.

- Lisää reilusti Komposti- ja Huussikuiviketta möyhentäen ja käytä jatkossa kuiviketta enemmän.
- Käännä pintaosa syvemmälle kompostiin. Karpäsen toukat kuolevat noin +43 asteen lämpötilassa.
- Lisää pintaan noin 2 cm:n kerros kuiviketta. Huolehdi jatkossa, että erityisesti liha- ja kalajätteet on huolella peitetty.
- Huuhtelevä varovaisesti kompostorin sisäseinät ja kansi kuumalla vedellä, jotta munat ja toukat tuhoutuvat.
- Halutessasi voit torjua karpäset sumutettavalla torjunta-aineella, jonka tehoaine on pyretriini. Kysy neuvoa puutarha-kauppiaaltilasi torjunta-aineen valinnassa.

7.7 Kompostorissa on muurahaisia

Kompostorissa on muurahaisille ruokaa ja hyvät oltavat, minkä vuoksi niitä on vaikea pitää pois sieltä. Muurahaiset viihtyvät yleensä kompostorin alaosassa jäähtymisvaiheessa olevassa kompostissa. Muurahaisista ei ole haittaa kompostin toiminnalle.

- Varmista että kompostori ei ole liian kuiva.
- Muurahaisten oloa voi häiritä tyhjentämällä säännöllisesti pieniä kompostimääriä.

7.8 Kompostissa on hometta

Homeet kuuluvat kompostin hajottajaeliöihin ja ovat normaalia kompostissa.

- Älä poista hometta.
- Jatka kompostorin käyttöä normaalisti.

7.9 Kompostissa on sieniä

Sienet hajottavat kompostissa olevaa puuainesta, esimerkiksi kuivikkeen karkeasta aineesta ja ovat normaalia kompostissa.

- Anna sienien olla kompostissa, ne häviävät itsekseen.
- Jatka kompostorin käyttöä normaalisti.

Tuotteen kierrätys

Valmistusmateriaalit selviävät osaluettelosta (s. 4). Lajittele kukin osa asianmukaisesti. Noudata aina alueellisia ja keräyspiste-kohtaisia ohjeita.

Muovinkierrätys: muovipakkaukset
Energiajäte tai polttokelpoinen jäte: muut muoviset osat
EPDM = eteenipropeeni
PE = polyeteeni
PP = polypropeeni
PA = polyamidi
PU = polyuretaani

Metallinkeräykseen:
HST = haponkestävä teräs
RST = ruostumaton teräs
ST Zn = sinkitty teräs

Sekajäte tai polttokelpoinen jäte:
PP+PF = polypropeeni+lasikuitu

Paperinkeräykseen:
Paperi

Takuuasiat

Biolan Pikakompostori 550:lla on viiden vuoden runkotakuu (osat 1-3).

1. Takuu alkaa ostopäivästä ja koskee mahdollisia materiaali- ja valmistusvikoja. Takuu ei kata mahdollisia välillisiä vahinkoja.
2. Biolan Oy pidättää oikeuden päättää viollisen osan korjauksesta tai vaihtamisesta.
3. Vahingot, jotka aiheutuvat laitteen huolimattomasta tai väkivaltaisesta käsittelystä, käyttöohjeiden noudattamatta jättämisestä tai normaalista kulumisesta eivät kuulu tämän takuun piiriin.

Takuuasioissa pyydämme teitä kääntymään suoraan Biolan Oy:n puoleen.

BIOLAN

Biolan Oy
PL 2, 27501 Kauttua
www.biolan.fi

Biolan tarvikkeet

Biolan Komposti- ja huussikuivike

Biolan Komposti- ja huussikuivike on puhtaasta, kuivatusta ja rouhitusta havupuunkuoresta sekä turpeesta valmistettu seosaine kompostointiin ja kuivakäymälöihin. Sen säännöllinen käyttö kompostissa pitää kompostin massan ilmavana ja varmistaa tehokkaan ja hajuttoman kompostoitumisen.

Pakkauskoke: 40 litran säkki
Tuotenumero: 70562100

Biolan Tehokuivike

Biolan Tehokuivike on kuituhampusta, männyn kuoresta, turpeesta ja biohiilestä valmistettu kuivike biojätteen kompostointiin.

Pakkauskoke: 30 litran säkki
Tuotenumero: 70562750

Biolan Kompostiheräte

Biolan Kompostiheräte on rypsi-rouheesta, melassista ja merileväjauheesta valmistettu seos nopeutamaan talous- ja puutarhajätteen maatumista ja parantamaan syntyvän kompostimullan laatua.

Pakkauskoke: 1 litran ämpäri,
5,5 litran pakki
Tuotenumero: 1170535420,
5,5170535050

Biolan Kompostimöyhennin

Biolan Kompostimöyhennin on valmistettu lasikuituvahvistetusta propeeniasta, joten se ei syövy eikä hapetu aikojenkaan kuluessa. Biolan Kompostimöyhentimen avulla kompostin sekoittaminen on vaivatonta.

Tuotenumero: 70575200

BIOLAN

Spara denna bruksanvisning!

SNABBKOMPOSTOR 550

Bruksanvisning:

SV

Innehåll

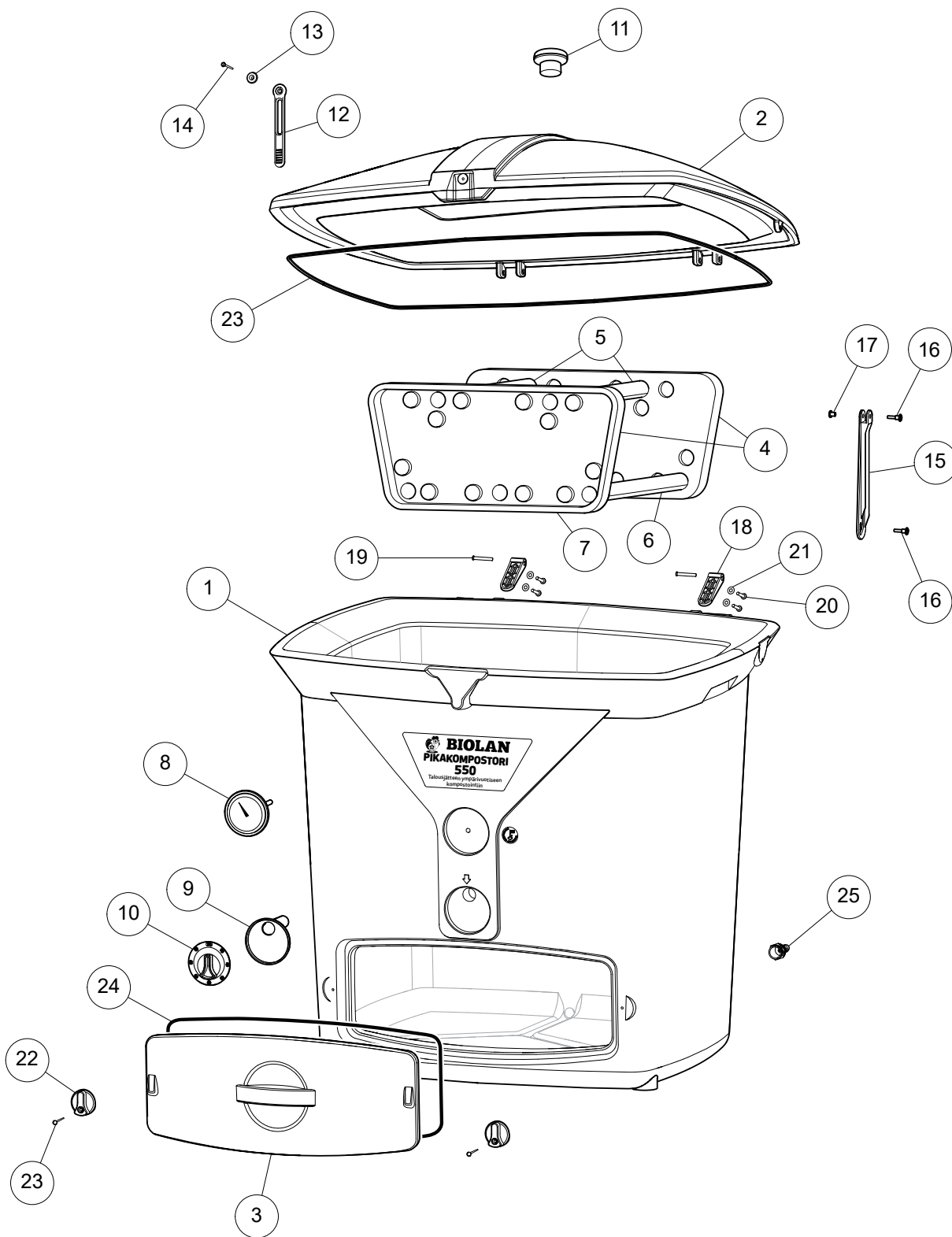
Mått	11
Komponentförteckning	12
1. TILLSTÅND OCH BESTÄMMELSER SOM GÄLLER KOMPOSTERINGEN	14
2. PLACERING AV KOMPOSTORN	14
3. INNAN KOMPOSTORN TAS I BRUK	14
3.1 Anslutning av sippervattenslangen och ledning av vätskan	14
4. IBRUKTAGNING	14
4.1 Komposteringsprocessen startar	14
5. ANVÄNDNING AV SNABBKOMPOSTOR 550	14
5.1 Påfyllning	14
5.2 Tömning	15
5.3 Att observera under den kalla årstiden	15
5.4 Rengöring av Snabbkompostor 550	15
5.5 Inställning av luftinloppsventilen	15
6. ANVÄNDNING AV KOMPOST OCH SIPPERVATTEN I TRÄDGÅRDEN	16
6.1 Att mogna täckkompost till kompostmylla	16
6.2 Användning av täckkompost	16
6.3 Användning av mogen kompostmylla	16
6.4 Användning av sippervatten	16
7. EVENTUELLA PROBLEMSITUATIONER	16
7.1 Om det luktar ruttet	16
7.2 Ammoniakluft	16
7.3 Temperaturen stiger inte	16
7.4 Kompostmassan fryser	17
7.5 Kompostmassan är för tät	17
7.6 Flugor eller fluglarver i kompostorn	17
7.7 Myror i kompostorn	17
7.8 Mögel i komposten	17
7.9 Svampar i komposten	17
Återvinning av produkten	18
Garantiärenden	18
Biolan tillbehör	18

Mått

volym	550 l
räcker, beroende på avfallets mängd och kvalitet, till	10–15 hushåll
bottenyta	88 x 74 cm (b x d)
lockets yta	115 x 115 cm (b x d)
kompostorns höjd	120 cm
arbetshöjd	102 cm
vikten på en tom kompostor	ca 54 kg
vikten på en full kompostor	250–400 kg
lockets vikt då den öppnas	6 kg

Komponentförteckning

Komponent	Benämning	Komponentnr	Material
1	Stomme, Grön	17734000	PE+PU
	Stomme, Mörkgrå	17734100	PE+PU
2	Lock, Grönt	17734020	PE+PU
	Lock, Mörkgrått	17734120	PE+PU
3	Tömningslucka, Grön	17734030	PE+PU
	Tömningslucka, Mörkgrå	17734130	PE+PU
4	Luftfördelningskanal, 2 st.	17734350	PE
5	Övre luftrör, längd 69 cm, 2 st.	21734040	HST
6	Yttre nedre luftrör, längd 64 cm, 2 st.	21734050	HST
7	Mellersta nedre luftrör, längd 68 cm	21734060	HST
8	Temperaturmätare	29726070	RST
9	Luftventilens stomme	18726110	PE
10	Reglagebricka	18726120	PE
11	Frånluftsventil	18734100	PE
12	Låsningsgummi för locket	19734110	gummi
13	Bricka för låsningsgummi	18726140	PE
14	Skruv för låsningsgummi, universalskruv försänkt huvud A2 4, 5x30	20010023	RST
15	Luckhållare	18734180	PE
16	Plastmetallskruv (för luckhållare) 2 st.	20040005	PA + ST Zn
17	Plastmutter (för luckhållare)	20020005	PA
18	Gångjärn, 2 st.	40580002	PE
19	Gångjärnstapp, 2 st.		PE
20	Gångjärnsskruv, krysspårskruv A2 M6x16, 4 st.		RST
21	Bricka, 4 st.	20060003	RST
22	Regel för tömningsluckan, 2 st.	40580004	PE
23	Regelskruv, krysspårskruv A2 M2x35, 2 st.		RST
24	Tätningsgummi (för locket och tömningsluckan)	19726300	gummi
25	Slangnippel	20710210	mässing
	Förutom komponenterna på bilden, innehåller Snabbkompostor 550 följande komponenter:		
	Kompostuppluckrare	70575100	PP+PF
	Barkströ för komposten och torrklosetten, 2 st.	70562100	
	Bruksanvisning:	27734340	papper
	Dessutom följande installerade:		
	Dekal med Nyckelflaggan	27726090	plastdekal
	Namndekal	27734080	plastdekal
	Hake	20080007	HST
	Uretanfyllningsplugg, grön	18726220	PE
	Uretanfyllningsplugg, grå	18715240	PE

(SV) BRUKSANVISNING

1. TILLSTÅND OCH BESTÄMMELSER SOM GÄLLER KOMPOSTERINGEN

Tillstånd och bestämmelser som gäller komposteringen varierar i olika länder, men även i olika kommuner. Kontrollera med miljömyndigheten i din kommun vilka bestämmelser som gäller i din kommun.

2. PLACERING AV KOMPOSTORN

Placera Snabbkompostor 550 på ett ställe, dit det är enkelt att föra avfall och där tömningen kan ske utan besvär året om. Placera kompostorn på bärande underlag, på ett ställe där det inte samlas vatten. Ställ kompostorn vågrätt eller luta den en aning bakåt genom att höja dess främre kant lite. Det finns ett hål för sippervatten nere baktill på Snabbkompostor 550, genom vilket eventuell överflödigt vätska dräneras från kompostorn. Placera kompostorn direkt på markytan så att eventuellt sippervatten kan absorberas i marken. Alternativt kan du samla upp sippervattnet (se punkt 3.1). Om kompostmassan är exceptionellt våt, kan sippervatten rinna ut även från tömningsluckans undersida (komponent 3) eller sippra ut genom luftinloppsventilen i framväggen (komponenterna 9 och 10). Om du vill placera Snabbkompostorn till exempel i ett lider, koppla den medlevererade slangnippeln till sippervattenhålet och anslut slangnippeln till en slang med diametern 19 mm, som leds till en golvbrunn eller kanister.

3. INNAN KOMPOSTORN TAS I BRUK

3.1 Anslutning av sippervattenslangen och ledning av vätskan

Det finns ett hål för sippervatten nere baktill på Snabbkompostor 550 genom vilket eventuell överflödigt vätska dräneras från bort kompostorn för att absorberas i marken. Om du vill, kan du leda sippervattnet till en uppsamlingsbehållare, men det är inte obligatoriskt. Koppla den medlevererade slangnippeln till sippervattenhålet och anslut slangnippeln till en slang med diametern 19 mm. Led slangen till en kanister som är placerad så att vätskan rinner fritt neråt. Om du vill, kan du göra en lockförsedd grop av filmfaner med utvändigt isolering för kanistern (se bild 1). Som kanister passar vilken kanister som helst som är tillverkad av frostbeständig plast. Du kan skaffa kanistern från en återförsäljare eller från Biolans Nätaffär.

Bild 1. Uppsamlingsbehållare för sippervatten

4. IBRUKTAGNING

Lägg ett fem centimeters lager (ca 20 liter) Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten på botten. Börja påfyllning av kompostorn enligt punkt 5. Använd under den första påfyllningen mer strömaterial än rekommenderat. Du kan minska strö mängden senare.

4.1 Komposteringsprocessen startar

Komposteringsprocessen börjar då det finns tillräckligt med avfall i kompostorn, dvs. som regel då de nedre luftkanalerna börjar täckas av massa. Temperaturen i kompostorn höjs och upprätthålls av livsfunktionerna hos den mikroorganismstam som har utvecklats då du har tillsatt avfall regelbundet. Isoleringen håller värmen inne i kompostorn och förhindrar att massan kyls av uteluften. I Snabbkompostor 550 varierar massans temperatur mellan +10 och +70 °C. En vanlig temperatur på termometern är mellan +30 och +40 °C. Observera termometerns (komponent 8) läge vid det övre luftröret. Termometern ger vägledande information om komposteringsfaserna och temperaturen under den heta fasen. Avfallet komposteras om det finns tillräckligt med syre och temperaturen hålls över 0 °C. Det bästa beviset på att kompostorn fungerar bra är att den kompost som töms är av god kvalitet. I en välfungerande kompostor har allt avfall utom skal av citrusfrukter och äggskal brutits ner; dem kan man eventuellt ännu urskilja. Avfallet når täckkompostfasen redan 5–8 veckor efter starten. Starten kan fördröjas, om uteluftens temperatur är under 0 °C.

5. ANVÄNDNING AV SNABBKOMPOSTOR 550

Kompostorn är avsedd för biologiskt nedbrytbart avfall. Sätt inte något sådant som förhindrar komposteringen eller inte komposteras i kompostorn, såsom:

- plast, glas, gummi, läder
- kemikalier, rötskydds- och desinfektionsmedel, lack, lösningsmedel, bensin
- tvättmedel, tvättvatten
- kalk
- aska, cigarettfimpar, tändstickor
- dammsugarpåsar
- färgat reklampapper
- stora mängder papper på en gång

5.1 Påfyllning

- Töm bioavfallskärlet i kompostorn. Ju större bitar du sätter i komposten, desto längre tar det för dem att brytas ner.
- Om du använder biologiskt nedbrytbara påsar, töm dem i kompostorn och sätt påsarna separat i kompostorn. Biologiskt nedbrytbara påsar kan orsaka syrefria lager i kompostmassan, vilket kan störa komposteringen.
- Täck alltid avfallet med Barkströ för Komposten och Torrklosetten (tillbehör s. 18). En lämplig mängd är ca 1/3–1/2 av den mängd avfall som tillsattes. Använd mera strö om avfallet är vått.
- Om du vill kan du sätta strö redan på bioavfallskärlets botten, så att även kärlet hålls snyggt.
- Fortsätt påfyllningen i samma takt som avfall bildas. Sträva efter att föra avfall till kompostorn flera gånger i veckan. Detta är särskilt viktigt under den kalla årstiden.
- Luckra upp den färskaste delen av avfallspåfyllningen, dvs. 20–30 cm från ytan, med Kompostuppluckraren. Du behöver inte nödvändigtvis luckra upp vid varje påfyllning. Ju mera strö du tillsätter, desto mindre behöver massan luckras upp.
- Blanda inte kompostorn ända ned till botten så att det nedersta lagret, som redan har kylts ned, inte kyler ner den kompostmassa som fortfarande genomgår uppvärmningsfasen.

5.2 Tömning

- Man behöver tömma kompost från Snabbkompostor 550 året om. Ofta stiger massans temperatur vid tömningen i och med att massans syrehalt ökar. Töm kompostorn då den är nästan full med avfall.
- Töm endast små mängder åt gången på vintern. På sommaren kan du tömma mera, men ändå inte mer än hälften av innehållet åt gången.
- Öppna tömningsluckan (komponent 3) och töm massan nedre vägen med en spade.
- Rengör särskilt noggrant tömningsluckans och tömningsöppningens kanter.
- Rengör också sippervattenhålet och försäkra dig om att sippervattenslangen inte är tilltäppt.
- Om den massa som du tömde var mycket våt, ska du tillsätta ett par spadtag Biolan Barkströ för Komposten och Torrklössetten på kompostorns botten.
- Stäng tömningsluckan.
- Tryck ned massan ovanifrån med Kompostuppluckaren eller en spade. Om massan i mitten är torrast, börja med att trycka ned massan i mitten. Akta så att du inte har sönder luftkanalen i mitten på kompostorn.
- Töm sippervattenbehållaren vid behov.

5.3 Att observera under den kalla årstiden

Värmen i kompostorn uppstår från att avfallet komposterar. Apparaten alstrar inte värme själv. Mikroorganismerna behöver kontinuerligt och regelbundet färskt avfall för att upprätthålla sina livsfunktioner. Värmeisoleringen i Snabbkompostor 550 hindrar värmen från att läcka ut och främjar kompostorns funktion och minskar risken att den fryser.

- Det är särskilt viktigt att använda kompostorn, dvs. fylla och tömma den, under den kalla årstiden. Endast då kan levnadsförhållandena för mikroorganismerna bli sådana att de kan upprätthålla en temperatur som är högre än uteluftens temperatur.
- Även om kompostorns termometer skulle ha visat noll i några dagar, kan det fortfarande finnas tinad massa inne i kompostorn. Sluta inte påfyllning av kompostorn. Om kompostorn är full, töm den även på vintern.
- Du ska inte minska eller sluta använda strömaterial under den kalla årstiden, eftersom det då är ännu viktigare att du använder rikligt med strömaterial. Våt massa fryser snabbare.
- Det finns också att få Biolan Effektströ (tillbehör s. 18), som är avsett i synnerhet för kompostering under den kalla årstiden och som innehåller energi för upprätthållande av mikroorganismernas aktivitet.
- Förvara strömaterial i ett varmt utrymme skyddat för regn.
- Kontrollera att luftcirkulationen inte förhindras om antingen luftinloppsventilen eller frånluftsventilen (komponenterna 10 och 11) fryser. Avlägsna is vid behov.
- Även om massan fryser skadas inte kompostorn, dess delar eller kompostmassan. Kompostmassan fortsätter att brytas ned senast då solen börjar värma igen på våren.

5.4 Rengöring av Snabbkompostor 550

- I vanliga fall behöver kompostorn inte tvättas. Olika mögelsvampar, strålrötor och mikroorganismer tillhör de nedbrytande organismerna i komposten och det lönar inte sig att tvätta bort dem.
- Rengör luftinloppsventilen (komponent 10), frånluftsöppningen och sippervattenslangen vid behov.

5.5 Inställning av luftinloppsventilen

- Om kompostorns temperatur är högre än uteluftens temperatur, ska du hålla luftinloppsventilens reglage (komponent 10) i frontväggen vriden till höger till siffran 100 (se bild 2). Följ med kompostorns och uteluftens temperatur. Om kompostmassan verkar svalna, ska du minska inställningen tills temperaturen hålls konstant (se bild 3).
- I allmänhet kan du hålla luftinloppsventilen helt öppen under den varma årstiden, dvs. vid siffran 100, och under den kalla årstiden kan du hålla den nästan stängd, dvs. vid siffran 20 (se bild 2 och 3).
- Luftinloppsventilens konstruktion är sådan att det inte går att stänga av den helt.

Bild 2: Luftinloppsventilen är stängd

Bild 3: Luftinloppsventilen är öppen

6. ANVÄNDNING AV KOMPOST OCH SIPPERVATTEN I TRÄDGÅRDEN

Komposten är utmärkt jordförbättringsmaterial som innehåller långverkande näringsämnen som växterna kan använda. Kompostmyllan förändras och utvecklas hela tiden, och i olika utvecklingskedan ska den användas på olika sätt. I allmänhet delas kompostmylla i två klasser utgående från mognaden: halvmogen täckkompost och mogen kompostmylla.

6.1 Att mogna täckkompost till kompostmylla

Den massa som töms ur Snabbkompostorn har i allmänhet mognat till täckkompostfasen. Det rekommenderas att täckkompost endast används under prydnadsväxter. Om du vill använda den för ätbara växter, ska du efterkompostera den ett år till, för att komposten ska hinna utvecklas till egentlig kompostmylla.

6.2 Användning av täckkompost

Med täckkompost avses halvmogen kompost. Då har nedbrytningen framskridit så långt att matresterna har brutits ner. Hårdare trämaterial, och t.ex. äggskal och skal av citrusfrukter, har eventuellt inte ännu brutits ned, så täckkomposten ser ganska grov ut. Halvmogen kompost kan ännu innehålla ämnen som hämmar tillväxt och groning, därför lönar det inte sig att använda den som växtunderlag. Täckkompost är inte skadlig för växterna om den sprids i ett lager på några centimeter under prydnadsväxterna. Då frigörs de näringsämnen som komposten innehåller så att växterna kan dra nytta av dem.

6.3 Användning av mogen kompostmylla

Kompostens gödselverkan beror på dess beståndsdelar. Kompostmylla av hushållsavfall är med tanke på näringsvärden i allmänhet bättre än kompost som baserar sig på trädgårdsavfall. Enbart kompostmylla utgör inte ett bra växtunderlag, utan den ska blandas med 1/3–1/2 mineraljord, t.ex. sand, mo, mjäla eller lera.

6.4 Användning av sippervatten

Om du har samlat upp det överflödiga sippervattnet från kompostorns botten genom en slang som du har anslutit till sippervattenhålet i kompostorn, kan du utnyttja den. Sippervattnet innehåller näringsämnen i en form som växter kan tillgodogöra sig.

- Använd sippervattnet utspätt med vatten i förhållande 1:2 för bevattning av trädgårdsväxter.
- Du kan även återanvända sippervattnet genom att hälla tillbaka det uppträffat i massan i Snabbkompostor 550. Sätt till strömmaterial och absorbera högst 5 liter sippervatten per dygn i det. Om massan redan är våt, ska du inte vattna den med ytterligare sippervatten.

Mer information om kompostering finns på vår webbplats www.biolan.fi

7. EVENTUELLA PROBLEMSITUATIONER

Problem med komposteringen?

Största delen av problemen beror på att strömaterialet är felaktigt eller att det har använts för litet av det. Kom också ihåg Biolan Effektströ om du komposterar under den kalla årstiden.

Vilken är den rätta temperaturen i kompostorn?

I Snabbkompostor 550 varierar den komposterande massans temperatur mellan +10 och +70 °C. Ofta visar termometern mellan +30 och +40 °C.

Ju mindre nedbrytbart avfall mikroorganismerna har, desto lägre är temperaturen. Den allra viktigaste förutsättningen för komposteringen är att massan hålls tinal.

7.1 Om det luktar ruttet

Om kompostorn luktar ruttet, är massan för våt och hårt packad och syret har tagit slut.

- Kontrollera att Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten eller Biolan Effektströ har använts som strömmaterial.
- Kontrollera att du har använt tillräckligt med Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten eller Biolan Effektströ.
- Använd tillfälligt mer strömmaterial tills fukthalten är återställd.
- Öppna och töm biologiskt nedbrytbara påsar innan du sätter dem i kompostorn.
- Töm våt massa nedre vägen ur kompostorn (se punkt 5.2). Sprid den under prydnadsväxter i ett lager på ett par centimeter. Den obehagliga lukten försvinner inom några dagar.
- Skyffla ett par spadtag Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten eller Biolan Effektströ genom tömningsluckan (komponent 3) på kompostorns botten.
- Fäll ned massan och blanda den med en riklig mängd Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten eller Biolan Effektströ.

7.2 Ammoniaklukt

Om kompostorn luktar stickande av ammoniak, avdunstar det kväve från massan. Om mängden kväve i förhållande till kol är för hög, hinner mikroorganismerna inte utnyttja det.

- Kontrollera att stora mängder kvävehaltigt material inte har satts i komposten; t.ex. urin eller hönskött. Sluta sätta material med hög kvävehalt i komposten.
- Tillsätt inte aska eller kalk i kompostorn.
- Kontrollera att Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten har använts som strömmaterial.
- Kontrollera att du har använt tillräckligt med Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten.
- Använd tillfälligt mer strömmaterial vid påfyllningen tills lukten försvinner.
- Luckra upp med Kompostuppluckraren.

7.3 Temperaturen stiger inte

- Termometern ger vägledande information om komposteringsfaserna och temperaturen under den heta fasen. Det hetaste området finns i kompostorns mittdel dit termometern inte når.
- Försäkra dig om att massan är lämpligt fuktig genom att vända på ytskiktet och titta in genom tömningsluckan.

Fuktigheten är lämplig:

- Komposteringen har ännu inte satt i gång (se punkt 4.1). Fortsätt påfyllningen som vanligt.
- Mängden avfall är så liten att höga temperaturvärden inte nås. Avfallet bryts ner långsammare. Fortsätt användningen som vanligt. Mera avgörande än den höga temperaturen är om avfallet hinner brytas ned före tömningen. Om du önskar sätta fart på komposteringen, tillsätt kväve i den, t.ex. Biolan Kompostaktivator eller Biolan Naturgödsel.
- Komposten har förmultnat så långt att den heta fasen är över. Töm kompostorn delvis och fortsätt användningen.

Kompostmassan är för våt

- Kontrollera att Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten eller Biolan Effektströ har använts som strömaterial.
- Kontrollera att du har använt tillräckligt med Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten eller Biolan Effektströ.
- Använd tillfälligt mer strömaterial tills fukthalten är lämplig.
- Töm ut den våtaste delen av massa ur kompostorn nedre vägen Sprid den under prydnadsväxter i ett lager på ett par centimeter. Den obehagliga lukten försvinner inom några dagar.
- Skyffla ett par spadtag Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten genom tömningsluckan på kompostorns botten.
- Fäll ned massan uppifrån och blanda den med en riklig mängd Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten.
- Se i fortsättningen till att massan inte blir för våt.

Kompostmassan är för torr

- Det är normalt att temperaturen är högre i mitten av kompostorn än längs sidorna, varvid massan i mitten kan torka. Vattna massan försiktigt med varmt vatten.
- Efter tömning kan du också fälla den torra massan på kompostorns botten, varvid den fuktas av den övriga massan.
- Se i fortsättningen till att massan är tillräckligt fuktig.

7.4 Kompostmassan fryser

- Agera innan kompostmassan fryser till. Även om kompostorns termometer skulle ha visat noll redan i några dagar, kan det fortfarande finnas tinad massa inne i kompostorn. Om kompostorn är full, töm den även på vintern.
- Förebygg frysning genom tillräcklig användning (= påfyllning och tömning), vilket håller mikroorganismernas aktivitet uppe. Se punkt 5 och 5.1–5.5. Håll kompostorn relativt full på vintern och töm den ofta.
- Följ med kompostmassans fuktighet; våt massa fryser lättare (se punkt 7.3).
- Använd rikligt med Barkströ för Komposten och Torrklosetten eller Effektströ på vintern och tillsätt en blandning av Biolan Kompostaktivator eller Biolan Naturgödsel och varmt vatten i kompostens ytskikt. Täck med strömaterial.
- Hopa snö kring kompostorn för extra värmeisolerings.
- Värm upp massan genom att sänka en 10 liters kanister fylld med varmt vatten i kompostmassan och byt vattnet tillräckligt ofta.

7.5 Kompostmassan är för tät

- Tillsätt ordentligt med Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten eller Effektströ. Blanda strömaterial med massan genom att röra om.
- Använd i fortsättningen mera strömaterial och se vid påfyllningen till att det inte uppstår några täta lager av t.ex. gräs, rotsaksskal eller löv.

7.6 Flugor eller fluglarver i kompostorn

Flugor är mera benägna att inta komposten om massan är för våt. Fluglarver är ca en centimeter långa vita maskar med svart huvud. Se även punkt 7.3.

- Blanda in rikligt med Biolan Barkströ för Komposten och Torrklosetten och använd mer strö i fortsättningen.
- Vänd ytskiktet djupare in i komposten. Flugornas larver dör vid ca +43 °C.
- Tillsätt ett ca 2 cm tjockt strömateriallager på ytan. Se i fortsättningen till att i synnerhet kött- och fiskrester har täckts över ordentligt.
- Spola försiktigt kompostorns inre väggar och lock med hett vatten så att ägg och larver förstörs.
- Om du vill, kan du bespruta flugorna med ett bekämpningsmedel som har pyretrin som aktiv ingrediens. Fråga din trädgårdsaffär om råd för lämpligt bekämpningsmedel.

7.7 Myror i kompostorn

I kompostorn finns det föda för myrorna och förhållandena är goda också i övrigt, vilket gör att det är svårt att hålla dem borta därifrån. Vanligtvis trivs myrorna i den nedre delen av en kompostor som är under avkylningsfas. Myrorna skadar inte kompostorns funktion.

- Försäkra dig om att kompostorn inte är för torr.
- Du kan störa myrorna genom att regelbundet tömma ut små mängder kompost.

7.8 Mögel i komposten

Mögel ingår i de organismer som bryter ned komposten och de är vanliga i komposten.

- Avlägsna inte mögel.
- Fortsätt att använda kompostorn som vanligt.

7.9 Svampar i komposten

Svampar bryter ned trämaterial i komposten, t.ex. grova bitar i strömaterial, och de är vanliga i komposten.

- Låt svamparna finnas kvar i komposten; de försvinner av sig själva.
- Fortsätt att använda kompostorn som vanligt.

Återvinning av produkten

Tillverkningsmaterialen framgår av komponentförteckningen (s. 12). Sortera alla komponenter på vederbörligt sätt. Följ alltid de regionala och uppsamlingspunktsspecifika anvisningarna.

Plaståtervinning: plastförpackningar
Energjavfall eller brännbart avfall: övriga plastkomponenter
EPDM = etenpropen
PE = polyeten
PP = polypropen
PA = polyamid
PU = polyuretan

Till metallinsamling:
HST = syrafast stål
RST = rostfritt stål
ST Zn = förzinkat stål

Blandat avfall eller brännbart avfall:
PP+PF = polypropen + glasfiber

Till pappersinsamling:
Papper

Garantiärenden

Biolan Snabbkompostor 550 har fem års stomgaranti (komponenterna 1-3).

1. Garantin träder i kraft på inköpsdagen och den gäller eventuella material- och tillverkningsfel. Garantin täcker inte eventuella indirekta skador.
2. Biolan Oy förbehåller sig rätten att bestämma om den defekta komponenten repareras eller byts ut.
3. Skador som är förorsakade av slarvig eller hårdhänt hantering av anordningen, att bruksanvisningarna inte har följts eller normalt slitage ingår inte i garantin.

Beträffande garantiärenden vänd dig direkt till Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy
PB 2, FI-27501 Kauttua
www.biolan.fi

Biolan tillbehör

Biolan Barkströ för komposten och torrklosetten

Biolan Barkströ för Komposten och Torrklösetten är ett blandningsmaterial för kompostering och torrtoaletter tillverkat av ren, torkad och krossad barrträdsbark, trä och torv. Om det används regelbundet, hålls kompostmassan luftig och komposteringen är effektiv och luktfri.

Förpackningsstorlek: 40 l säck
Produktnummer: 70562100

Biolan Effektströ

Biolan Effektströ är ett torrströ tillverkat av fiberhampa, tallbark, torv och biokol för kompostering av bioavfall.

Förpackningsstorlek: 30 l säck
Produktnummer: 70562750

Biolan Kompostaktivator

Biolan Kompostaktivator är en blandning tillverkad av rypskross, melass, havsalgspulver. Den påskyndar komposteringen av hushålls- och trädgårdsavfall och förbättrar kompostmyllans kvalitet.

Förpackningsstorlek: 1 l hink, 5,5 l behållare
Produktnummer: 1 l 70535420,
5,5 l 70535050

Biolan Kompostuppluckrare

Biolan Kompostuppluckrare är tillverkad av glasfiberarmerad propen som varken korroderar eller oxideras, vilket gör produkten mycket hållbar. Med hjälp av Biolan Kompostuppluckrare är det enkelt att röra om i komposten.

Produktnummer: 70575200

BIOLAN

Keep these instructions for use!

QUICK COMPOSTER 550

Instructions for use

EN

Contents

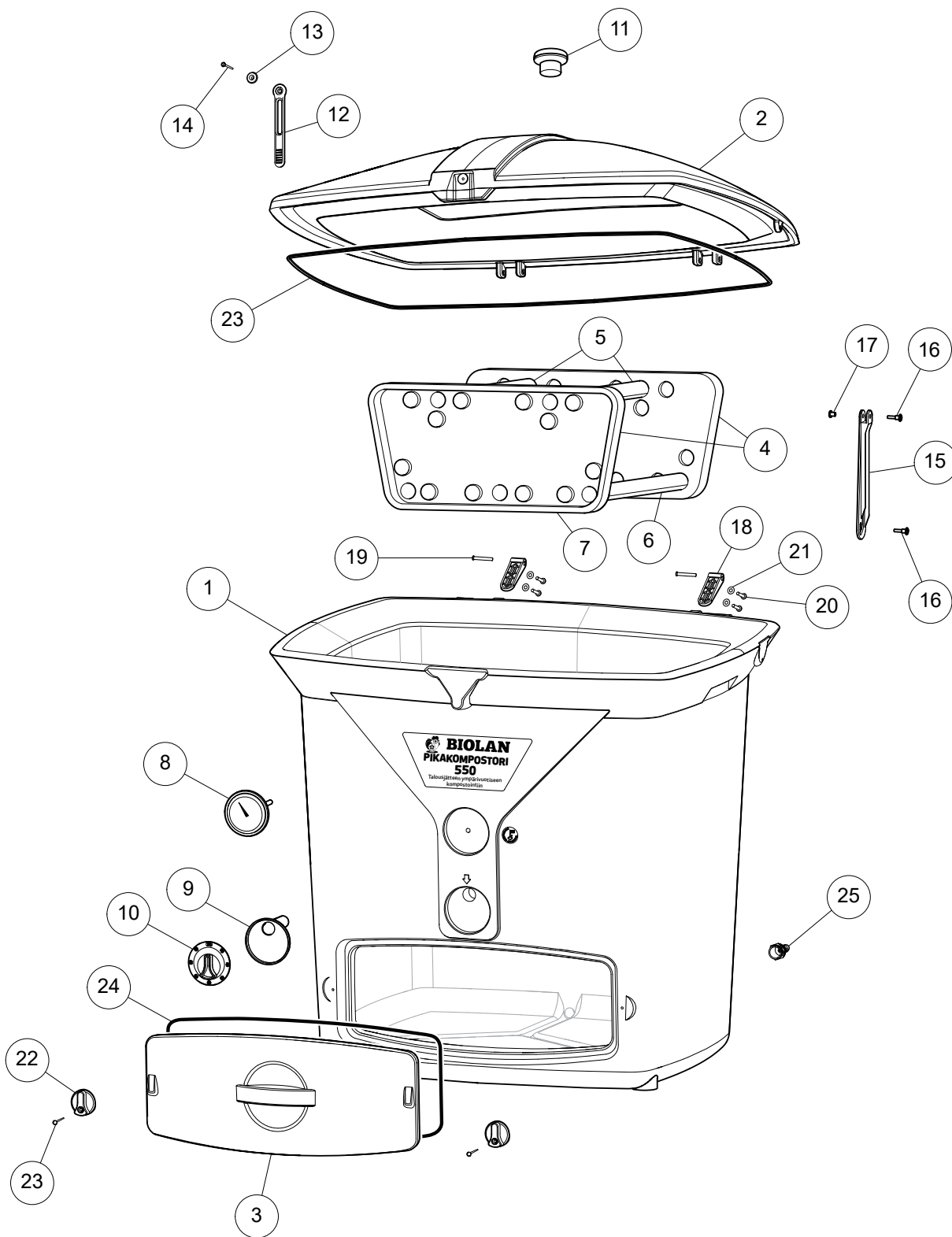
Dimensions	19
Component list	20
1. COMPOSTING PERMITS AND REGULATIONS	22
2. CHOOSING CORRECT COMPOSTER LOCATION	22
3. PRIOR TO USE	22
3.1 Attaching the seep liquid hose and draining liquid	22
4. COMMISSIONING	22
4.1 Starting the composting process	22
5. USING QUICK COMPOSTER 550	22
5.1 Loading	22
5.2 Unloading	23
5.3 Issues to be taken into account during the cold season	23
5.4 Cleaning Quick Composter 550	23
5.5 Using the adjustment valve	23
6. USING COMPOST AND SEEP LIQUID IN THE GARDEN	24
6.1 Maturing cover soil into compost soil	24
6.2 Using cover soil	24
6.3 Using mature compost soil	24
6.4 Using seep liquid	24
7. TROUBLESHOOTING	24
7.1 Rotten odour	24
7.2 Ammonia odour	24
7.3 Temperature does not increase	24
7.4 Compost mass freezes over	25
7.5 Compost mass is too dense	25
7.6 Flies or fly larvae in the composter	25
7.7 Ants in the composter	25
7.8 Mould in the composter	25
7.9 Fungi in the composter	25
Product recycling	26
Warranty	26
Biolan accessories	26

Dimensions

volume	550 litres
capacity depending on the amount and type of waste	10–15 households
bottom area	88 × 74 cm (W × D)
lid area	115 × 115 cm (W × D)
composter height:	120 cm
working height:	102 cm
empty composter weight	about 54 kg
full composter weight	250–400 kg
weight of lid when opened	6 kg

Component list

Part	Item	Part number	Material
1	Body, Green	17734000	PE+PU
	Body, Dark grey	17734100	PE+PU
2	Lid, Green	17734020	PE+PU
	Lid, Dark grey	17734120	PE+PU
3	Compost unloading hatch, Green	17734030	PE+PU
	Compost unloading hatch, Dark grey	17734130	PE+PU
4	Air distribution channel, 2 pcs	17734350	PE
5	Upper air ducts, length 69 cm, 2 pcs	21734040	HST
6	Outer lower air ducts, length 64 cm, 2 pcs	21734050	HST
7	Centre lower air duct, length 68 cm	21734060	HST
8	Temperature gauge	29726070	RST
9	Inlet air valve body	18726110	PE
10	Adjustment disc	18726120	PE
11	Air outlet valve	18734100	PE
12	Lid rubber latch strap	19734110	Rubber
13	Washer for rubber latch strap	18726140	PE
14	Rubber latch strap screw, universal screw, countersunk A2 4.5x30	20010023	RST
15	Lid stay	18734180	PE
16	Bolt (for the lid stay), 2 pcs	20040005	PA + ST Zn
17	Bolt counterpiece (for the lid stay)	20020005	PA
18	Hinge, 2 pcs	40580002	PE
19	Hinge pin. 2 pcs		PE
20	Hinge screw, Phillips head A2 M6x16, 4 pcs		RST
21	Washer, 4 pcs	20060003	RST
22	Unloading hatch latch, 2 pcs	40580004	PE
23	Latch screw, Phillips head A2 M6x35, 2 pcs		RST
24	Rubber seal (for the lid and unloading hatch)	19726300	Rubber
25	Hose connector	20710210	brass
	In addition to the parts shown in the detail, the Quick Composter 550 includes:		
	Compost mixer	70575100	PP+PF
	Compost and Dry toilet Bulking Material, 2 bags	70562100	
	Instructions for use	27734340	Paper
	In addition, the following are supplied installed:		
	Product authenticity sticker	27726090	Plastic sticker
	Name sticker	27734080	Plastic sticker
	Sealing ring fixation bracket	20080007	HST
	Filling plug for urethane, green	18726220	PE
	Filling plug for urethane, grey	18715240	PE

(EN) INSTRUCTIONS FOR USE

1. COMPOSTING PERMITS AND REGULATIONS

The permits and regulations applicable to composting vary from country to country and municipality to municipality. Consult your local municipal environmental authority for the regulations valid in your area.

2. CHOOSING CORRECT COMPOSTER LOCATION

Place Quick Composter 550 in a place where you can easily take your waste and unload the composter all year round. Set the composter up on a firm surface at a location with good drainage. Make sure that the composter is level or slightly tilted backwards by elevating the front end a bit. Quick Composter 550 is equipped with a seep liquid opening near the bottom at the back of the bin to drain any excess liquid. Place the composter directly onto the ground so that the soil will absorb any seep liquid. Alternatively, you can collect the seep liquid (see Chapter 3.1). If the compost mass is exceptionally wet, some seep liquid may also seep from under the compost unloading hatch (part 3) and from the adjustment valve at the front of the composter (parts 9 and 10). If you wish to place the Quick Composter in, for example, an outdoor storage shed, connect the hose connector supplied with the composter to the seep liquid opening. You can then connect a hose with a diameter of 19 mm to the connector to drain the seep liquid into a floor drain or a canister.

3. PRIOR TO USE

3.1 Attaching the seep liquid hose and draining liquid

Quick Composter 550 includes a seep liquid opening near the bottom in the back of the bin to drain any excess liquid out of the bin and absorb it into the soil. You can collect the seep liquid in a container if you like, but this is not mandatory. Attach the hose connector (supplied) to the seep liquid opening and then connect a hose with a diameter of 19 mm to the connector. Place the other end of the hose in a container located in such a place that the liquid will flow downhill. If you want, you can use film-faced plywood to make a covered pit for the canister and insulate it on the outside (as shown in Figure 1). You can use any canister made of frost-proof plastic. You can purchase the canister from a retailer or from the Biolan webstore.

Figure 1. Seep liquid collection container

4. COMMISSIONING

Spread a layer of 5 cm (about 20 litres) of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material at the bottom. Start using the composter in the manner described in Chapter 5. When you are putting waste into the composter for the first time, use more bulking material than recommended – you can reduce the amount later on.

4.1 Starting the composting process

The composting process starts when there is a sufficient amount of waste in the bin; normally this happens when the mass starts to cover the air ducts. The micro-organism population that will develop inside the composter increases and maintains the temperature in the bin, provided that waste is regularly added. The composter's thermal insulation keeps the heat in and prevents the outdoor air from cooling the compost mass. In Quick Composter 550, the temperature of the mass varies between +10–70 degrees centigrade. A very common thermometer reading is +30–40 degrees. Note that the temperature gauge (part 8) measures the temperature at the upper air ducts. The temperature gauge provides indicative information on the phases of composting and the temperatures of the high-temperature phase. Waste will compost as long as there is enough oxygen and the temperature stays above 0 °C. The quality of the compost mass emptied from the bin is the best indicator of the functioning of the composter. If the composter is working properly, the waste will have decomposed, except for citrus fruit peels or eggshells, which may still be clearly identifiable. Once the process has started, the waste will turn into cover soil in approximately five to eight weeks. The start of the process may be slower if the outdoor temperature is less than 0 °C.

5. USING QUICK COMPOSTER 550

The composter is intended for biodegradable materials only. Do not place anything in the composter that could impede the composting process or will not turn into compost, such as:

- Plastic, rubber, glass, leather
- Chemicals, wood preservatives and disinfectants, paints, solvents, petrol
- Detergents, washing water
- Lime
- Ash, cigarette butts, matches
- Hoover bags
- Coloured advertisement paper
- Large quantities of paper

5.1 Loading

- Empty the biowaste container into the composter. Please note that the larger the pieces of waste you put into the composter, the longer it will take for them to decompose.
- If you use biodegradable rubbish bags, empty the content of the bag into the composter and put the bag in separately. Biodegradable bags may create oxygen-free layers in the compost mass, which may interfere with the composting process.
- Always cover the waste with Compost and Dry toilet Bulking Material (accessories p. 26). Usually the proper amount is approximately one-third to half of the amount of new waste deposited in the composter. If the waste is wet, use more of the bulking material.
- You can also place bulking agent at the bottom of the biowaste container to help keep the container cleaner.
- Continue filling the composter as bio-waste is generated. Try to add more waste to the composter several times a week. This is especially important during the cold season.
- Stir in the most recent portion of the added waste down to some 20–30 cm from the surface. You do not need to mix the compost after every loading. The more bulking material you use, the less mixing the mass requires.
- Do not mix the entire compost mass all the way down to the bottom to prevent the already cooled lowermost layers from cooling down the compost mass that is in the high-temperature phase.

5.2 Unloading

- It is recommended that Quick Composter 550 is unloaded all year round. Unloading often raises the temperature of the mass due to the increased oxygen. Unload the composter when it is almost full.
- In the wintertime, only remove a little bit of the compost mass at a time. In the summertime, you can remove more, but always unload at the most half of the compost mass.
- Open the unloading hatch (part 3) and remove some of the mass from the bottom of the composter with a shovel.
- In particular, clean the edges of the unloading hatch and opening.
- Also clean the seep liquid opening and make sure that the seep liquid hose is not blocked.
- If the mass you removed was very wet, place a couple of shovelfuls of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material at the bottom of the composter.
- Close the unloading hatch.
- Push the rest of the mass down from the top of the bin with the compost mixer or a shovel. If the mass in the middle is drier, push that portion of the mass down first. Take care not to damage the inlet air channels located in the centre of the composter.
- Empty the seep liquid container, if necessary.

5.3 Issues to be taken into account during the cold season

The composting waste generates heat inside the composter; the device itself does not generate any heat. Micro-organisms require fresh waste regularly to maintain their vital functions. The thermal insulation of Quick Composter 550 prevents the heat from escaping and, thus, promotes the operation of the composter and prevents the compost mass from freezing.

- Regular use of the composter, i.e. loading and unloading, is very important during the cold season. It is the only way to keep the conditions inside the composter favourable for the micro-organisms to keep the temperature inside the composter higher than the outside temperature.
- Even if the composter's temperature gauge shows zero degrees for a few days, there might still be unfrozen mass inside the composter. Do not stop loading the composter. If the composter is full, unload some of the mass also in the wintertime.
- Do not reduce the amount of bulking material or stop using bulking material altogether during the cold season: using plenty of bulking material is especially important when it is cold. as wet compost mass will freeze up more easily.
- Biolan Tehokuivike is a high-performance bulking material specifically designed for cold season composting (accessories, p. 26) and contains energy that maintains the functioning of the micro-organisms.
- Store the bulking material in a warm space where it is protected from the rain.
- Make sure that the inlet and outlet air valve (parts 10 and 11) of the composter do not freeze over, as it would prevent proper ventilation of the composter. Remove any ice.
- The composter, its parts or the compost mass will not be damaged if the compost mass does freeze over. The composting process will continue when the sun begins to warm the compost mass in the spring.

5.4 Cleaning Quick Composter 550

- Normally, you do not need to wash the composter. Various moulds and ray fungi are important decomposing organisms in the compost, and you should not wash them away.
- Clean the inlet air valve (part 10), the exhaust air valve and the seep liquid hose, if necessary.

5.5 Using the adjustment valve

- When the temperature inside the composter is higher than the outside temperature, keep the inlet air adjustment valve (part 10) at position 100 (see Figure 2). Monitor the composter and outdoor temperatures. If the compost mass tends to cool down, lower the reading until the temperature stays warmer (see Figure 3).
- As a rule, you can keep the inlet air valve completely open (position 100) during the warm season and turn in to the nearly closed position (position 20) during the cold season (see Figures 2 and 3).
- The structure of the inlet air valve prevents the valve from being completely closed.

Figure 2. Adjustment valve closed

Figure 3. Adjustment valve open

6. USING COMPOST AND SEEP LIQUID IN THE GARDEN

Compost is an excellent soil conditioner and contains nutrients with a long-lasting effect for plants to use. Compost soil changes and develops constantly and should be used in a different manner in the different stages of its development. Compost soil is usually divided into two groups based on how mature it is: semi-mature cover soil and mature compost soil.

6.1 Maturing cover soil into compost soil

When the Quick Composter is unloaded, the compost mass has usually matured to the cover soil phase. It is recommended that cover soil only be used for covering the growing beds of ornamental plants. If you want to use it for edible plants, you should post-compost it for another year to mature the mass into proper compost soil.

6.2 Using cover soil

Cover soil refers to semi-mature compost mass. The decomposition process has progressed to a stage in which food waste has decomposed. Harder wood matter and eggshells and citrus fruit peels, for example, may still be visible, so cover soil looks coarse. Semi-mature compost may still contain substances that will impede growth and germination, so it should not be used as a growing medium. Cover soil is not harmful to plants when spread to cover the beds of ornamental plants in a layer of a couple of centimetres. This will allow the nutrients contained in the compost to release for the plants to use.

6.3 Using mature compost soil

The fertilizing effect of compost depends on its raw materials. The nutritional value of compost made from household waste is usually higher than compost made from gardening waste. Compost soil alone does not make for a good substrate; instead, you should add one-third to half of mineral soil, such as sand, silt, loam or clay.

6.4 Using seep liquid

If you use a hose connected to the composter's seep liquid opening to collect excess seep liquid from the bottom of the composter, you can utilise the liquid in your garden. The seep liquid contains nutrients which plants can readily use.

- Use seep liquid diluted with water (a minimum ratio of 1:2) for watering your garden plants.
- You can also recycle seep liquid in your Quick Composter 550 by pouring it back into the compost mass from the top. Add some bulking material and absorb a maximum of 5 litres of liquid in it per day. If the mass is already wet, do not moisten it further with seep liquid.

For more information on composting, see www.biolan.com

7. TROUBLESHOOTING

Composting not successful?

The majority of problems are caused by the wrong type or insufficient use of the bulking agent. Also keep in mind the Biolan Tehokuivike high-performance bulking material for cold-season composting.

What is the correct temperature in composting?

In Quick Composter 550, the temperature of the composting mass varies between +10-70 degrees centigrade. A very common temperature gauge reading is +30-40 degrees.

The less waste there is for the micro-organisms to decompose, the lower the temperature. The most important factor that enables composting to take place is to keep the mass from freezing.

7.1 Rotten odour

If the composter has an odour of rot or decay, the compost mass is too dense or wet, or there is no oxygen inside the composter.

- Check that you are using Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or the Tehokuivike high-performance bulking material.
- Ensure that you are using sufficient amounts of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or the Tehokuivike high-performance bulking material.
- Temporarily increase the amount of bulking material until the compost mass is no longer too wet.
- Remember to open and empty biodegradable bags before you place them in the composter.
- Unload some of the wet compost mass from the bottom of the composter (see Chapter 5.2). Place a couple of centimetres of the mass around your ornamental plants. The unpleasant odour will dissipate in a few days.
- Add a couple of shovelfuls of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or Tehokuivike high-performance bulking material to the bottom of the composter through the unloading hatch (part 3).
- Drop down the mass and mix plenty of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or Tehokuivike high-performance bulking material in it.

7.2 Ammonia odour

If the composter smells like pungent ammonia, the compost mass is releasing nitrogen. If there is too much of nitrogen in relation to carbon, the micro-organisms will not be able to utilise it.

- Make sure that you have not added too much materials containing nitrogen, such as urine or chicken manure, in the composter. Stop adding too much nitrogen into the composter.
- Do not put any ash or lime in the composter.
- Check that you are using Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material.
- Ensure that you are using sufficient amounts of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material.
- Temporarily increase the amount of bulking material you use when loading the composter until the unpleasant odour disappears.
- Stir with the compost mixer.

7.3 Temperature does not increase

- The thermometer provides indicative information on the phases of composting and the temperatures of the high-temperature phase. The hottest area is in the centre of the composter, which the temperature gauge does not reach.
- Mix the top of the compost mass and look through the unloading hatch to make sure that the mass is suitably moist.

The moisture content of the mass is suitable:

- The composting process has not started yet (see Chapter 4.1). Continue loading the composter normally.
- The volume of waste is so low that the compost mass does not reach high temperatures. It will take longer for the waste to become compost. Continue using the composter normally. Whether there is enough time for the waste to decompose before you unload the composter is more important than a high temperature. If you want to speed up the composting process, add nitrogen to the compost, such as Biolan Composting accelerator, designed for composters, or Biolan Natural Fertiliser.
- The compost mass has decomposed to a stage where the high-temperature phase has ended. Unload some of the compost mass and continue using the composter.

The compost mass is too wet:

- Check that you are using Biolan Compost and Dry toilet Bulking Agent or the Tehokuivike high-performance bulking material.
- Ensure that you are using sufficient amounts of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Agent or the Tehokuivike high-performance bulking material.
- Temporarily increase the amount of bulking material until the compost mass is no longer too wet.
- Remove the wettest part of the compost mass from the bottom of the composter. Place a couple of centimetres of the mass around your ornamental plants. The unpleasant odour will dissipate in a few days.
- Add a couple of shovelfuls of Biolan of Compost and Dry toilet Bulking Material to the bottom of the composter through the unloading hatch.
- Drop down the mass from the top and stir in plenty of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material.
- In future, make sure that the compost mass does not get too wet.

The compost mass is too dry:

- It is normal that the temperature increases more in the centre of the unit than on the sides. This may result in the mass in the centre becoming dry. The mass can be moistened carefully with warm water.
- After unloading the composter, you can also drop the dry mass to the bottom of the composter and the existing mass will make it moist as well.
- In future, make sure that the compost mass remains moist enough.

7.4 Compost mass freezes over

- Act before the compost mass completely freezes over. Even if the composter's temperature gauge shows zero degrees for a few days, there might still be unfrozen mass inside the composter. If the composter is full, unload some of the mass in the wintertime as well.
- Prevent freezing by using the composter (= loading and unloading it) to keep the micro-organisms active. See Chapters 5 and 5.1–5.5. Make sure that the composter is always fairly full in the wintertime and unload it often.
- Pay attention to how moist the compost mass is: wet compost mass will freeze up more easily (see Chapter 7.3).
- Use ample amounts of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or Tehokuivike high-performance bulking material in the wintertime. Make a loose mix of Biolan Composting Accelerator or Biolan Natural Fertiliser and water and pour it on the surface layer of the compost. Cover it with a layer of bulking material.
- Pile some snow around the composter to keep it warmer.
- Warm the compost mass by, for example, placing a ten-litre canister filled with hot water inside the top layer and replacing the water sufficiently often.

7.5 Compost mass is too dense

- Add plenty of Biolan Compost and Dry toilet Bulking Material or Tehokuivike high-performance bulking material. Mix the bulking material into the compost mass.
- In future, use more of the bulking material and make sure not to create dense layers of grass, root vegetable peels, bio-waste bags or leaves when loading the composter.

7.6 Flies or fly larvae in the composter

If the mass is too wet, there is a chance that the compost contains flies. Fly larvae are white worms with a black head. They are approximately one centimetre in length. Also see Chapter 7.3.

- Add plenty of Compost and Dry toilet Bulking Material, mix it into the compost mass and use more of the bulking material in future.
- Mix the topmost part of the compost mass into the rest of the mass. Fly larvae will die when the temperature reaches approximately +43°C.
- Add a layer of approximately 2 cm of the bulking material on top. In future, make sure that any meat and fish scraps, in particular, are properly covered.
- Carefully flush the inner walls and lid of the composter with hot water to destroy any eggs and larvae.
- You can also spray pesticide containing pyrethrin as the active ingredient in the compost to prevent flies. Contact your garden supply store for advice on how to select a suitable product.

7.7 Ants in the composter

The composter includes food and a good environment for ants, which means that it is difficult to keep them away. Ants usually like to make their home in the compost mass at the bottom of the composter that is cooling down. The ants will not harm the composting process.

- Make sure that the compost mass is not too dry.
- Unloading small amounts of the compost mass regularly will stop the ants from becoming too comfortable in their surroundings.

7.8 Mould in the composter

Mould is one of the decomposers in a composter, and the presence of mould in a composter is normal.

- Do not remove the mould.
- Continue using the composter normally.

7.9 Fungi in the composter

Fungi digest wood in the compost mass, such as the rough part of the bulking material, and the presence of fungi in a composter is normal.

- Leave the fungi alone: they will disappear on their own.
- Continue using the composter normally.

Product recycling

Please see the component list (p. 20) for the materials of each component. Sort each component appropriately. Always follow the regional and collection-point specific instructions.

Plastics recycling: plastic packaging
Energy fraction or burnable waste: other plastic parts
EPDM = ethylene propylene
PE = polyethylene
PP = polypropylene
PA = polyamide
PU = polyurethane

Metal recycling:
HST = acid-resistant steel
RST = stainless steel
ST Zn = zinc-coated steel

Mixed waste or burnable waste:
PP+PF = polypropylene+fibreglass

Wastepaper collection:
Paper

Warranty

The body (parts 1-3) of Biolan Quick Composter 550 has a five-year warranty.

1. The warranty is valid from the date of purchase and covers possible defects in material and workmanship. The warranty does not cover any indirect damage.
2. Biolan Oy reserves the right to either repair or replace damaged parts at its discretion.
3. Any damage resulting from careless or forcible handling of the device, failure to observe the operating instructions, or normal wear and tear are not covered by this warranty.

For warranty-related matters, please consult Biolan Oy directly.

BIOLAN

Biolan Oy
P.O. Box 2, 27501 Kauttua, FINLAND
www.biolan.com

Biolan accessories

Biolan Compost and Dry toilet Bulk-ing Agent

Biolan Compost and Dry toilet Bulk-ing Agent is a blend of pure, dried and ground conifer bark and peat for composting and dry toilets. Applying it regularly to the compost keeps the compost mass airy and ensures the composting is efficient and odourless.

Package size: 40 litre bag
Product number: 70562100

Biolan Tehokuivike high-performance bulking material

Biolan Tehokuivike is made of industrial hemp, conifer bark, peat and biochar for biowaste composting.

Package size: 30 litre bag
Product number: 70562750

Biolan Composting Accelerator

Biolan Composting Accelerator is made of crushed rapeseed, molassed sugarbeet pulp and seaweed powder. It accelerates the decomposition process of kitchen and garden waste and improves the quality of the compost soil being generated.

Package size: 1-litre bucket, 5.5-litre case
Product number: 1 litres 70535420,
5.5 litres 70535050

Biolan compost mixer

The Biolan compost mixer is made of fibreglass-reinforced propene, so it neither corrodes nor oxidises even over long-term use. The Biolan compost mixer offers effortless mixing of the compost.

Product number: 70575200

BIOLAN

**Halten Sie diese Anleitung
beim Gebrauch des Geräts bereit!**

SCHNELLKOMPOSTER 550

Bedienungsanleitung

DE

Inhaltsverzeichnis

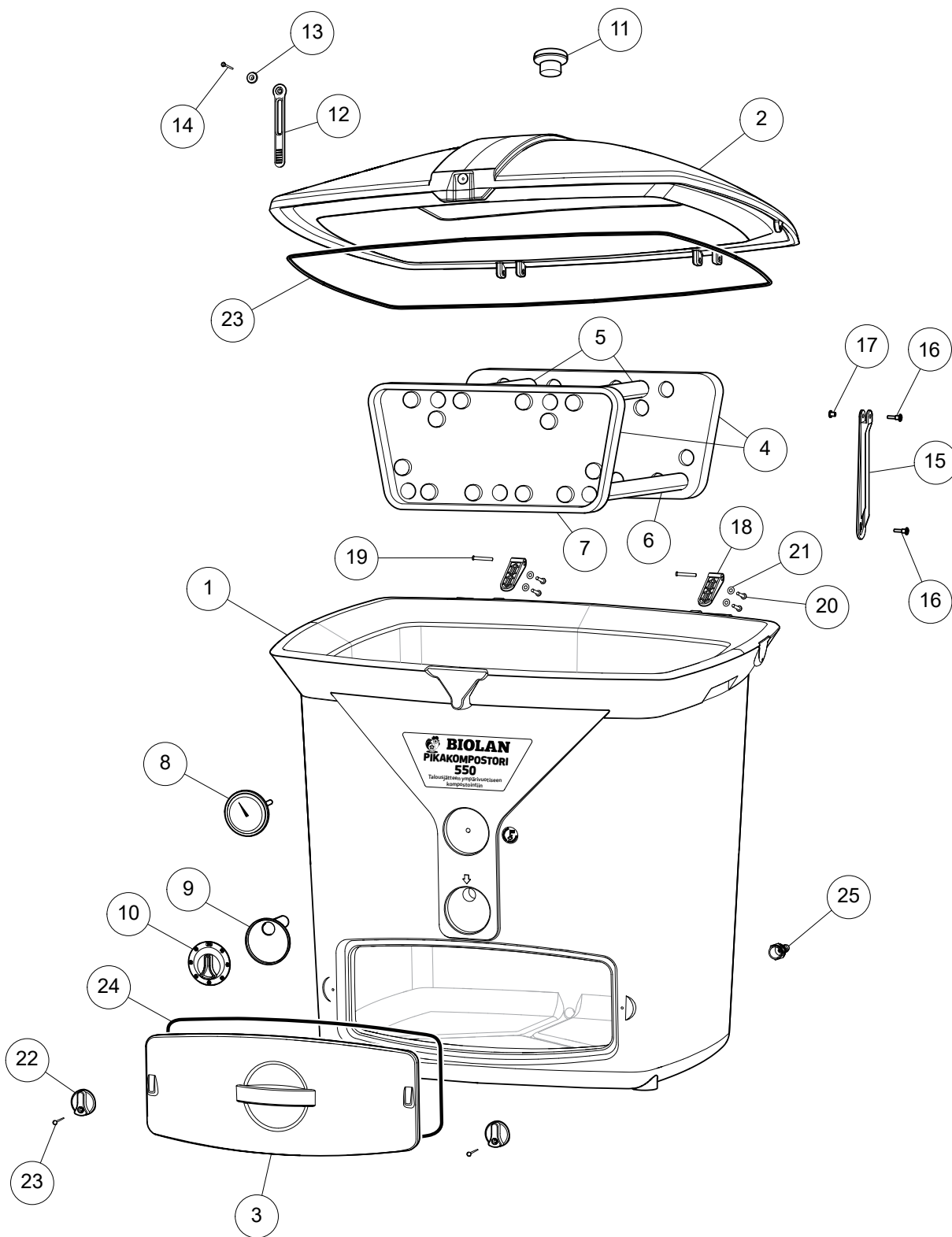
Inhaltsverzeichnis	27
Abmessungen	27
Liste der Einzelteile	28
1. GENEHMIGUNGEN UND VORSCHRIFTEN BEZÜGLICH DER KOMPOSTIERUNG	30
2. AUSWAHL DES GEEIGNETEN STANDORTS FÜR DEN KOMPOSTER	30
3. VOR DER VERWENDUNG	30
3.1 Anschluss und Verwendung des Schlauchs zur Ableitung der Sickerflüssigkeit	30
4. INBETRIEBNAHME	30
4.1 Beginn des Kompostierungsprozesses	30
5. VERWENDUNG DES SCHNELLKOMPOSTERS 550	30
5.1 Befüllung	30
5.2 Entleerung	31
5.3 Worauf in der kalten Jahreszeit zu achten ist	31
5.4 Reinigung des Schnellkomposters 550	31
5.5 Verwenden des Regelventils	31
6. VERWENDUNG DES KOMPOSTS UND DER SICKERFLÜSSIGKEIT IM GARTEN	32
6.1 Ausreifung von Deckerde (Frischkompost) zu Komposterde	32
6.2 Verwendung von Deckerde (Frischkompost)	32
6.3 Verwendung des reifen Fertigkomposts	32
6.4 Verwendung der Sickerflüssigkeit	32
7. PROBLEMBEHANDLUNG	32
7.1 Fauliger Geruch	32
7.2 Ammoniakgeruch	32
7.3 Temperatur steigt nicht an	32
7.4 Die Kompostmasse gefriert	33
7.5 Die Kompostmasse ist zu dicht	33
7.6 Fliegen oder Fliegenlarven im Komposter	33
7.7 Ameisen im Komposter	33
7.8 Schimmel im Komposter	33
7.9 Pilze im Komposter	33
Produktrecycling	34
Garantiebestimmungen	34
Biolan Zubehör	34

Abmessungen

Fassungsvermögen	550 Liter
Fassungsvermögen abhängig von der Menge und Art des Abfalls	10-15 Haushalte
Bodenbereich	88 × 74 cm (B × T)
Deckelbereich	115 × 115 cm (B × T)
Höhe des Komposters:	120 cm
Arbeitshöhe:	102 cm
Leergewicht des Komposters	Ungefähr 54 kg
Füllgewicht des Komposters	250-400 kg
Gewicht des Deckels bei Öffnung	6 kg

Liste der Einzelteile

Einzelteil	Bezeichnung	Teilnummer	Material
1	Gehäuse, grün	17734000	PE+PU
	Gehäuse, dunkelgrau	17734100	PE+PU
2	Deckel, grün	17734020	PE+PU
	Deckel, dunkelgrau	17734120	PE+PU
3	Entladeklappe Kompost, grün	17734030	PE+PU
	Entladeklappe Kompost, dunkelgrau	17734130	PE+PU
4	Luftkanal, 2 Stück	17734350	PE
5	Obere Lüftungskanäle, Länge 69 cm, 2 Stück	21734040	HST
6	Untere Lüftungskanäle außen, Länge 64 cm, 2 Stück	21734050	HST
7	Unterer Lüftungskanal Mitte, Länge 68 cm	21734060	HST
8	Temperaturfühler	29726070	RST
9	Gehäuse von Lufteinlassventil	18726110	PE
10	Justierscheibe	18726120	PE
11	Luftauslassventil	18734100	PE
12	Gummiriegel für Deckel	19734110	Gummi
13	Unterlagscheibe für Gummiriegel	18726140	PE
14	Schraube für Gummiriegel, Universalschraube, versenkt A2 4,5x30	20010023	RST
15	Deckelfeststeller	18734180	PE
16	Bolzen (für Deckelfeststeller), 2 Stück	20040005	PA + ST Zn
17	Bolzen Gegenstück (für Deckelfeststeller)	20020005	PA
18	Scharnier, 2 Stück	40580002	PE
19	Scharnierstift, 2 Stück		PE
20	Scharnierschraube, Kreuzschlitz A2 M6x16, 4 Stück		RST
21	Unterlegscheibe, 4 Stück	20060003	RST
22	Riegel für Entladeklappe, 2 Stück	40580004	PE
23	Arretierungsschraube, Kreuzschlitz A2 M6x35, 2 Stück		RST
24	Gummidichtung (für Deckel und Entladeklappe)	19726300	Gummi
25	Schlauchverbinder	20710210	Messing
	Zusätzlich zu den detailliert gezeigten Teilen enthält der Schnellkomposter 550:		
	Kompostmischer	70575100	PP + PF
	Streumaterial für Kompost und Trockentoilette, 2 Säcke	70562100	
	Bedienungsanleitung	27734340	Papier
	Außerdem wird Folgendes am Gerät angebracht mitgeliefert:		
	Etikett für Echtheit des Produkts	27726090	Kunststoffschild
	Namensschild	27734080	Kunststoffschild
	Dichtungsring für Feststellklammer	20080007	HST
	Einfüllschraube für Urethan, grün	18726220	PE
	Einfüllschraube für Urethan, grau	18715240	PE

DE

(DE) BEDIENUNGSANLEITUNG

1. GENEHMIGUNGEN UND VORSCHRIFTEN BEZÜGLICH DER KOMPOSTIERUNG

Erforderliche Genehmigungen und Vorschriften für die Kompostierung variieren von Land zu Land und von Gemeinde zu Gemeinde. Erkundigen Sie sich daher bitte bei Ihrer lokalen Umweltbehörde nach den in Ihrer Gemeinde geltenden Vorschriften.

2. AUSWAHL DES GEEIGNETEN STANDORTS FÜR DEN KOMPOSTER

Stellen Sie den Schnellkomposter 550 an einen Ort, wo Sie Ihren Abfall einfach nehmen und den Komposter das gesamte Jahr über entleeren können. Wählen Sie für den Standort eine feste Oberfläche, an der sich kein Wasser ansammelt. Stellen Sie sicher, dass der Komposter gerade steht oder leicht nach hinten gekippt ist, indem Sie die Vorderseite ein bisschen erhöhen. Der Schnellkomposter 550 besitzt in der Nähe des hinteren Gehäusebodens eine Öffnung für Sickerwasser, über die überflüssiges Flüssigkeit abgeleitet wird. Stellen Sie den Komposter direkt auf dem Erdboden auf, damit die Sickerflüssigkeit vom Boden aufgenommen werden kann. Wahlweise können Sie die Sickerflüssigkeit auch zur späteren Verwendung sammeln (siehe Kapitel 3.1). Wenn der Kompost außerordentlich nass ist, dann kann auch etwas Sickerflüssigkeit unterhalb der Entladeklappe für den Kompost (Teil 3) und durch das Einstellventil an der Vorderseite des Komposters (Teile 9 und 10) sickern. Wenn Sie den Schnellkomposter beispielsweise in einen im Außenbereich befindlichen Lagerschuppen stellen möchten, dann müssen Sie den Schlauchverbinder, der mit dem Komposter geliefert wird, an die Öffnung für die Sickerflüssigkeit anschließen. Sie können einen Schlauch mit einem Durchmesser von 19 mm an den Schlauchverbinder anschließen, um die Sickerflüssigkeit in eine Bodendrainage oder einen Kanister abzuleiten.

3. VOR DER VERWENDUNG

3.1 Anschluss und Verwendung des Schlauchs zur Ableitung der Sickerflüssigkeit

Der Schnellkomposter 550 verfügt über eine Öffnung zur Ableitung der Sickerflüssigkeit in der Nähe des hinteren Gehäusebodens, damit überflüssige Flüssigkeit aus dem Behälter abgeleitet und vom Boden aufgenommen werden kann. Auf Wunsch können Sie die Sickerflüssigkeit auch in einen Sammelbehälter ableiten. Dies ist aber nicht erforderlich. Befestigen Sie den Schlauchverbinder (im Lieferumfang enthalten) an der Öffnung für die Sickerflüssigkeit und schließen dann einen Schlauch mit einem Durchmesser von 19 mm an. Führen Sie das andere Ende des Schlauchs in einen Behälter, der so aufgestellt ist, dass die Flüssigkeit abwärts fließen kann. Wenn Sie möchten, können Sie beschichtetes Sperrholz verwenden, um eine überdachte Grube für den Kanister zu bilden, die Sie von außen isolieren sollten (wie in Abbildung 1 gezeigt). Sie können Kanister aus frostbeständigem Kunststoff verwenden. Sie können die Kanister bei einem Einzelhändler oder über den Webstore von Biolan erwerben.

Abbildung 1. Sammelbehälter für Sickerflüssigkeit

4. INBETRIEBNAHME

Verteilen Sie eine 5 cm dicke Schicht (ungefähr 20 Liter) Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten auf dem Boden. Beginnen Sie mit der Verwendung des Komposters gemäß Kapitel 5. Geben Sie bei der ersten Befüllung eine großzügige Menge an Streumaterial zu. Danach kann diese Menge reduziert werden.

4.1 Beginn des Kompostierungsprozesses

Der Kompostierungsprozess beginnt, wenn sich genügend Abfall im Behälter befindet; normalerweise ist dies der Fall, wenn die Masse auf Höhe der Lüftungsventile ist. Die Mikroorganismen, die sich im Inneren des Komposters entwickeln, vermehren sich und halten die Temperatur im Inneren des Behälters, wenn regelmäßig neuer Abfall hinzugefügt wird. Die Wärmeisolierung des Komposters hält die Wärme im Inneren des Behälters und verhindert, dass die Außenluft die Kompostmasse abkühlen kann. Im Schnellkomposter 550 schwankt die Temperatur der Kompostmasse zwischen +10 -70 Grad Celsius. Die üblichen Ablesewerte am Thermometer sind +30-40 Grad. Beachten Sie, dass der Temperaturfühler (Teil 8) die Temperatur an den oberen Lüftungskanälen misst. Der Temperaturfühler gibt indikative Informationen zu den Kompostierphasen und den Temperaturen der Hochtemperaturphase. Der Abfall wird kompostiert, solange ausreichend Sauerstoff vorhanden ist und die Temperatur oberhalb von 0°C liegt. Die Qualität der aus dem Behälter entnommenen Kompostmasse ist der beste Indikator für das Funktionieren des Komposters. Wenn der Komposter ordnungsgemäß arbeitet, dann hat sich der Abfall außer Zitruschalen oder Eierschalen zersetzt, die möglicherweise immer noch eindeutig erkennbar sind. Nach dem Beginn des Prozesses erreicht der Abfall in etwa 5-8 Wochen das Stadium des Frischkomposts. Der Beginn des Prozesses kann sich verlangsamen, wenn die Außentemperatur unter 0°C liegt.

5. VERWENDUNG DES SCHNELLKOMPOSTERS 550

Der Komposter ist ausschließlich für biologisch abbaubare Abfälle vorgesehen. Geben Sie keine Materialien in den Kompost, die den Kompostierungsprozess beeinträchtigen könnten oder sich nicht kompostieren lassen, wie zum Beispiel:

- Kunststoffe, Gummi, Glas, Leder
- Chemikalien, Holzschutzmittel, Desinfektionsmittel, Farben, Lösungsmittel, Kraftstoffe
- Waschmittel, Waschwasser
- Kalk
- Asche, Zigarettenstummel, Zündhölzer
- Staubsaugersäcke
- Farbige Werbematerial
- Große Mengen an Papier

5.1 Befüllung

- Entleeren Sie den Behälter mit Bioabfall in den Komposter. Bitte beachten Sie, dass die Zersetzung der Abfallstücke umso länger dauert, je größer sie sind.
- Bei der Verwendung von biologisch abbaubaren Beuteln, muss der Inhalt der Beutel zuerst entleert und dann der Beutel getrennt in den Kompost eingebracht werden. Biologisch abbaubares Material kann sauerstoffarme Schichten in der Kompostmasse bilden, die den Kompostierungsprozess beeinträchtigen können.
- Decken Sie den Abfall immer mit Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten ab (Zubehör Teil 34). Eine geeignete Menge beträgt in etwa ein Drittel bis die Hälfte der neu in den Komposter gegebenen Abfallmenge. Verwenden Sie eine größere Menge an Streumaterial, wenn die Abfallmasse feucht ist.
- Sie können das Streumaterial ebenfalls auf dem Boden des Behälters für Bioabfall verteilen, damit dieser sauberer bleibt.
- Füllen Sie weiterhin Kompost ein, während der Bioabfall erzeugt wird. Wenn möglich, sollte mehrmals pro Woche Abfall in den Komposter zugegeben werden. Das ist vor allem während der kalten Jahreszeit besonders wichtig.

- Mischen Sie die letzte Schicht des hinzugefügten Abfalls 20-30 cm unter die Oberfläche. Ein Durchmischen ist nicht nach jeder Zugabe von Abfällen erforderlich. Je mehr Streumaterial Sie verwenden, desto weniger muss die Masse gemischt werden.
- Mischen Sie nicht den gesamten Kompost bis hinunter zum Boden durch, um zu verhindern, dass die bereits abgekühlten, untersten Schichten die noch in der Hochtemperaturphase befindliche Kompostmasse abkühlen.

5.2 Entleerung

- Es wird empfohlen, den Schnellkomposter 550 das ganze Jahr über zu entleeren. Eine häufige Entleerung erhöht die Temperatur der Masse aufgrund des höheren Sauerstoffgehalts. Entleeren Sie den Komposter, wenn dieser fast voll ist.
- Entnehmen Sie während der Wintermonate jeweils nur eine geringe Menge der Kompostmasse auf einmal. Während der Sommermonate kann eine größere Menge entnommen werden, jedoch maximal die Hälfte der Kompostmasse.
- Öffnen Sie die Entleerungsklappe (Teil 3) und entnehmen Sie mit der Schaufel etwas Kompostmasse vom Boden des Komposters.
- Reinigen Sie insbesondere die Kanten der Entleerungsklappe und die Öffnung selbst.
- Reinigen Sie auch die Öffnung für die Sickerflüssigkeit und vergewissern Sie sich, dass der Schlauch dafür nicht blockiert ist.
- Wenn die von Ihnen entleerte Masse sehr nass war, dann verteilen Sie einige Schaufeln voll Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten auf dem Boden des Komposters.
- Schließen Sie die Entleerungsklappe.
- Drücken Sie den Rest der Masse mit Hilfe des Kompostmischers oder einer Schaufel vom oberen Teil des Behälters nach unten. Wenn die Masse in der Mitte trockener ist, dann drücken sie diesen Teil zuerst nach unten. Achten Sie darauf, dabei nicht die in der Mitte des Komposters befindlichen Lufteinlassventile zu beschädigen.
- Entleeren Sie bei Bedarf den Sammelbehälter für die Sickerflüssigkeit.

5.3 Worauf in der kalten Jahreszeit zu achten ist

Die Wärme im Komposter wird durch die Kompostabfälle erzeugt. Das Gerät selbst erzeugt keine Wärme. Die Mikroorganismen benötigen ständig neuen Abfall, um ihre Lebensfunktionen aufrechterhalten zu können. Die Wärmeisolierung des Schnellkomposters 550 verhindert, dass die Wärme entweicht und fördert infolgedessen die Funktion des Komposters und verhindert ein Gefrieren der Kompostmasse.

- Die regelmäßige Verwendung des Komposters, d. h. das Befüllen und Entleeren ist in der kalten Jahreszeit sehr wichtig. Die einzige Möglichkeit, um die Bedingungen im Inneren des Komposters für die Mikroorganismen günstig zu halten, ist es, die Innentemperatur des Komposters höher als die Außentemperatur zu halten.
- Selbst wenn der Temperaturfühler des Komposters einige Tage lang null Grad anzeigt, kann sich immer noch nicht gefrorene Kompostmasse im Inneren des Komposters befinden. Beladen Sie den Komposter weiterhin. Wenn der Komposter voll ist, sollte er auch im Winter entleert werden.
- Nehmen Sie auch in der kalten Jahreszeit nicht weniger Streumaterial oder gar kein Streumaterial mehr: es ist besonders wichtig, viel Streumaterial zu verwenden, wenn es kalt ist, da kalter Kompost leichter gefriert.
- Bei Biolan Tehokuivike handelt es sich um eine Hochleistungsstreumaterial, das insbesondere für das Kompostieren in der kalten Jahreszeit (Zubehör Teil 34) geeignet ist und Energie enthält, die die Funktionsweise der Mikroorganismen aufrecht erhält.
- Bewahren Sie das Streumaterial an einem warmen Ort auf, wo es vor Regen geschützt ist.
- Sorgen Sie dafür, dass der Luftaustausch nicht durch Gefrieren des Lufteinlass- oder -auslassventils (Teile 10 und 11) behindert wird. Entfernen Sie alles Eis.
- Das Gefrieren der Kompostmasse beschädigt weder den Komposter, seine Bestandteile noch die Kompostmasse. Der Kompostierungsprozess wird fortgesetzt, wenn die Sonne anfängt, die Kompostmasse im Frühling zu erwärmen.

5.4 Reinigung des Schnellkomposters 550

- Normalerweise müssen Sie den Komposter nicht auswaschen. Verschiedene Schimmel- und Strahlenpilze haben eine wichtige zersetzende Funktion im Kompost und sollten nicht wegwaschen werden.
- Reinigen Sie das Lufteinlassventil (Teil 10), das Luftauslassventil und den Schlauch für das Sickerwasser, falls erforderlich.

5.5 Verwenden des Regelventils

- Wenn die Temperaturen im Inneren des Komposters höher als die Außentemperaturen sind, dann stellen Sie das Regelventil für die Zuluft (Teil 10) auf die Position 100 (siehe Abbildung 2). Beobachten Sie den Komposter und die Außentemperaturen. Wenn die Kompostmasse abzukühlen droht, dann senken Sie den Wert, bis die Temperatur höher bleibt (siehe Abbildung 3).
- In der Regel können Sie das Lufteinlassventil in der warmen Jahreszeit vollständig geöffnet lassen (Position 100) und es in der kalten Jahreszeit auf eine fast geschlossene Position (Position 20) stellen (siehe Abbildungen 2 und 3).
- Die Struktur des Lufteinlassventils verhindert, dass das Ventil vollständig geschlossen werden kann.

Abbildung 2. Geschlossenes Regelventil

Abbildung 3. Offenes Regelventil

6. VERWENDUNG DES KOMPOSTS UND DER SICKERFLÜSSIGKEIT IM GARTEN

Kompost eignet sich hervorragend als Bodenverbesserer und enthält Nährstoffe, die von den Pflanzen nachhaltig genutzt werden können. Die Komposterde unterliegt ständigen Veränderungen und entwickelt sich kontinuierlich weiter. In Abhängigkeit von der jeweiligen Ausreifungsstufe sollte die Komposterde daher auf unterschiedliche Weise verwendet werden. In der Regel wird Kompost je nach Reifegrad in zwei Gruppen eingeteilt: Deckerde und Komposterde.

6.1 Ausreifung von Deckerde (Frischkompost) zu Komposterde

Beim Entleeren des Schnellkomposters ist die Kompostmasse normalerweise soweit ausgereift, dass sie als Deckerde verwendet werden kann. Es wird empfohlen, Deckerde nur im Pflanzbett von Zierpflanzen auszubringen. Wenn Sie sie für essbare Pflanzen verwenden wollen, sollte ein weiteres Jahr nachkompostiert werden, damit die Masse zu richtiger Komposterde ausreift.

6.2 Verwendung von Deckerde (Frischkompost)

Bei Deckerde handelt es sich um halbreife Kompostmasse. Dann hat der Zersetzungsprozess ein Stadium erreicht, bei dem alle Nahrungsmittelabfälle abgebaut wurden. Härteres Holz und beispielsweise Eierschalen und Schalen von Zitrusfrüchten sind eventuell noch sichtbar, weshalb die Deckerde grob aussieht. Der halbreife Frischkompost enthält möglicherweise Stoffe, die das Wachstum und die Keimung der Pflanzen behindern, und sollte daher nicht als Substrat verwendet werden. Deckerde ist jedoch nicht schädlich, wenn sie als einige Zentimeter dicke Schicht im Pflanzbett von Zierpflanzen ausgebracht wird. So können die im Kompost enthaltenen Nährstoffe freigesetzt und von den Pflanzen aufgenommen werden.

6.3 Verwendung des reifen Fertigkomposts

Die Eigenschaften Kompost als Düngemittel hängen von seinen Ausgangsmaterialien ab. Kompost aus Haushaltsabfällen hat in der Regel einen höheren Nährstoffgehalt als Kompost aus Gartenabfällen. Fertigkompost allein stellt kein gutes Substrat dar und sollte daher in einem Verhältnis von einem Drittel bis zur Hälfte mit Mineralerde, wie z. B. Sand, Schlack, Lehm oder Ton vermischt werden.

6.4 Verwendung der Sickerflüssigkeit

Wenn Sie einen Schlauch verwenden, der an die Öffnung für Sickerflüssigkeit des Komposters angeschlossen ist, um überflüssiges Sickerwasser vom Boden des Komposters abzuleiten, dann können Sie diese Flüssigkeit für Ihren Garten nutzen. Die Sickerflüssigkeit enthält Nährstoffe, die von Pflanzen sofort aufgenommen werden können.

- Verwenden Sie die Sickerflüssigkeit mit Wasser gemischt (Minimales Verhältnis von 1:2), wenn Sie damit Ihre Gartenpflanzen wässern möchten.
- Sie können die Sickerflüssigkeit in Ihrem Schnellkomposter 550 auch recyceln, indem Sie diese zurück auf die Kompostmasse geben. Fügen Sie etwas Streumaterial hinzu und absorbieren Sie damit maximal 5 Liter Flüssigkeit pro Tag. Ist die Masse bereits nass, geben Sie keine weitere Sickerflüssigkeit zum Kompost hinzu.

Weitere Informationen zum Kompostieren finden Sie auch auf www.biolan.com

7. PROBLEMBEHANDLUNG

Verläuft die Kompostierung nicht erfolgreich?

Die Mehrheit der Probleme wird durch Verwendung der falschen Art oder eine ungenügende Verwendung von Streumaterial verursacht. Denken Sie bitte auch an das Biolan Tehokuivike Hochleistungsstreumaterial für eine Kompostierung in der kalten Jahreszeit.

Was ist die richtige Temperatur für das Kompostieren?

Im Schnellkomposter 550 schwankt die Temperatur der Kompostmasse zwischen +10-70 Grad Celsius. Ein sehr häufiger Ablesewert des Temperaturfühlers liegt zwischen +30-40 Grad.

Je weniger Abfall die Mikroorganismen zur Zersetzung haben, desto niedriger ist die Temperatur. Damit die Kompostierung stattfindet, ist es am wichtigsten, die Masse nicht gefrieren zu lassen.

7.1 Fauliger Geruch

Tritt im Komposter Geruch von Fäulnis oder Zerfall auf, ist die Masse zu dicht gepackt, zu nass oder kein Sauerstoff im Komposter vorhanden.

- Überprüfen Sie, ob Sie Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder das Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike verwenden.
- Vergewissern Sie sich, dass Sie eine ausreichende Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike verwenden.
- Erhöhen Sie vorübergehend die Menge, bis die Kompostmasse nicht mehr zu nass ist.
- Öffnen und entleeren Sie biologisch abbaubare Beutel, bevor Sie sie in den Komposter geben.
- Entleeren Sie einen Teil der nassen Kompostmasse vom Boden des Komposters (siehe Kapitel 5.2). Bringen Sie die Masse mit einer Dicke von einigen Zentimetern unter Ihren Zierpflanzen aus. Der unangenehme Geruch verschwindet in ein paar Tagen.
- Geben Sie einige Schaufeln voller Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike durch die Entleerungsklappe auf den Boden des Komposters (Teil 3).
- Drücken Sie die Masse nach unten und mischen eine größere Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike hinein.

7.2 Ammoniakgeruch

Wenn der Komposter einen stechenden Ammoniakgeruch verbreitet, tritt Stickstoff aus der Kompostmasse aus. Ist der Stickstoffgehalt im Verhältnis zum Kohlenstoffgehalt zu hoch, können die Mikroorganismen diesen nicht verarbeiten.

- Stellen Sie sicher, dass Sie nicht zu viel stickstoffhaltiges Material wie Urin oder Hühnerkot in den Komposter geschüttet haben. Befüllen Sie den Komposter nicht mit noch mehr Stickstoff.
- Füllen Sie keine Asche und keinen Kalk in den Komposter.
- Überprüfen Sie, ob Sie das Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten verwenden.
- Stellen Sie sicher, dass Sie eine ausreichende Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten verwenden.
- Erhöhen Sie vorübergehend die Menge an Streumaterial beim Befüllen des Komposters bis sich der unangenehme Geruch verflüchtigt hat.
- Mischen Sie das Ganze mit dem Kompostmischer.

7.3 Temperatur steigt nicht an

- Das Thermometer gibt indikative Informationen zur Kompostierungsphase und den Temperaturen in der Hochtemperaturphase. Der wärmste Bereich befindet sich in der Mitte des Komposters, wo das Thermometer nicht hinreicht.
- Mischen Sie den oberen Teil der Kompostmasse und sehen durch die Entleerungsklappe, um sicherzustellen, dass die Masse ausreichend feucht ist.

Der Feuchtigkeitsgehalt der Masse ist angemessen:

- Die Kompostierung hat noch nicht begonnen (siehe Kapitel 4.1). Befüllen Sie den Komposter weiterhin wie gewohnt.
- Die Abfallmenge ist so gering, dass die Kompostmasse keine hohen Temperaturen erreicht. Der Abfall wird langsamer zersetzt. Verwenden Sie den Komposter weiterhin wie gewohnt. Wichtiger als hohe Temperaturen ist es, dass der Abfall vor der Entleerung ausreichend Zeit zur Zersetzung hat. Wenn Sie den Kompostierungsprozess beschleunigen möchten, dann fügen Sie dem Kompost Stickstoff zu wie Biolan Kompostierbeschleuniger für Kompostierer oder Biolan Naturdünger.
- Die Kompostmasse hat sich bis zu einem Stadium zersetzt, in dem die Hochtemperaturphase beendet ist. Entleeren Sie einen Teil der Kompostmasse und verwenden Sie den Komposter weiterhin wie gewohnt.

Die Kompostmasse ist zu nass:

- Überprüfen Sie, ob Sie Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder das Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike verwenden.
- Stellen Sie sicher, dass Sie eine ausreichende Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike verwenden.
- Erhöhen Sie vorübergehend die Menge, bis die Kompostmasse nicht mehr zu nass ist.
- Entfernen Sie den nassesten Teil der Kompostmasse vom Boden des Komposters. Bringen Sie die Masse mit einer Dicke von einigen Zentimetern unter Ihren Zierpflanzen aus. Der unangenehme Geruch verschwindet in ein paar Tagen.
- Geben Sie einige Schaufeln voller Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten durch die Entleerungsklappe auf den Boden des Komposters.
- Drücken Sie die Masse nach unten und mischen eine größere Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten hinein.
- Achten Sie in Zukunft darauf, dass die Kompostmasse nicht zu feucht wird.

Die Kompostmasse ist zu trocken:

- Es ist normal, dass die Temperatur in der Mitte des Behälters mehr als an den Seiten ansteigt. Dadurch kann die Masse in der Mitte trocken werden. Die Masse kann vorsichtig mit warmem Wasser befeuchtet werden.
- Nach der Entleerung des Komposters können Sie die trockene Masse auch zum Boden des Komposters hin drücken, damit sie durch die vorhandene Masse befeuchtet wird.
- Achten Sie in Zukunft darauf, dass die Kompostmasse feucht genug bleibt.

7.4 Die Kompostmasse gefriert

- Unternehmen Sie etwas, bevor die Kompostmasse vollständig gefriert. Selbst wenn der Temperaturfühler des Komposters einige Tage lang null Grad anzeigt, kann sich immer noch nicht gefrorene Kompostmasse im Inneren des Komposters befinden. Wenn der Komposter voll ist, entleeren Sie auch im Winter etwas von der Masse.
- Verhindern Sie das Gefrieren durch häufige Verwendung des Komposters (Befüllung und Entleerung), weil dadurch die Mikroorganismen aktiv bleiben. Siehe Kapitel 5 und 5.1-5.5. Vergewissern Sie sich, dass der Komposter auch im Winter immer ziemlich ist und entleeren Sie diesen häufig.
- Achten Sie auf den Feuchtigkeitsgehalt der Kompostmasse, da eine feuchte Masse leichter gefriert (siehe Kapitel 7.3).
- Verwenden Sie im Winter eine ausreichende Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike. Machen Sie eine lockere Mischung aus Biolan Kompostbeschleuniger oder Biolan Naturdünger und Wasser und schütten Sie diese auf die obere Schicht des Komposts. Bedecken Sie ihn mit einer Schicht Streumaterial.

- Häufen Sie Schnee um den Komposter an, damit er besser isoliert wird.
- Erwärmen Sie die Kompostmasse, indem Sie beispielsweise einen 10-Liter-Kanister mit warmem Wasser in der obersten Schicht eingraben und das Wasser häufig wechseln.

7.5 Die Kompostmasse ist zu dicht

- Fügen Sie eine größere Menge von Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten oder Tehokuivike Hochleistungsstreumaterial hinzu. Mischen Sie das Streumaterial unter die Kompostmasse.
- Verwenden Sie zukünftig mehr Streumaterial und vergewissern Sie sich, dass beim Befüllen des Komposters keine dichten Lagen von Gras, Wurzeln, Gemüseschalen, Bioabfalltüten oder Blättern entstehen.

7.6 Fliegen oder Fliegenlarven im Komposter

Bei einer zu nassen Kompostmasse können Fliegen im Kompost enthalten sein. Fliegenlarven sind weiße Würmer mit einem schwarzen Kopf. Sie sind etwa einen Zentimeter lang. Siehe auch Kapitel 7.3.

- Fügen Sie eine größere Menge von Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten hinzu, mischen diese unter die Kompostmasse und verwenden zukünftig mehr Streumaterial.
- Mischen Sie den obersten Teil der Kompostmasse unter die restliche Masse. Fliegenlarven sterben bei einer Temperatur ab ca.+43°C ab.
- Bringen Sie eine ca. 2 cm dicke Schicht Streumaterial auf der Oberfläche auf. Achten Sie in Zukunft vor allem darauf, Fleisch- und Fischreste gründlich zu bedecken.
- Spülen Sie die inneren Wände und den Deckel des Komposters mit warmem Wasser, um die Eier und Larven der Fliegen zu vernichten.
- Sie können auch Pflanzenschutzmittel mit dem Wirkstoff Pyrethrin über die Kompostmasse sprühen, um Fliegen zu vermeiden. Wenden Sie sich an Ihr Gartencenter für die Beratung bei der Auswahl der geeigneten Produkte.

7.7 Ameisen im Komposter

Der Komposter bietet Ameisen Nahrung und ein angenehmes Umfeld. Deshalb ist es schwierig, sie fernzuhalten. Ameisen bauen ihre Nester in der Regel im unteren Teil des Komposters, der gerade abkühlt. Die Ameisen stören die Kompostierung nicht.

- Achten Sie darauf, dass die Kompostmasse nicht zu trocken ist.
- Das regelmäßige Entleeren kleiner Mengen der Kompostmasse sorgt dafür, dass die Ameisen in ihrem Umfeld gestört werden.

7.8 Schimmel im Komposter

Schimmelpilze gehören zu den zersetzenden Mikroorganismen in einem Komposter und ihr Vorhandensein ist völlig normal.

- Entfernen Sie den Schimmel nicht.
- Verwenden Sie den Komposter weiterhin wie gewohnt.

7.9 Pilze im Komposter

Pilze zersetzen Holz, wie etwa die groben Teile des Streumaterials, in der Kompostmasse und ihr Vorhandensein im Komposter ist völlig normal.

- Kümmern Sie sich nicht um die Pilze, sie verschwinden von allein.
- Verwenden Sie den Komposter weiterhin wie gewohnt.

Produktrecycling

Bitte, lesen Sie mehr über das Material der einzelnen Bauteile in der Einzelteilliste (Teil 28) Sortieren Sie die einzelnen Bauteile entsprechend. Befolgen Sie immer die entsprechenden regionalen Richtlinien sowie die Bestimmungen der jeweiligen Abfallentsorgungsstelle.

Recycling von Kunststoff: Kunststoffverpackung

Energieanteil oder brennbarer Abfall: sonstige Kunststoffteile

EPDM = Ethylenpropylen

PE = Polyethylen

PP = Polypropylen

PA= Polyamid

PU = Polyurethan

Metallrecycling:

HST = Säurebeständiger Stahl

RST = rostfreier Stahl

ST Zn = verzinkter Stahl

Gemischte Abfälle oder brennbarer Abfall:

PP+PF =Polypropylen+Fiberglas

Papiermüllsammlung:

Papier

Garantiebestimmungen

Die Bauteile (Teile 1-3) des Biolan Schnellkomposters 550 haben 5 Jahre Garantie.

1. Die Garantie gilt ab dem Kaufdatum und deckt möglicherweise auftretende Material- und Herstellungsfehler. Die Garantie gilt nicht für indirekte Schäden.
2. Biolan Oy behält sich das Recht vor, nach eigenem Ermessen über die Reparatur oder den Ersatz von beschädigten Teilen zu entscheiden.
3. Diese Garantie deckt keine Schäden, die durch unsachgemäße oder gewaltsame Handhabung des Geräts, Nichtbefolgen der Gebrauchsanleitung oder normale Abnutzung entstehen.

Bitte wenden Sie sich bei allen diese Garantie betreffenden Angelegenheiten direkt an Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy

P.O. Box 2, 27501 Kauttua, FINNLAND

www.biolan.com

Biolan Zubehör

Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten

Das Biolan Streumaterial für Kompost und Trockentoiletten ist eine Mischung aus reinem, getrockneten und gemahlene Tannenzapfen und Torf zum Kompostieren und für Trockentoiletten. Bei regelmäßiger Anwendung mit dem Kompost bleibt die Kompostmasse luftig und die Kompostierung erfolgt wirksam und geruchlos.

Verpackungsgröße: 40-Liter Sack

Produktnummer: 70562100

Biolan Hochleistungsstreumaterial Tehokuivike

Biolan Tehokuivike besteht aus industriellem Hanf, Rinder von Nadelgehölzen, Torf und Biokohle für die Kompostierung von organischen Abfällen.

Verpackungsgröße: 30-Liter Sack

Produktnummer: 70562750

Biolan Kompostbeschleuniger

Der Biolan Kompostbeschleuniger besteht aus zerkleinerten Rapssamen, molassiertem Zuckerrübenbrei und Seegraspulver. Der Zersetzungsprozess von Küchen- und Gartenabfällen wird beschleunigt und die Qualität der erzeugten Komposterde wird besser.

Verpackungsgröße: 1-Liter Eimer,

5,5-Liter Box

Produktnummer: 1 Liter 70535420,

5,5 Liter 70535050

Biolan Kompostmischer

Der Biolan Kompostmischer besteht aus glasfaserverstärktem Kunststoff, sodass er selbst bei Langzeitanwendung weder korrodiert noch oxidiert. Der Biolan Kompostmischer ermöglicht die mühelose Durchmischung der Kompostmasse.

Produktnummer: 70575200

BIOLAN

Oppbevar denne bruksanvisningen!

QUICK COMPOSTER 550

Bruksanvisning

NO

Innhold

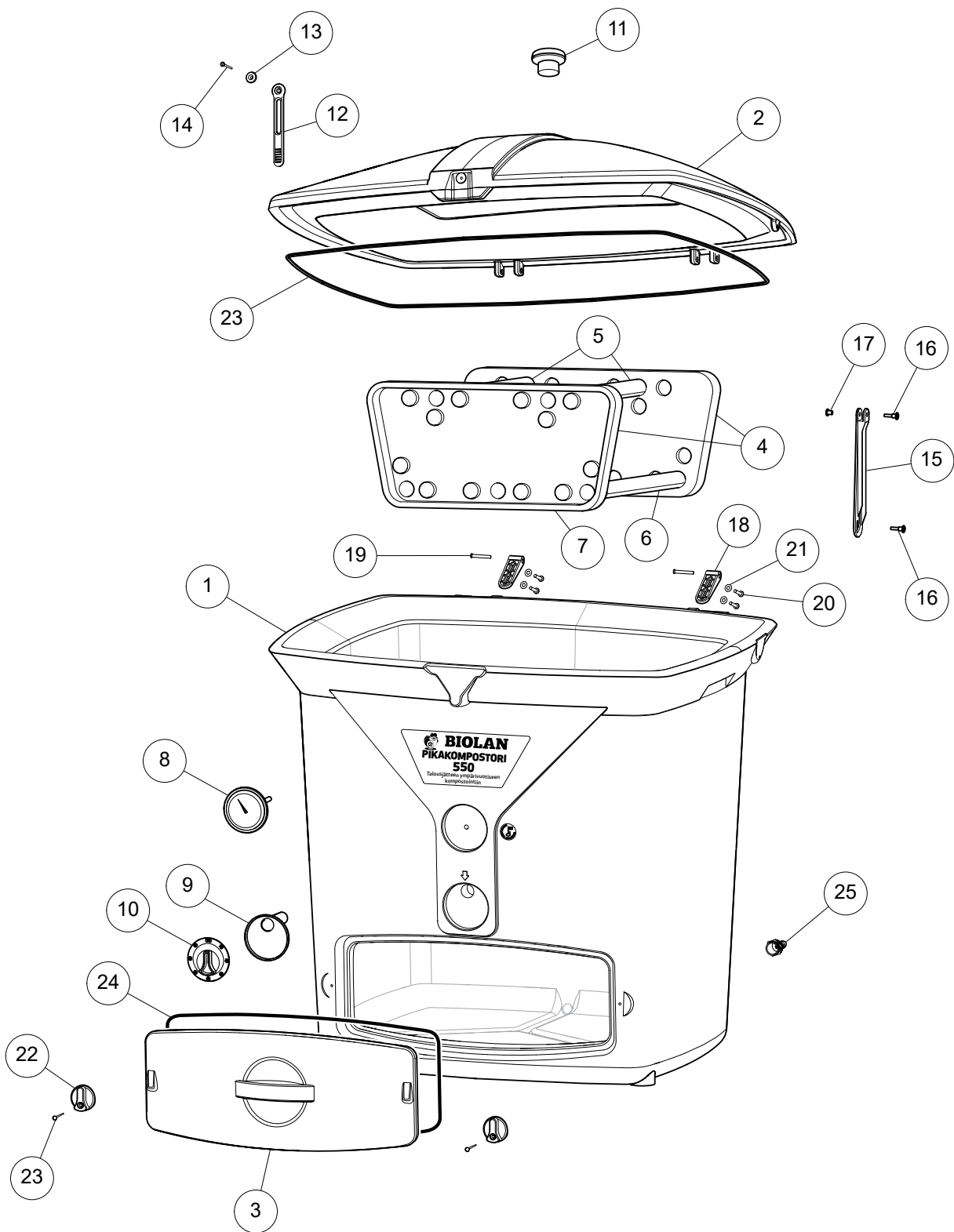
Mål	35
Komponentliste	36
1. TILLATELSER OG BESTEMMELSER FOR KOMPOSTERING	38
2. VELGE RIKTIG PLASSERING FOR KOMPOSTBEHOLDER	38
3. FØR BRUK	38
3.1 Feste slangen for sivevann og drenerer væske	38
4. KLARGJØRING	38
4.1 Starte komposteringsprosessen	38
5. BRUKE QUICK COMPOSTER 550	38
5.1 Påfylling	38
5.2 Tømming	39
5.3 Problemer å ta hensyn til i den kalde årstiden	39
5.4 Rengjøring av Quick Composter 550	39
5.5 Bruke justeringsventilen	39
6. BRUKE KOMPOST OG SIVEVANN I HAGEN	40
6.1 Modne halvmoden kompost til kompostjord	40
6.2 Bruk av halvmoden kompost	40
6.3 Bruke moden kompostjord	40
6.4 Bruk av sivende væske	40
7. FEILSØKING	40
7.1 Råtten lukt	40
7.2 Ammoniakkluft	40
7.3 Temperaturen øker ikke	40
7.4 Kompostmassen fryser	41
7.5 Kompostmassen er for sammenpakket	41
7.6 Fluer eller fluelarver i kompostbeholderen	41
7.7 Maur i kompostbeholderen	41
7.7 Mugg i kompostbeholderen	41
7.7 Sopp i kompostbeholderen	41
Produktgjenvinning	42
Garanti	42
Biolan-tilbehør	42

Mål

volum	550 liter
kapasitet avhengig av mengden og typen avfall	10–15 husholdninger
bunnområde	88 × 74 cm (B × D)
lokkområde	115 × 115 cm (B × D)
høyde på kompostbeholder:	120 cm
arbeidshøyde:	102 cm
tom komposter-vekt	omtrent 54 kg
full komposter-vekt	250–400 kg
vekt på lokket når åpnet	6 kg

Komponentliste

Del	Navn	Delenummer	Material
1	Innfatning, grønn	17734000	PE+PU
	Innfatning, mørkegrå	17734100	PE+PU
2	Lokk, grønn	17734020	PE+PU
	Lokk, mørkegrå	17734120	PE+PU
3	Kompost-losseluke, grønn	17734030	PE+PU
	Kompost-losseluke, mørkegrå	17734130	PE+PU
4	Luftdistribusjonskanal, 2 stk	17734350	PE
5	Øvre luftkanaler, lengde 69 cm, 2 stk	21734040	HST
6	Ytre, nedre luftkanaler, lengde 64 cm, 2 stk	21734050	HST
7	Midtre, nedre luftkanaler, lengde 68 cm	21734060	HST
8	Temperaturmåler	29726070	RST
9	Innløpsluftventil-innfatning	18726110	PE
10	Justeringskive	18726120	PE
11	Luftutløpsventil	18734100	PE
12	Låsestropp i gummi for lokk	19734110	Gummi
13	Skive for låsestropp i gummi	18726140	PE
14	Gummilåsskrue, universalskrue, forsenket A2 4,5x30	20010023	RST
15	Lokkfeste	18734180	PE
16	Bolt (for lokkfestet), 2 stk	20040005	PA + ST Zn
17	Bolt-motstykke (for lokkfestet)	20020005	PA
18	Hengsel, 2 stk	40580002	PE
19	Hengselstift, 2 stk		PE
20	Hengselkrue, Phillips-hode A2 M6x16, 4 stk		RST
21	Skive, 4 stk	20060003	RST
22	Losselukelås, 2 stk	40580004	PE
23	Låseskrue, Phillips-hode A2 M6x35, 2 stk		RST
24	Gummitetning (for lokket og losseluken)	19726300	Gummi
25	Slangekontakt	20710210	messing
	I tillegg til delene på bildet inneholder Quick Composter 550 følgende:		
	Kompostblander	70575100	PP+PF
	Compost and Dry Toilet Bulking Material, 2 poser	70562100	
	Bruksanvisning	27734340	Papir
	I tillegg leveres følgende installert:		
	Produktautentiseringsetikett	27726090	Plastetikett
	Navnetikett	27734080	Plastetikett
	Tetningsring-festebrakett	20080007	HST
	Fyllplugg for uretan, grønn	18726220	PE
	Fyllplugg for uretan, grå	18715240	PE

NO

(NO) BRUKSANVISNING

1. TILLATELSER OG BESTEMMELSER FOR KOMPOSTERING

Tillatelser og bestemmelser som gjelder kompostering, varierer avhengig av land og kommune. Undersøk med miljømyndighetene i din kommune for å få informasjon om hvilke bestemmelser som gjelder der.

2. VELGE RIKTIG PLASSERING FOR KOMPOSTBEHOLDER

Plasser Quick Composter 550 et sted hvor du enkelt kan ta avfallet ditt og tømme komposteren hele året. Sett kompostbeholderen på fast underlag på et sted med god drenering. Forsikre deg om at komposteren er i vater eller litt vipet bakover ved å heve frontenden litt. Quick Composter 550 er utstyrt med en sive-væskeåpning nær bunnen på baksiden av søpla for å tømme overflødig væske. Plasser kompostbeholderen direkte på bakken, slik at jorden absorberer eventuelt sivevann. Du kan også samle opp sivevannet (se kapittel 3.1). Hvis kompostmassen er usedvanlig våt, kan det også sive litt væske under kompostavlastingsluken (del 3) og fra justeringsventilen foran på komposten (del 9 og 10). Hvis du ønsker å plassere Quick Composter i for eksempel et utendørs oppbevaringshus, kobler du slangekontakten som fulgte med komposteren, til sive-væskeåpningen. Du kan deretter koble en slange med en diameter på 19 mm til kontakten for å tømme sivende væske i et gulvavløp eller en beholder.

3. FØR BRUK

3.1 Feste slangen for sivevann og drenerer væske

Quick Composter 550 inkluderer en sive-æskeåpning nær bunnen på baksiden av søpla for å tømme overflødig væske ut av søpla og absorbere den i jorden. Du kan samle opp sivevannet i en beholder hvis du vil, men dette er ikke nødvendig. Fest slangekontakten (medfølger) til sive-æskeåpningen, og koble deretter en slange med en diameter på 19 mm til kontakten. Plasser den andre enden av slangen i en beholder som er plassert slik at væsken renner nedover. Hvis du vil, kan du bruke kryssfiner med filmer for å lage en tildekket grop for beholderen og isolere den på utsiden (som vist i figur 1). Du kan bruke en hvilken som helst beholder laget av frostsikker plast. Du kan kjøpe beholderen fra en forhandler eller fra Biolan-nettbutikken.

Figur 1. Sivende væskeoppsamlingsbeholder

4. KLARGJØRING

Spred et lag på 5 cm (ca. 20 liter) BiolanCompost and Dry Toilet Bulking Material i bunnen. Begynn å bruke kompostbeholderen slik det er beskrevet i kapittel 5. Når du fyller på avfall i kompostbeholderen for første gang, må du bruke mer strømateriale enn anbefalt. Du kan redusere mengden senere.

4.1 Starte komposteringsprosessen

Komposteringsprosessen starter når det er tilstrekkelig mengde avfall i søpla; normalt skjer dette når massen begynner å dekke luftkanalene. Mikroorganismepopulasjonen som vil utvikle seg inne i komposteren øker og opprettholder temperaturen i søpla, forutsatt at avfall tilsettes regelmessig. Kompostens varmeisolasjon holder varmen inne og forhindrer at uteluften kjøler ned kompostmassen. I Quick Composter 550 varierer masse-temperaturen mellom + 10–70 grader Celsius. En veldig vanlig termometeravlesning er + 30–40 grader. Merk at termometermåleren (del 8) måler temperaturen i de øvre luftkanalene. Termometermåleren gir veiledende informasjon om fasene til kompostering og temperaturene i høytemperaturfasen. Avfall komposteres så lenge det er nok oksygen og temperaturen holder seg over 0 °C. Kvaliteten på kompostmassen som tømmes fra søpla, er den beste indikatoren for at komposteren fungerer. Hvis komposteren fungerer som den skal, vil avfallet ha spaltet, med unntak av sitrusfruktskall eller eggesskall, som fremdeles kan være tydelig identifiserbar. Når prosessen har startet, blir avfallet omdannet til dekkjord i løpet av ca. 5–8 uker. Starten på prosessen kan være tregere hvis utetemperaturen er mindre enn 0 °C.

5. BRUKE QUICK COMPOSTER 550

Kompostbeholderen er bare beregnet på biologisk nedbrytbart avfall. Ikke plasser noe i kompostbeholderen som kan hemme komposteringsprosessen eller som ikke kan komposteres, for eksempel:

- plast, gummi, glass, skinn
- kjemikalier, treimpregneringsmidler og desinfeksjonsmidler, maling, løsemidler, bensin
- vaskemidler, vaskevann
- kalk
- aske, sigarettstumper, fyrstikker
- støvsugerposer
- farget reklamepapir
- store mengder papir

5.1 Påfylling

- Tøm bioavfallet i kompostbeholderen. Vær oppmerksom på at jo større biter avfall du legger i kompostbeholderen, desto lengre tid vil det ta før de brytes ned.
- Hvis du bruker biologisk nedbrytbare avfallsposer, må du tømme ut posens innhold i kompostbeholderen og legge i posen separat. Biologisk nedbrytbare poser kan skape oksygenfrie lag i kompostmassen, noe som kan forstyrre komposteringsprosessen.
- Dekk alltid avfallet med Compost and Dry Toilet Bulking Material (tilbehør, s. 42). En passende mengde er ca. 1/3–1/2 av mengden avfall som legges i kompostbeholderen. Hvis avfallet er fuktig, må det brukes mer strømateriale.
- Du kan også legge strømateriale i bunnen av bioavfallsbeholderen, slik at den holder seg ren.
- Fortsett å fylle komposten mens det genereres bioavfall. Prøv å fylle på mer avfall i kompostbeholderen flere ganger i uken. Dette er spesielt viktig i den kalde årstiden.
- Bland i den siste delen av tilsatt avfall ned til 20–30 cm fra overflaten. Du behøver ikke å blande komposten etter hver påfylling. Jo mer strømateriale du bruker, desto mindre må massen blandes.
- Ikke bland hele kompostmassen helt ned til bunnen for å forhindre at de allerede avkjølte nederste lagene kjøler ned kompostmassen som er i høytemperaturfasen.

5.2 Tømming

- Det anbefales at Quick Composter 550 losses hele året. Lossing øker ofte massetemperaturen på grunn av økt oksygen. Last ut komposterer når den er nesten full.
- Om vinteren må du bare fjerne litt av kompostmassen om gangen. Om sommeren kan du fjerne mer, men tøm alltid mindre enn halvparten av kompostmassen.
- Åpne losselukken (del 3) og fjern noe av massen fra bunnen av komposterer med en spade.
- Rengjør spesielt kantene på losselukken og åpningen.
- Rengjør også åpningen for sivende væske og sørg for at den sivende væskeslangen ikke er tett.
- Hvis massen du fjernet var veldig våt, legg et par spader Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material nederst i komposterer.
- Lukk losselukken.
- Skyv resten av massen ned fra toppen av søpla med kompostblanderer eller en spade. Hvis massen i midten er tørrere, skyv du den delen av massen ned først. Vær forsiktig så du ikke skader inntakskanalene i midten av komposterer.
- Tøm beholderen for sivevann ved behov.

5.3 Problemer å ta hensyn til i den kalde årstiden

Kompostavfallet genererer varme i kompostbeholderen. Selve kompostbeholderen genererer ikke varme. Mikroorganismer krever ferskt avfall regelmessig for å opprettholde livsfunksjonene. Varmeisolasjonen til Quick Composter 550 forhindrer at varmen renner ut, og fremmer dermed driften av komposterer og forhindrer at kompostmassen fryser.

- Regelmessig bruk av kompostbeholderen, det vil si påfylling og tømming, er svært viktig i den kalde årstiden. Det er den eneste måten å holde forholdene inne i komposterer gunstige for mikroorganismer på, dette for å holde temperaturen inne i komposten høyere enn utetemperaturen.
- Selv om komposterens temperaturmåler viser null grader i noen dager, kan det fortsatt være ufrossen masse inne i komposterer. Ikke slutt å laste komposterer. Hvis kompostbeholderen er full, må du tømme litt av massen også om vinteren.
- Ikke reduser mengden strømateriale eller stans bruk av strømateriale helt i løpet av den kalde årstiden. Det er spesielt viktig å bruke rikelig med strømateriale når det er kaldt, ettersom våt kompostmasse vil fryse lettere.
- Biolan Tehokuivike er et høykvalitets strømateriale spesielt designet for kompostering i kalde årstider (tilbehør, s. 42) og inneholder energi som opprettholder mikroorganismenes funksjon.
- Oppbevar strømateriale på et varmt sted der det er beskyttet mot regn.
- Pass på ventilen for inntak og avtrekk av luft (del 10 og 11) for kompostbeholderen ikke fryser, fordi dette hindrer riktig ventilasjon i beholderen. Fjern eventuell is.
- Kompostbeholderen, delene eller kompostmassen skades ikke hvis kompostmassen fryser. Komposteringsprosessen vil fortsette når solen begynner å varme kompostmassen om våren.

5.4 Rengjøring av Quick Composter 550

- Normalt trenger du ikke å vaske komposterer. Forskjellige typer muggsopp og strålesopp er viktige nedbrytende organismer i komposten, og derfor skal du ikke vaske dem bort.
- Rengjør inntaksluftventilen (del 10), avtrekksventilen og sivevæskeslangen, om nødvendig.

5.5 Bruke justeringsventilen

- Når temperaturen inne i komposterer er høyere enn utetemperaturen, må du holde justeringsventilen for inntaksluft (del 10) i posisjon 100 (se figur 2). Overvåk komposterer og utetemperaturene. Hvis kompostmassen har en tendens til å kjøle seg ned, må du senke avlesningen til temperaturen forblir varmere (se figur 3).
- Du kan som regel holde innløpsventilen helt åpen (posisjon 100) i den varme årstiden, og skifte til nesten lukket posisjon (posisjon 20) i den kalde årstiden (se figur 2 og 3).
- Konstruksjonen til innløpsventilen forhindrer at ventilen lukkes helt.

Figur 2. Justeringsventil lukket

Figur 3. Justeringsventil åpen

NO

6. BRUKE KOMPOST OG SIVEVANN I HAGEN

Kompost er et utmerket jordforbedringsmiddel, og den inneholder næringsstoffer med langvarig virkning som planter kan bruke. Kompostjorden endres og utvikles hele tiden og bør brukes på forskjellig måte i de enkelte fasene. Kompostjord deles vanligvis inn i to grupper ut fra modenheten: halvmoden og moden kompostjord.

6.1 Modne halvmoden kompost til kompostjord

Når Quick Composter losses, har kompostmassen vanligvis modnet til dekkjordfasen. Det anbefales at dekkjord bare brukes under prydplanter. Hvis du vil bruke den til spiselige planter, bør du etterkompostere den i ett år til for å modne massen til god kompostjord.

6.2 Bruk av halvmoden kompost

Med halvmoden kompost menes kompost Nedbrytningen har kommet så langt at matavfall er brutt ned. Hardere trematerialer, eggeskall og skrell av sitrusfrukter kan for eksempel fortsatt være synlig, slik at dekkjorden ser ganske grov ut. Dekkjord kan fortsatt inneholde stoffer som hemmer vekst og spiring, så den bør ikke brukes som vekstmedium. Dekkjord er ikke skadelig for plantene hvis den spres i et lag på noen centimeter under prydplantene. Da frigjøres næringsstoffene i komposten slik at plantene kan nyttiggjøre seg dem.

6.3 Bruke moden kompostjord

Den gjødselende effekten av kompost avhenger av råvarene i den. Næringsverdien av kompost laget av husholdningsavfall er vanligvis høyere enn kompost laget av hageavfall. Kompostjord alene er ikke et godt grunnlag. I stedet bør du legge til ca. 1/3–1/2 med mineraljord, for eksempel sand, silt, leirholdig jord eller leire.

6.4 Bruk av sivende væske

Hvis du bruker en slange koblet til komposterens sivende væskeåpning for å samle overflødig sivende væske fra bunnen av kompostereren, kan du bruke væsken i hagen din. Sivevannet inneholder næringsstoffer som planter lett kan bruke.

- Bruk sivende væske fortynt med vann (et minimumsforhold på 1:2) for å vanne hageplantene dine.
- Du kan også resirkulere sivende væske i Quick Composter 550 ved å helle den tilbake i kompostmassen fra toppen. Tilsatt litt strømateriale og absorber maksimalt 5 liter væske per dag. Hvis massen allerede er våt, må du ikke vanne den mer med sivevann.

For mer informasjon om kompostering, se www.biolan.com

7. FEILSØKING

Har du problemer med komposteringen?

De fleste problemene er forårsaket av feil type eller utilstrekkelig bruk av strømateriale. Husk også Biolan Tehokuivike high-performance bulking material for kompostering i den kalde årstiden.

Hva er riktig temperatur i kompostering?

I Quick Composter 550 varierer komposteringstemperaturen mellom +10–70 grader Celsius. En veldig vanlig temperaturmåler er +30–40 grader. Jo mindre avfall det er for mikroorganismene å spalte, jo lavere temperatur. Den viktigste faktoren som gjør at kompostering kan finne sted, er unngå at massen fryser.

7.1 Råtten lukt

Hvis kompostbeholderen lukter av råte eller forråtnelse, er kompostmassen for sammenpakket eller våt, eller det er ikke oksygen i kompostbeholderen.

- Sjekk at du bruker Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material.
- Forsikre deg om at du bruker tilstrekkelige mengder Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material.
- Øk midlertidig mengden strømateriale til kompostmassen ikke er for våt.
- Husk å åpne og tømme de biologisk nedbrytbare posene før du legger dem i kompostbeholderen.
- Tøm litt av den våte kompostmassen fra bunnen av kompostbeholderen (se kapittel 5.2). Legg noen centimeter av massen rundt prydplantene dine. Den ubehagelige lukten forsvinner i løpet av noen få dager.
- Tilføy et par skuffer Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material i bunnen av kompostereren gjennom losseluken (del 3).
- Slipp ned massen og bland rikelig med Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material i den.

7.2 Ammoniakkluft

Hvis komposten har en kraftig lukt av ammoniakk, frigjør den nitrogen. Hvis det er for mye nitrogen i forhold til karbon, kan ikke mikroorganismene bruke det.

- Forsikre deg om at du ikke har tilsatt for mye materiale som inneholder nitrogen, som urin eller kyllinggjødsel, i kompostereren. Slutt å fylle på for mye nitrogen i kompostbeholderen.
- Fyll ikke på aske eller kalk i kompostbeholderen.
- Bekreft at du bruker Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material.
- Forsikre deg om at du bruker tilstrekkelige mengder Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material.
- Øk midlertidig mengden strømateriale du bruker når du fyller på kompostbeholderen, til den ubehagelige lukten forsvinner.
- Rør med kompostblander.

7.3 Temperaturen øker ikke

- Termometeret gir veiledende informasjon om fasene til kompostering og temperaturene i høytemperaturfasen. Det varmeste området er i midten av kompostereren, som temperaturmåleren ikke når.
- Bland toppen av kompostmassen og se gjennom losseluken for å sikre at massen er passe fuktig.

Massens fuktighetsinnhold er egnet:

- Komposteringsprosessen har ikke startet ennå (se kapittel 4.1). Fortsett å fylle på kompostbeholderen som vanlig.
- Avfallsmengden er så lav at kompostmassen ikke når høye temperaturer. Det vil ta lengre tid før avfallet blir til kompost. Fortsett å bruke kompostbeholderen som vanlig. Hvorvidt det er nok tid til at avfallet spaltes før du tømmer komposteren, er viktigere enn høy temperatur. Hvis du vil øke hastigheten på komposteringsprosessen, kan du tilsette nitrogen i komposten, for eksempel Biolan Composting accelerator, designet for komposter, eller Biolan Natural Fertilizer.
- Kompostmassen har spaltet til et stadium der høytemperaturfasen er avsluttet. Tøm litt av kompostmassen, og fortsett å bruke kompostbeholderen.

Kompostmassen er for våt:

- Sjekk at du bruker Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material.
- Forsikre deg om at du bruker tilstrekkelige mengder Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material.
- Øk midlertidig mengden strømateriale til kompostmassen ikke er for våt.
- Fjern den våtste delen av kompostmassen fra bunnen av kompostbeholderen. Legg noen centimeter av massen rundt prydpplantene dine. Den ubehagelige lukten forsvinner i løpet av noen få dager.
- Tilføy et par skuffer Biolan of Compost and Dry Toilet Bulking Material i bunnen av komposteren gjennom losseluken.
- Slipp ned massen fra toppen og rør inn rikelig med Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material.
- Sørg for at kompostmassen ikke blir for våt i fremtiden.

Kompostmassen er for tørr:

- Det er normalt at temperaturen øker mer i midten av enheten enn på sidene. Dette kan føre til at massen i sentrum blir tørr. Massen kan fuktes forsiktig med varmt vann.
- Etter å ha losset komposteren, kan du også slippe tørrmassen til bunnen av komposteren, og den eksisterende massen vil også gjøre den fuktig.
- Sørg for at kompostmassen er fuktig nok i fremtiden.

7.4 Kompostmassen fryser

- Gjør noe før kompostmassen fryser. Selv om kompostens temperaturmåler viser null grader i noen dager, kan det fortsatt være ufrossen masse inne i komposteren. Hvis komposteren er full, kan du laste ut noe av massen også om vinteren.
- Hindre frysing ved hjelp av kompostbeholderen (= påfylling og tømming av den) for å holde mikroorganismene aktive. Se kapittel 5 og 5.1–5.5. Forsikre deg om at komposteren alltid er ganske full om vinteren, og loss den ofte.
- Vær oppmerksom på hvor fuktig kompostmassen er: våt kompost fryser enklere (se kapittel 7.3).
- Bruk store mengder Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material om vinteren. Lag en løs blanding av Biolan Composting Accelerator eller Biolan Natural Fertilizer og vann og hell den på overflaten av komposten. Dekk til med et lag strømateriale.
- Legg litt snø rundt kompostbeholderen for å holde den varmere.
- Varm kompostmassen ved for eksempel å plassere en tilters kanne fylt med varmt vann, i topplaget, og skift vannet tilstrekkelig ofte.

7.5 Kompostmassen er for sammenpakket

- Tilsett mye Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Material eller Tehokuivike high-performance bulking material. Bland strømateriale i kompostmassen.
- I fremtiden bruker du mer strømateriale og passer på at du ikke lager tette lag med gress, skrell fra rotgrønnsaker, bioavfall eller blader og så videre, når du fyller på kompostbeholderen.

7.6 Fluer eller fluelarver i kompostbeholderen

Hvis massen er for våt, er det større sannsynlighet for at komposten inneholder fluer. Fluelarver er hvite mark med svart hode. De er ca. 1 cm lange. Se også kapittel 7.3.

- Fyll på rikelig med Compost and Dry Toilet Bulking Material, bland det i kompostmassen og bruk mer av strømateriale i fremtiden.
- Bland den øverste delen av kompostmassen i resten av massen. Fluelarver dør når temperaturen når ca. +43 °C.
- Dekk til toppen med et ca. 2 cm lag strømateriale. I fremtiden sørger du for at spesielt kjøtt- og fiskeavfall er skikkelig dekket.
- Skyll forsiktig innerveggene og lokket på kompostbeholderen med varmt vann for å ødelegge eventuelle egg og larver.
- Du kan også bli kvitt fluene ved å sprøyte dem med et insektmiddel som inneholder pyretrin som aktiv ingrediens. Kontakt din forhandler av hageutstyr for å få råd om hvordan du velger et passende produkt.

7.7 Maur i kompostbeholderen

Kompostbeholderen inneholder mat og et godt miljø for maur, og dette betyr at det er vanskelig å holde dem borte. Maur liker vanligvis å bosette seg i kompostmassen som kjøles ned, nederst i kompostbeholderen. Maurene skader ikke komposteringsprosessen.

- Sørg for at kompostmassen ikke blir for tørr.
- Regelmessig tømming av små mengder kompostmasse hindrer at maurene finner seg godt til rette i omgivelsene.

7.7 Mugg i kompostbeholderen

Mugg er én av de nedbrytende organismene i en kompostbeholder, og tilstedeværelsen av mugg i beholderen er normalt.

- Fjern ikke muggen.
- Fortsett å bruke kompostbeholderen som vanlig.

7.7 Sopp i kompostbeholderen

Sopp fordøyer tre i kompostmassen, for eksempel den grove delen av strømateriale, og tilstedeværelsen av sopp i et kompostbeholderen er normalt.

- La soppene være i fred. Den forsvinner av seg selv.
- Fortsett å bruke kompostbeholderen som vanlig.

NO

Produktgjenvinning

Se komponentlisten (s. 36) for materialene til hver komponent. Sorter hver komponent riktig. Følg alltid reglene som gjelder for regionen eller innsamlingspunktet.

Plastgjenvinning: plastemballasje
Energifraksjon eller brennbart avfall: andre plastdeler
EPDM = etylen-propylen
PE = polyetylen
PP = polypropylen
PA = polyamid
PU = polyuretan

Til metallinsamling:
HST = syrefast stål
RST = rustfritt stål
ST Zn = forsinket stål

Blandet avfall eller brennbart avfall:
PP+PF = polypropylen + glassfiber

Papirkolleksjon:
Papir

Garanti

Innfatningen (delene 1–3) til Biolan Quick Composter 550 har fem års garanti.

1. Garantien trer i kraft på kjøpsdatoen og omfatter eventuelle material- og produksjonsfeil. Garantien dekker ikke eventuelle indirekte skader.
2. Biolan Oy forbeholder seg retten til å bestemme om defekte deler skal repareres eller erstattes.
3. Denne garantien dekker ikke skader som følge av uforsiktig eller tvangshåndtering av enheten, manglende overholdelse av bruksanvisningen eller normal slitasje.

Ta direkte kontakt med Biolan Oy ved garantispørsmål.

BIOLAN

Biolan Oy
PB 2, Box 2, 27501 Kauttua, FINLAND
www.biolan.com

Biolan-tilbehør

Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Agent

Biolan Compost and Dry Toilet Bulking Agent er en blanding av ren, tørket og malt bartrebark og torv for kompostering og tørre toaletter. Regelmessig bruk av det i komposten holder kompostmassen luftig og sikrer effektiv og luktfri kompostering.

Pakkestørrelse: 40 liters pose
Produktnummer: 70562100

Biolan Tehokuivike high-performance bulking material

Biolan Tehokuivike er laget av industriell hamp, bartrebark, torv og biokull for kompostering av bioavfall.

Pakkestørrelse: 30 liters pose
Produktnummer: 70562750

Biolan Composting Accelerator

Biolan Composting Accelerator er laget av knust raps, melassert sukkerroemasse og tangpulver. Den akselererer nedbrytningsprosessen av kjøkken- og hageavfall, og forbedrer kvaliteten på kompostjorden som genereres.

Pakkestørrelse: 1 liters bøtte, 5,5 liters boks
Produktnummer: 1 liter 70535420,
5,5 liter 70535050

Biolan Kompostomrører

Biolan Kompostomrører er laget av glassfiberforsterket proppen, slik at den verken korroderer eller oksiderer med tiden. Med Biolan Kompostomrører er det lett å røre om i komposten.

Produktnummer: 70575200

BIOLAN

Hoidke see kasutusjuhend alles!

KIIRKOMPOSTER 550

Kasutusjuhend

Sisukord

Mõõtmed	43
Osade loend	44
1. KOMPOSTIMIST KÄSITLEVAD LOAD JA EESKIRJAD	46
2. KOMPOSTRILE ÕIGE ASUKOHA VALIMINE	46
3. ENNE KASUTUSELEVÕTTU	46
3.1 Imbvedeliku vooliku ühendamine ja vedeliku ärajuhtimine	46
4. KASUTUSELEVÕTT	46
4.1 Kompostimise käivitamine	46
5. KIIRKOMPOSTRI 550 KASUTAMINE	46
5.1 Täitmine	46
5.2 Tühjendamine	47
5.3 Kasutamine külmal aastaajal	47
5.4 Kiirkompostri 550 puhastamine	47
5.5 Reguleerimisklapi kasutamine	47
6. KOMPOSTI JA IMBVEDELIKU KASUTAMINE AIAS	48
6.1 Kattekomposti muutumine kompostmullaks	48
6.2 Kattekomposti kasutamine	48
6.3 Küpse kompostmulla kasutamine	48
6.4 Imbvedeliku kasutamine	48
7. TÕRKEOTSING	48
7.1 Mäda lõhn	48
7.2 Ammoniaagi lõhn	48
7.3 Temperatuur ei tõuse	48
7.4 Kompostimass jäätab	49
7.5 Kompostimass on liiga tihe	49
7.6 Kompostis on kärbsed või kärbeste vastsed	49
7.7 Sipelgad kompostis	49
7.8 Hallitus kompostis	49
7.9 Seened kompostis	49
Toote ringlussevõtt	50
Garantii	50
Biolani tarvikud	50

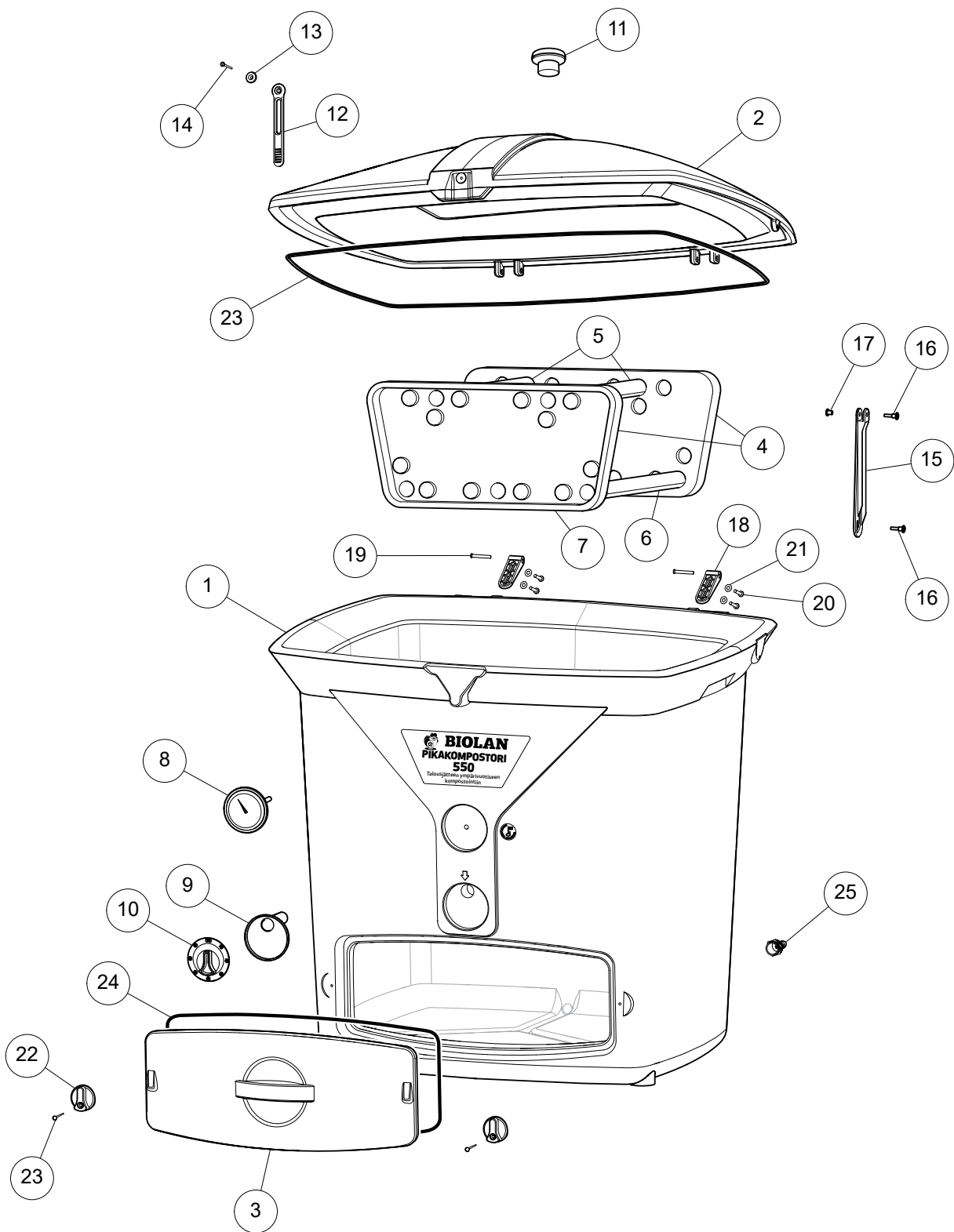
Mõõtmed

maht	550 liitrit
mahutavus olenevalt jäätmete kogusest ja tüübist	10–15 majapidamist
alumise osa pindala	88 × 74 cm (L × S)
kaane pindala	115 × 115 cm (L × S)
kompostri kõrgus:	120 cm
töökõrgus:	102 cm
tühja kompostri kaal	umbes 54 kg
täis kompostri kaal	250–400 kg
kaane kaal avamise korral	6 kg

ET

Osade loend

Osa	Nr	Osa nr	Materjal
1	Korpus, roheline	17734000	PE+PU
	Korpus, tumehall	17734100	PE+PU
2	Kaas, roheline	17734020	PE+PU
	Kaas, tumehall	17734120	PE+PU
3	Komposti tühjendusluuk, roheline	17734030	PE+PU
	Komposti tühjendusluuk, tumehall	17734130	PE+PU
4	Õhujaotuskanal, 2 tk	17734350	PE
5	Ülemised õhukanalid, pikkus 69 cm, 2 tk	21734040	HST
6	Välised alumised õhukanalid, pikkus 64 cm, 2 tk	21734050	HST
7	Keskmine alumine õhukanal, pikkus 68 cm	21734060	HST
8	Temperatuurimõõdik	29726070	RST
9	Õhu sisselaskeklapi korpus	18726110	PE
10	Reguleerimisketas	18726120	PE
11	Õhu väljalaskeklapp	18734100	PE
12	Kaane kummist sulgur	19734110	Kumm
13	Kummist sulguri seib	18726140	PE
14	Luugi kummist sulgur, universaalne kruvi, süvendisse kruvitud A2 4,5 × 30	20010023	RST
15	Kaane fiksaator	18734180	PE
16	Polt (kaane fiksaatori jaoks), 2 tk	20040005	PA + ST Zn
17	Poldi ühendusdetail (kaane fiksaatori jaoks)	20020005	PA
18	Hing, 2 tk	40580002	PE
19	Hinge tihvt, 2 tk		PE
20	Hinge kruvi, Phillipsi pea A2 M6x16, 4 tk		RST
21	Seib, 4 tk	20060003	RST
22	Tühjendusluugi riiv, 2 tk	40580004	PE
23	Riivi kruvi, Phillipsi pea A2 M6x35, 2 tk		RST
24	Kummitihend (kaane ja tühjendusluugi jaoks)	19726300	Kumm
25	Voolikuühendus	20710210	messing
	Peale üksikasjalikus kirjelduses toodud osade on kiirkompostril 550 järgmised osad.		
	Kompostisegaja	70575100	PP+PF
	Komposti- ja kuivkäimlaturvas, 2 kotti	70562100	
	Kasutusjuhend	27734340	Paber
	Peale selle on tootega kaasas alljärgnev.		
	Toote ehtsuse kleebis	27726090	Plastkleebis
	Nimekleebis	27734080	Plastkleebis
	Tihendusrõnga fikseerimisklamber	20080007	HST
	Täitekork uretaani jaoks, roheline	18726220	PE
	Täitekork uretaani jaoks, hall	18715240	PE

ET

(ET) KASUTUSJUHEND

1. KOMPOSTIMIST KÄSITLEVAD LOAD JA EESKIRJAD

Kompostimist käsitlevad load ja nõuded võivad igas riigis, samuti igas kohalikus omavalitsuses erinevad olla. Küsige kohaliku omavalitsuse keskkonnaspetsialistilt, millised on teie piirkonnas kehtivad eeskirjad.

2. KOMPOSTRILE ÕIGE ASUKOHA VALIMINE

Pange kiirkomposter 550 kohta, kuhu saate aasta läbi hõlpsalt jäätmeid viia ja kus on võimalik kompostrit tühjendada. Asetage komposter tugevale aluspinnale kohas, kuhu ei kogune seisvat vett. Veenduge, et komposter oleks tasasel pinnal või veidi tahapoole kallutatud, tõstes kompostri esiosa natuke üles. Kiirkompostri 550 tagaküljel allosas on liigse vedeliku dreeneerimiseks imbvedelikuava. Asetage komposter otse maapinnale, nii et imbvedelik saaks pinnasesse nõrguda. Teine võimalus on imbvedeliku koguda (vt punkt 3.1). Kui kompostimass on väga märg, võib osa imbvedelikku imbuda ka komposti tühjendamislugu (osa 3) alt ja kompostri esiküljel olevatest reguleerimisklappidest (osad 9 ja 10). Kui soovite paigaldada kiirkompostri näiteks õues asuvasse kuuri, ühendage kompostriga kaasasolev voolikuühendus imbvedelikuavaga. Seejärel saate ühendusega ühendada 19 mm läbimõelduga vooliku, et juhtida imbvedelikku põrandal olevasse äravoolu või kanistrisse.

3. ENNE KASUTUSELEVÕTTU

3.1 Imbvedeliku vooliku ühendamine ja vedeliku ärajuhtimine

Kiirkompostri 550 tagaküljel allosas on imbvedelikuava, mis võimaldab liigse vedeliku kompostrist välja juhtida, misjärel see imendub mulda. Soovi korral võite imbvedeliku juhtida kogumisanumasse, kuid see pole kohustuslik. Ühendage kaasasolev voolikuühendus imbvedelikuavaga ja kinnitage seejärel ühenduse külge 19 mm läbimõelduga voolik. Juhtige vooliku teine ots anumasse, mis on paigutatud nii, et vedelik voolaks suunaga allapoole. Soovi korral võite kasutada kilega kaetud vineeri, et ehitada kanistri jaoks kaetud kast, ning selle väljastpoolt isoleerida (vt joonis 1). Võite kasutada mis tahes külmumiskindlast plastist kanistrit. Kanistri saate osta jaemüüjalt või Biolani veebipoest.

Joonis 1. Imbvedeliku kogumismahuti

4. KASUTUSELEVÕTT

Laotage kompostri põhja 5 cm (umbes 20-liitrine) kiht Biolani komposti- ja käimlaturvast. Alustage kompostri kasutamist, nagu on kirjeldatud punktis 5. Esimese täitmise ajal, kasutage soovitatust rohkem sideainet – hiljem võite kogust vähendada.

4.1 Kompostimise käivitamine

Kompostimisprotsess algab, kui kompostris on piisavas koguses jäätmeid. Tavaliselt juhtub see siis, kui mass katab õhuavasid. Kompostris tekkivate mikroorganismide hulk suureneb ja temperatuur jääb samaks, eeldusel et jäätmeid lisatakse regulaarselt. Kompostri isolatsioon hoiab soojust kompostris ja takistab välisõhul kompostimassi jahutada. Kiirkompostris 550 jääb massi temperatuur +10–70 °C vahele. Tavaline termomeetri näit on +30–40 kraadi. Võtke arvesse, et temperatuurimõõdik (osa 8) mõõdab temperatuuri ülemistes õhukanalites. Temperatuurimõõdik annab teavet kompostimise etappide ja temperatuuri kohta kõrge temperatuuriga etapis. Jäätmeid komposteeritakse, kui selleks on piisavalt hapnikku ja temperatuur jääb üle 0 °C. Kompostri tühjendamise käigus saadava kompostimassi kvaliteet näitab kõige paremini, kuidas komposter toimib. Kui komposter toimib ettenähtud viisil, on jäätmed lagunened, va tsitrus- või munakoored, mida võib olla endiselt selgelt näha. Kui protsess on käivitunud, muutuvad jäätmed kattekompostiks ligikaudu viie kuni kaheksa nädalaga. Protsessi käivitamine võib kauem aega võtta, kui välistemperatuur jääb alla 0 °C.

5. KIIRKOMPOSTRI 550 KASUTAMINE

Komposter on ette nähtud ainult biolagunevate jäätmete kompostimiseks. Ärge lisage kompostrisse midagi, mis võiks kompostimist takistada või ei komposteeruks, näiteks:

- plast, kummi, klaas, nahk;
- kemikaalid, puidukaitsevahendid ja desinfitseerivad ained, värvid, lahustid, bensiin;
- puhastusvahendid, pesuvesi;
- lubi;
- tuhk; suitsukonid, tikud;
- tolmuimejakotid;
- värvilised reklaamilehed;
- suur kogus paberit.

5.1 Täitmine

- Tühjendage biojätmed kompostrisse. Võtke arvesse, et mida suuremaid jäätmeosi kompostrisse panete, seda kauem võtab aega nende lagunemine.
- Kui kasutate biolagunevaid prügikotte, tühjendage koti sisu kompostrisse ja pange kott eraldi. Biolagunevad kotid võivad tekitada kompostimassis hapnikuvabu kihte, mis võivad kompostimisprotsessi takistada.
- Katke alati jäätmed komposti- ja käimlaturbaga (tarvikud lk 50). Sobiv kogus on umbes kolmandik kuni pool kompostrisse lisatud värskete jäätmete kogusest. Märjade jäätmete korral võiks kompostiturvast lisada rohkem.
- Võite asetada komposti- ja käimlaturvast ka biojätmete mahuti põhja, et mahuti puhtamana hoida.
- Jätke biojätmete tekkides kompostri täitmist. Püüdke kompostrisse jäätmeid lisada mitu korda nädalas. Eriti tähtis on see külmal aastaajal.
- Segage viimati lisatud jäätmed pindmisest kihist umbes 20–30 cm sügavusele. Segamine ei ole iga täitmise järel tingimata vajalik. Mida rohkem sideainet kasutate, seda vähem vajab komposti segamist.
- Ärge segage kogu kompostimassi täiesti põhjani, et jahtunud alumised kihid ei jahutaks kõrge temperatuuriga etapis olevat kompostimassi maha.

5.2 Tühjendamine

- Kiirkompostrit 550 on soovitatav tühjendada kogu aasta vältel. Tühjendamine tõstab sageli hapniku lisandumise tulemusena massi temperatuuri. Tühjendage kompostrit, kui see on peaaegu täis.
- Eemaldage kompostrist külmal aastaajal korraga ainult väike kogus kompostimassi, aga vähem korraga.
- Avage tühjendamisluk (osa 3) ja võtke osa massist kompostri allosa kaudu labidaga välja.
- Puhastage eriti hoolikalt tühjendamislukki servi ja ava.
- Puhastage ka imbedelikuava ja veenduge, et imbedelikuvoolik ei oleks ummistunud.
- Kui väljavõetud mass on väga märg, pange kompostri põhja paar labidatäit Biolani komposti- ja käimlaturvast.
- Sulgege tühjendamisluk.
- Lükake ülejäänud massi kompostris kompostisegaja või labidaga pealtpoolt alla. Kui kompostri keskosas olev mass on kuivem, lükake see osa massist kõigepealt alla. Ärge kahjustage õhu sisselaskekanaleid, mis asuvad kompostri keskosas.
- Vajaduse korral tühjendage imbedeliku mahutit.

5.3 Kasutamine külmal aastaajal

Kuumus kompostis tekib ainete lagunemise tagajärjel, seade ise energiat ei tooda; seade ise soojust ei tekita. Mikroorganismid vajavad elutegevuse säilitamiseks pidevalt värskeid jäätmeid. Kiirkompostri 550 isolatsioon takistab soojusel kompostist välja pääseda ja soodustab nii kompostri toimimist ning ennetab kompostimassi läbikülmumist.

- Kompostri regulaarne kasutamine, s.t täitmine ja tühjendamine, on külmal aastaajal väga oluline. See on ainus viis säilitada kompostis soodsaid tingimusi, mis võimaldab hoida mikroorganismidel kompostis välistemperatuurist kõrgemat temperatuuri.
- Isegi kui kompostri temperatuurimõõdik näitab mõne päeva jooksul null kraadi, võib vaatamata sellele kompostis läbikülmumata massi leiduda. Ärge lõpetage kompostri täitmist. Kui kompost on täis, tühjendage seda ka talvel.
- Ärge vähendage külmal aastaajal komposti- ja käimlaturba kogust ega lõpetage selle kasutamist. Piisavas koguses komposti- ja käimlaturba kasutamine on külmal ajal eriti oluline, kuna märg kompostimass külmub kiiremini.
- Biolan Tehokuivike on spetsiaalselt külmal aastaajal kompostimiseks mõeldud suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast (tarvikud lk 50), mis sisaldab energiat mikroorganismide talitluse säilitamiseks.
- Säilitage komposti ja kuivkäimlaturvast vihma eest kaitstud ja soojas kohas.
- Veenduge, et kompostri õhu sisse- ja väljalaskeklapid (osad 10 ja 11) ei külmuks, sest see takistab kompostri õiget ventilatsiooni. Vajaduse korral eemaldage tekkinud jää.
- Massi jäätumine ei kahjusta kompostrit, selle osi ega kompostimassi. Kompostimine jätkub, kui päike hakkab kevadel kompostimassi soojendama.

5.4 Kiirkompostri 550 puhastamine

- Tavaliselt ei ole tarvis kompostrit pesta. Komposti lagundavad mitmesugused hallitus- ja kiirikseened, mis hävinevad pesemise käigus.
- Puhastage vajaduse korral õhu sisselaskeklappi (osa 10), õhu väljalaskeklappi ja imbedelikuvoolikut.

5.5 Reguleerimisklapi kasutamine

- Kui kompostri sisetemperatuur on välistemperatuurist kõrgem, hoidke õhu sisselaske reguleerimisklappi (osa 10) asendis 100 (vt joonis 2). Jälgige kompostri temperatuuri ja välistemperatuuri. Kui kompostimass kipub maha jahtuma, langetage näitu, kuni temperatuur püsib kõrgemal (vt joonis 3).
- Reeglina võite hoida õhu sisselaskeklapi soojal aastaajal täiesti avatuna (asendis 100) ja keerata selle külmal aastaajal peaaegu suletud asendisse (asend 20) (vt joonised 2 ja 3).
- Õhu sisselaskeklapi struktuur takistab klappil täielikult sulguda.

Joonis 2. Suletud reguleerimisklapp

Joonis 3. Avatud reguleerimisklapp

6. KOMPOSTI JA IMBVEDELIKU KASUTAMINE AIAS

Kompost on suurepärase maaparandusaine, see sisaldab taimedele vajalikke pikatoimelisi toitaineid. Kompostmuld muutub ja areneb pidevalt ning seda tuleb erinevates arenguetappides erinevalt kasutada. Kompostmuld liigitatakse küpsuse järgi poolküpseks kattekompostiks ja küpseks kompostmullaks.

6.1 Kattekomposti muutumine kompostmullaks

Kiirkomposti tühjendamise korral on kompostimass tavaliselt kattekomposti etapini küpsenud. Kattekomposti on soovitatav kasutada ilutaimede peenarde multšiks. Kui soovite kattekomposti lisada söödavatele taimedele, peate seda järelkompostima veel ühe aasta, et see valmiks korralikuks kompostmullaks.

6.2 Kattekomposti kasutamine

Kattekomposti all peetakse silmas poolküpset komposti. Sel juhul on kompost valminud sedavõrd, et toidujäätmed on lagunenu. Kõvemad puutükid ning nt kanamunade ja tsitrusviljade koored võivad olla veel lagunemata, mistõttu on kattekompost jämedateraline. Poolvalmis kompostis võib olla säilinud taimede idanemist ja kasvu pärssivaid aineid, mistõttu seda ei sobi kasutada kasvualusena. Kattekompost pole taimedele kahjulik, kui seda laotada mõne sentimeetri paksuselt ilutaimede istutuspinna katteks. Kompostis sisalduvad toitained on nii taimedele kättesaadavad.

6.3 Küpse kompostmulla kasutamine

Komposti väetamisefekt oleneb selle toorainest. Majapidamisjäätmetest valmistatud kompost on enamasti kõrgema toiteväärtusega kui aiapäätmetest valmistatud kompost. Kompostimuld ei ole hea kasvupinnas, seetõttu võiks kompostile lisada 1/3–1/2 mineraalmulda (nt liiva, saviliiva, savi).

6.4 Imbvedeliku kasutamine

Kui kasutate komposti põhjast liigse imbvedeliku kogumiseks imbvedelikuavaga ühendatud voolikut, saate vedelikku aias kasutada. Imbvedelik sisaldab toitaineid taimedele vastuvõetaval kujul.

- Kasutage veega lahjendatud (minimaalses suhtes 1 : 2) imbvedelikku aiataimede kastmiseks.
- Saate ka kiirkompostis 550 olevat imbvedelikku ringlusse võtta, valades selle ülalt uuesti kompostimassi hulka. Lisage veidi komposti- ja käimlaturvast, mis imab päevas maksimaalselt 5 liitrit vedelikku. Kui mass on juba märg, ärge niisutage seda enam imbvedelikuga.

Vaadake kompostimise kohta lisateavet veebilehelt www.biolan.com

7. TÕRKEOTSING

Kas kompostimine ei õnnestu?

Enamiku probleemide põhjus on valet tüüpi või eba-piisavas koguses komposti- ja käimlaturba kasutamine. Ärge unustage ka kasutada külmal aastaajal kompostimiseks Biolan Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.

Mis on õige kompostimistemperatuur?

Kiirkompostis 550 jääb kompostimassi temperatuur +10–70 °C vahele. Tavaline temperatuurimõõdiku näit on +30–40 kraadi.

Mida vähem on mikroorganismide lagundatavaid jäätmeid, seda madalam on temperatuur. Kõige olulisem kompostimist võimaldav tegur on massi läbikülmutamise vältimine.

7.1 Mäda lõhn

Kui kompostist levib roiskunud või mäda lõhna, on kompostimass liiga tihe või niiske ja hapnikku ei ole piisavalt.

- Veenduge, et kasutaksite Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.
- Veenduge, et kasutaksite piisavas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.
- Suurendage ajutiselt komposti- ja käimlaturba kogust, kuni normaalne niiskus taastub.
- Avage ja tühjendage biolagunevad kotid kindlasti enne nende kompostrisse asetamist.
- Eemaldage veidi märga kompostimassi komposti põhjast (vt punkt 5.2). Hajutage multš dekoratiivtaimede ümber paari sentimeetri paksuse kihina. Ebameeldiv lõhn kaob paari päevaga.
- Lisage tühjendamislugu (osa 3) kaudu komposti põhja paar labidatäit Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.
- Langetage mass ja segage selle hulka suuremas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.

7.2 Ammoniaagi lõhn

Kui tunnete kompostist kirbet ammoniaagilõhna, eraldub kompostimassist lämmastikku. Kui lämmastikku on süsinikuga võrreldes liiga palju, ei suuda mikroorganismid seda ära kasutada.

- Veenduge, et te poleks lisanud kompostrisse liiga palju lämmastikku sisaldavaid materjale, nagu uriin või kanasõnnik. Lõpetage komposti täitmine liigselt lämmastikku sisaldavate jäätmetega.
- Ärge lisage kompostrisse tuhka ega lupja.
- Veenduge, et kasutaksite Biolani komposti- ja käimlaturvast.
- Veenduge, et kasutaksite piisavas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast.
- Suurendage ajutiselt Biolani komposti- ja käimlaturba kogust, kuni ebameeldiv lõhn kaob.
- Segage massi kompostisegajaga.

7.3 Temperatuur ei tõuse

- Termomeeter annab teavet kompostimise etappide ja temperatuuri kohta kõrge temperatuuriga etapis. Kõige kuumem on komposti keskosa, kuhu temperatuurimõõdik ei ulatu.
- Segage kompostimassi pealmist osa ja veenduge tühjendamislugu kaudu vaadates, et mass oleks piisavalt niiske.

Massi niiskusesisaldus on piisav

- Kompostimine pole veel alanud (vt punkt 4.1) Jätkake kompostri tavapärasest täitmist.
- Jäätmeid on nii vähe, et kompostimass ei saavuta kõrget temperatuuri. Jäätmete lagunemisprotsess kestab kauem. Jätkake kompostri tavapärasest kasutust. Kõrgest temperatuurist olulisem on see, kas enne kompostri tühjendamist jääb jäätmete lagunemiseks piisavalt aega. Kui soovite kompostimist kiirendada, lisage kompostile kompostrite jaoks mõeldud lämmastikku, näiteks Biolani kompostimiskiirendit, või Biolani naturaalselt väetist.
- Kompostimassi lagunemine on jõudnud etappi, kus kõrge temperatuuriga etapp on lõppenud. Tühjendage komposter ja jätkake kompostri kasutamist.

Kompostimass on liiga märg.

- Veenduge, et kasutaksite Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.
- Veenduge, et kasutaksite piisavas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast.
- Suurendage ajutiselt komposti- ja käimlaturba kogust, kuni normaalne niiskus taastub.
- Eemaldage kompostri põhjast kompostimassi kõige märjem osa. Hajutage multš dekoratiivtaimede ümber paari sentimeetri paksuse kihina. Ebameeldiv lõhn kaob paari päevaga.
- Lisage tühjendamislugu kaudu kompostri põhja paar labidat Biolani komposti- ja käimlaturvast.
- Langetage massi pealtpoolt ja segage selle hulka suuremas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast.
- Veenduge edaspidi, et kompostimass poleks liiga märg.

Kompostimass on liiga kuiv.

- On normaalne, et temperatuur tõuseb rohkem seadme keskosas kui äärtes. Keskel asuv mass võib seetõttu kuivaks muutuda. Massi võib ettevaatlikult sooja veega niisutada.
- Pärast kompostri tühjendamist võite ka kuiva massi kompostri põhja langetada, misjärel niisutab seda olemasolev mass.
- Veenduge edaspidi, et kompostimass säiliks piisavalt niiskena.

7.4 Kompostimass jäätab

- Tegutsege enne, kui kompostimass jäätab. Isegi kui kompostri temperatuurimõõdik näitab mõne päeva jooksul null kraadi, võib vaatamata sellele kompostis läbikülmumata massi leiduda. Kui komposter on täis, tühjendage seda ka talvel.
- Külmumise ärahoidmiseks kasutage kompostrit (= seda täites ja tühjendades), et säilitada mikroorganismide elutegevus. Vt punkte 5 ja 5.1-5.5. Veenduge, et komposter oleks talvel alati mõõdukalt täis ja tühjendage seda sageli.
- Pöörake tähelepanu sellele, kui märg kompostimass on. Märg kompostimass külmub kergemini (vt punkt 7.3).
- Kasutage talvel suuremas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast. Segage Biolani kompostimiskiirendit või Biolani naturaalselt väetist veega ja valage segu komposti pindmisele kihile. Puistake peale kiht komposti- ja käimlaturvast.
- Kompostri lisasoojustuseks kuhjake selle ümber lund.
- Kompostimassi soojendamiseks asetage selle sisse kuuma veega täidetud kanister. Vahetage vett kanistris piisavalt sageli.

7.5 Kompostimass on liiga tihe

- Lisage suuremas koguses Biolani komposti- ja käimlaturvast või Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvast. Segage komposti- ja käimlaturvas kompostimassi hulka.
- Kasutage tulevikus rohkem komposti- ja käimlaturvast ning veenduge, et kompostri täitmise käigus ei tekiks tihedaid rohu, juurviljakoorde, biojäätmekottide või lehtede kihte.

7.6 Kompostis on kärbsed või kärbeste vastsed

Kui mass on liiga märg, võib juhtuda, et kompostis tekivad kärbsed. Kärbeste vastsed on musta peaga valged ussid. Need on ligikaudu üks sentimeeter pikad. Vt ka punkt 7.3.

- Lisage suuremas koguses komposti- ja käimlaturvast, segage see kompostimassi hulka ning kasutage edaspidi rohkem komposti- ja käimlaturvast.
- Segage kompostimassi pindmine kiht ülejäänud kompostimassiga. Kärbsevastsete hukkuvad umbes +43 kraadise temperatuuri juures.
- Lisage pealmisele kihile umbes 2 cm sidusaine kiht. Edaspidi veenduge, et jäätmed, eriti liha- ja kalajäägid, oleksid korralikult kaetud.
- Kärbsemunade ja vastsete hävitamiseks uhtuge kompostri siseseinad ja kaas üle kuuma veega.
- Kärbeste tekkimise vältimiseks võite komposti hulka pihustada toimeainena pärteriini sisaldavat putukamürki. Sobiva tõrjevahendi valimiseks pöörduge aianduskaupluse poole.

7.7 Sipelgad kompostis

Kompostis on toitu ja see on hea keskkond sipelgatele, mis tähendab, et neid on keeruline eemal hoida. Sipelgad elavad kõige meelsamini kompostri alaosas jahtunud kompostimassis. Sipelgad ei kahjusta kompostimist.

- Veenduge, et kompostimass poleks liiga kuiv.
- Sipelgaid häirib komposti regulaarne tühjendamine väikeste koguste kaupa.

7.8 Hallitus kompostis

Kui kompostis on hallitus või seened, ei ole vaja muretseda, sest need mõlemad kuuluvad komposti lagundajate hulka.

- Ärge hallitust eemaldage.
- Jätkake kompostri tavapärasest kasutust.

7.9 Seened kompostis

Seened lagundavad kompostis sisalduvat puitu (nt komposti ja käimlaturba toorainet) ja seente olemasolu kompostis on normaalne nähtus.

- Jätke seened kompostis kasvama, need kaovad iseenesest.
- Jätkake kompostri tavapärasest kasutust.

Toote ringlussevõtt

Vaadake iga osa materjale osade loendist (lk 44). Sorteerige iga osa ettenähtud viisil. Järgige alati piirkondlikke ja kogumispunkti saadud juhiseid.

Plasti ringlussevõtt: plastpakend
Energiafraktsioon või põletatavad jäätmed: muud plastosad
EPDM = etüleen-propüleen
PE = polüetüleen
PP = polüpropüleen
PA = polüamiid
PU = polüuretaan

Metalli ringlussevõtt:
HST = happekindel teras
RST = roostevaba teras
ST Zn = tsingiga kaetud teras

Segajäätmed või põletatavad jäätmed:
PP + PF = polüpropüleen + klaaskiud

Vanapaberi kogumine:
paber

Biolani tarvikud

Biolani komposti- ja kuivkäimlaturvas

Biolani komposti- ja kuivkäimlaturvas on puhaste kuivatatud ja peenestatud okaspuukoorte ning turba segu, mis on mõeldud kompostimiseks ja kuivkäimlates kasutamiseks. Selle regulaarne kompostile lisamine tagab kompostimassi õhurikkuse ning tõhusa ja lõhnatu kompostimise.

Pakendi suurus: 40-liitrine kott
Toote number: 70562100

Biolan Tehokuivike suure jõudlusega komposti- ja käimlaturvas

Biojätmete kompostimiseks mõeldud Biolan Tehokuivike on valmistatud tööstuslikust kanepist, okaspuukoortest, turbast ja biosöest.

Pakendi suurus: 30-liitrine kott
Toote number: 70562750

Biolani kompostimiskiirendi

Biolani kompostimiskiirendi on valmistatud purustatud rapsiseemnetest, melassitud suhkrupeedimassist ja vetikapulbrist. See kiirendab köögi- ja aiapäätmete lagunemisprotsessi ning parandab tekkivakompostmullakvaliteeti.

Pakendi suurus: 1-liitrine ämber,
5,5-liitrine kast
Toote number: 1 liiter 70535420,
5,5 liitrit 70535050

Biolani kompostisegaja

Biolani kompostisegaja on valmistatud klaaskiuga tugevdatud propeenist, tänu millele see ei roosteta ega oksüdeeru isegi pikaajalise kasutamise korral. Biolani kompostisegaja segab komposti vaevata.

Toote number: 70575200

ET

Garantii

Biolani kiirkomposti 550 korpusel (osadel 1-3) on viieaastane garantii.

1. Garantii hakkab kehtima alates ostukuupäevast ning hõlmab võimalikke materjali ja valmistamisega seotud defekte. Garantii ei kata kaudseid kahjusid.
2. Biolan Oy jätab endale õiguse otsustada defektse detaili parandamise või asendamise üle.
3. Käesolev garantii ei kata seadmega hooletusest või jõulisest kasutamisest, juhiste eiramisest, või normaalse kulumise tõttu tekkinud kahjusid.

Garantiiga seotud küsimustes pöörduge otse ettevõtte Biolan Oy poole.

BIOLAN

Biolan Oy
postkast Box 2, 27501 Kauttua, SOOME
www.biolan.com

BIOLAN

Saglabāriet šo lietošanas instrukciju!

ĀTRAIS KOMPOSTĒTĀJS 550

Lietošanas instrukcija

Satura rādītājs

Izmēri	51
Komponentu saraksts	52
1. ATĻAUJAS UN NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ KOMPOSTĒŠANU	54
2. KOMPOSTĒTĀJAM PAREDZĒTĀS VIETAS IZVĒLE	54
3. PIRMS LIETOŠANAS	54
3.1. Filtrāta šļūtenes pievienošana un šķidruma novadīšana	54
4. SAGATAVOŠANA	54
4.1. Kompostēšanas uzsākšana	54
5. ĀTRĀ KOMPOSTĒTĀJA 550 IZMANTOŠANA	54
5.1. Piepildīšana	54
5.2. Iztukšošana	55
5.3. Iespējamās problēmas aukstajā gadalaikā	55
5.4. Ātrā kompostētāja 550 tīrīšana	55
5.5. Regulēšanas vārsta lietošana	55
6. KOMPOSTA UN FILTRĀTA IZMANTOŠANA DĀRZĀ	56
6.1. Mulčas augsnes nobriešana par komposta augsni	56
6.2. Mulčas komposta lietošana	56
6.3. Nobriedušas komposta augsnes lietošana	56
6.4. Filtrāta šķidruma lietošana	56
7. IESPĒJAMĀS PROBLĒMAS	56
7.1. Puvuma smaka	56
7.2. Amonjaka smaka	56
7.3. Temperatūra nepaaugstinās	56
7.4. Komposta masa sasilst	57
7.5. Komposta masa ir pārāk blīva	57
7.6. Kompostētājā ir mušas vai to kāpuri	57
7.7. Kompostētājā ir skudras	57
7.8. Kompostā ir pelējums	57
7.9. Kompostā ir sēnes	57
Produkta pārstrāde	58
Garantija	58
Biolan piederumi	58

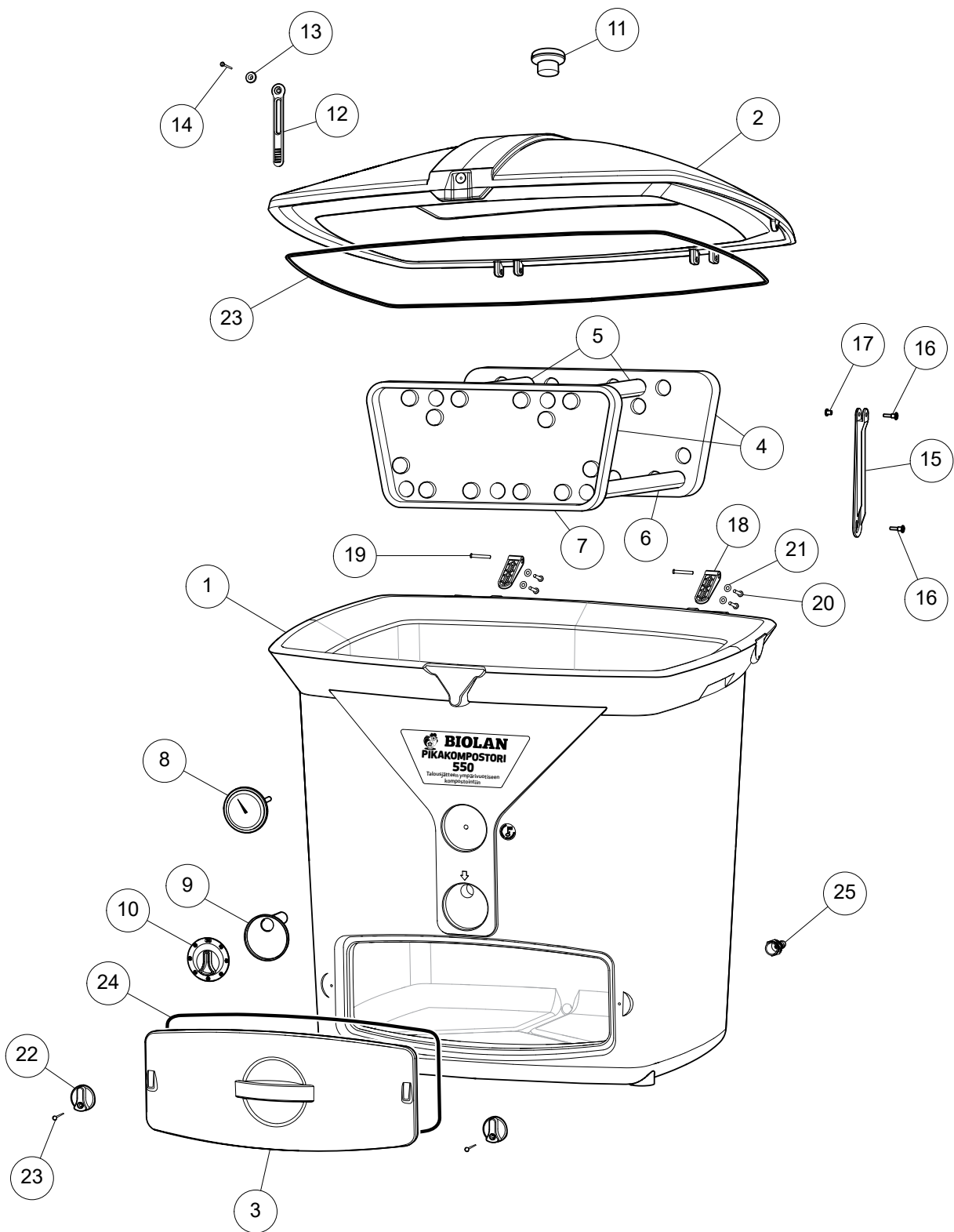
LV

Izmēri

apjoms	550 litri
kapacitāte atkarībā no apjoma un atkritumu veida	10–15 mājsaimniecības
apakšējā zona	88 × 74 cm (P × D)
vāka zona	115 × 115 cm (P × D)
kompostētāja augstums:	120 cm
darba augstums:	102 cm
tukša kompostētāja svars	apmēram 54 kg
pilna kompostētāja svars	250–400 kg
atvērta vāka svars	6 kg

Komponentu saraksts

Detaja	Detajas nosaukums	Detajas numurs	Materiāls
1	Zaļš korpuss	17734000	PE + PU
	Tumšpelēks korpuss	17734100	PE + PU
2	Zaļš vāks	17734020	PE + PU
	Tumšpelēks vāks	17734120	PE + PU
3	Komposta izkraušanas lūka, zaļa	17734030	PE + PU
	Komposta izkraušanas lūka, tumšpelēka	17734130	PE + PU
4	Gaisa izplatīšanas kanāls, 2 gab.	17734350	PE
5	Augšējie gaisa cauruļvadi, garums 69 cm, 2 gab.	21734040	HST
6	Ārējie apakšējie gaisa cauruļvadi, garums 64 cm, 2 gab.	21734050	HST
7	Centra apakšējais gaisa cauruļvads, garums 68 cm	21734060	HST
8	Temperatūras mērierīce	29726070	RST
9	Izplūdes gaisa vārsta korpuss	18726110	PE
10	Regulēšanas disks	18726120	PE
11	Gaisa izplūdes vārsts	18734100	PE
12	Vāka gumijas fiksatora sikсна	19734110	Gumija
13	Slēdzenes blīve	18726140	PE
14	Gumijas fiksatora siksnas skrūve, universāla skrūve, gremdgalvas A2 4,5x30	20010023	RST
15	Vāka atbalsts	18734180	PE
16	Bultskrūves (vāka atbalstam), 2 gab.	20040005	PA + ST Zn
17	Bultskrūves pretelements (vāka atbalstam)	20020005	PA
18	Eņģes, 2 gab.	40580002	PE
19	Eņģu tapa, 2 gab.		PE
20	Eņģu skrūve, Phillips galva A2 M6x16, 4 gab.		RST
21	Paplāksne, 4 gab.	20060003	RST
22	Izkraušanas lūkas fiksators, 2 gab.	40580004	PE
23	Fiksatora skrūve, Phillips galva A2 M6x35, 2 gab.		RST
24	Gumijas blīve (vākam un izkraušanas lūkai)	19726300	Gumija
25	Caurules savienotājs	20710210	misiņš
	Papildus informācijā norādītajām daļām ātrais kompostētājs 550 iekļauj šīs:		
	Komposta maisītājs	70575100	PP+PF
	Komposta un sausās tualetes saistviela, 2 maisi	70562100	
	Lietošanas instrukcija	27734340	Papīrs
	Tālāk norādītais tiek piegādāts uzstādīts:		
	Produkta autentiskuma uzlīme	27726090	Plastmasas uzlīme
	Nosaukuma uzlīme	27734080	Plastmasas uzlīme
	Blīvgredzena fiksācijas skava	20080007	HST
	Zaļš uretāna uzpildes aizbāznis	18726220	PE
	Pelēks uretāna uzpildes aizbāznis	18715240	PE

(LV) LIETOŠANAS NORĀDĪJUMI

1. ATĻAUJAS UN NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ KOMPOSTĒŠANU

Dažādās valstīs, tostarp dažādās pašvaldībās, atļaujas un noteikumi attiecībā uz kompostēšanu ir atšķirīgi. Sazinieties ar savas pašvaldības vides dienestu, lai uzzinātu, kādi noteikumi ir spēkā jūsu pašvaldībā.

2. KOMPOSTĒTĀJAM PAREDZĒTĀS VIETAS IZVĒLE

Ātro kompostētāju 550 novietojiet tur, kur var viegli ievietot atkritumus un iztukšot kompostētāju visu gadu. Novietojiet kompostētāju uz stabilas virsmas vietā, kur neuzkrājas ūdens. Nodrošiniet, lai kompostētājs būtu līmenī vai mazliet sasnērts atpakaļ, nedaudz paceļot priekšpusi. Ātrajam kompostētājam 550 ir filtrāta šķidruma atvērums pie apakšas tvertnes aizmugurē, lai no tvertnes izvadītu lieko šķidrumu. Novietojiet kompostētāju tieši uz zemes, lai filtrāts var iesūkties augsnē un to var savākt (skatīt 3.1. punktu). Ja komposta masa ir ārkārtīgi slapja, daļa filtrāta šķidruma var sūkties arī no komposta izkraušanas lūkas apakšas (3. daļa) un regulēšanas vārsta kompostētāja priekšā (9. un 10. daļa). Ja vēlaties ātro kompostētāju novietot, piemēram, āra glabāšanas novietnē, kompostētāja komplektā iekļauto šļūtenes savienotāju pievienojiet filtrāta šķidruma atverei. Pēc tam varat 19 mm diametra šļūteni varat pievienot savienotājam, lai filtrāta šķidrumu izvadītu grīdas notekā vai konteinerā.

3. PIRMS LIETOŠANAS

3.1. Filtrāta šļūtenes pievienošana un šķidruma novadīšana

Ātrajam kompostētājam 550 ir filtrāta šķidruma atvere pie apakšas tvertnes aizmugurē, lai lieko šķidrumu izvadītu no tvertnes un absorbētu augsnē. Ja vēlaties, filtrātu varat novadīt traukā, taču tas nav obligāti. Šļūtenes savienotāju (iekļauts komplektā) pievienojiet filtrāta šķidruma atverei un pēc tam 19 mm diametra šļūteni pievienojiet savienotājam. Otru šļūtenes galu ievietojiet traukā, kas novietots tā, lai filtrāts var brīvi tecēt lejup. Ja vēlaties, varat izmantot ar aizsargplēvi pārklātu saplāksni, lai izveidotu pārklātu bedri konteineram un izolētu to no ārpuses (kā redzams 1. attēlā). Varat izmantot jebkuru konteineru, kas gatavots no nesasalstošas plastmasas. Konteineru var iegādāties no mazumtirgotāja vai Biolan interneta veikalā.

1. attēls. Filtrāta šķidruma savākšanas konteiners

4. SAGATAVOŠANA

Apakšā uzklājiet 5 cm slāni (apmēram 20 litrus) Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas. Sāciet kompostētāja lietošanu atbilstoši 5. punktā sniegtajiem norādījumiem. Pirmo reizi likiet atkritumus kompostētājā, izmantojiet vairāk saistvielas, nekā ieteikts. Vēlāk saistvielas daudzumu varat samazināt.

4.1. Kompostēšanas uzsākšana

Kompostēšanas process sākas, kad konteinerā ir pietiekams atkritumu daudzums; parasti tas notiek, kad masa sāk nosegt gaisa cauruļvadus. Pēc tam mikroorganismu populācija, kas atīstās kompostētājā, palielinās un uztur temperatūru tvertnē, ja atkritumi tiek pievienoti regulāri. Kompostētāja siltumizolācija uztur siltumu iekšpusē un neļauj āra gaisam atdzēsēt komposta masu. Ātrajā kompostētājā 550 masas temperatūra mainās +10–70 grādu diapazonā pēc Celsija. Ļoti izplatīts termometra rādījums ir +30–40 grādi. Ņemiet vērā, ka temperatūras mērierīce (8. daļa) mēra temperatūru pie augšējiem gaisa cauruļvadiem. Temperatūras mērierīce sniedz norādošu informāciju par kompostēšanas fāzēm un augstas temperatūras fāzes temperatūru. Atkritumi kompostējas, kamēr pietiek skābekļa un temperatūra pārsniedz 0 °C. No tvertnes izņemtās komposta masas kvalitāte ir kompostētāja funkcionēšanas vislabākais rādītājs. Ja kompostētājs darbojas pareizi, atkritumi sadalās, izņemot citrusaugļu mizas un olu čaumalas, kuras joprojām var būt skaidri atpazīstamas. Kompostēšanas procesā mikroorganismi sadala organiskos materiālus aptuveni piecu līdz astoņu nedēļu laikā. Procesa sākums var būt lēnāks, ja āra temperatūra ir zem 0 °C.

5. ĀTRĀ KOMPOSTĒTĀJA 550 IZMANTOŠANA

Kompostētājs ir paredzēts bioloģiski sadalāmiem atkritumiem. Nelieciet kompostētājā neko tādu, kas varētu kavēt kompostēšanas procesu vai neveidot kompostu, piemēram:

- plastmasu, gumiju, stiklu, ādu;
- ķīmikālijas, koksnes aizsarglīdzekļus, dezinfekcijas līdzekļus, krāsas, šķīdinātāju, benzīnu;
- mazgāšanas līdzekļus un mazgāšanas ūdeni;
- kaļķi;
- pelnus, izsmēkus, sērkokņus;
- putekšsūcēja maisiņus;
- krāsainus reklāmas papīrus;
- lielu papīra daudzumu vienā reizē.

5.1. Piepildīšana

- Iztukšojiet bioloģisko atkritumu trauka saturu kompostētājā. Lūdzu, ņemiet vērā: jo lielāki atkritumu gabali tiek ievietoti kompostētājā, jo ilgāku laiku tie sadalās.
- Ja izmantojat bioloģiski sadalāmo atkritumu maisiņu, vispirms iztukšojiet tā saturu kompostētājā un maisiņu tajā ielieciet atsevišķi. Bioloģiski sadalāmie maisiņi var izveidot komposta masā slāņus, kas nesatur skābekli un var traucēt kompostēšanas procesam.
- Atkritumus vienmēr nosedziet ar komposta un sausās tualetes saistvielu (piederumi 58. lpp.). Ieteicamais daudzums ir apmēram 1/3–1/2 no saistvielas apjoma. Mitriem atkritumiem lietojiet vairāk saistvielas.
- Saistvielu var ievietot arī bioloģisko atkritumu tvertnes apakšā, lai palīdzētu uzturēt konteineru tīrāku.
- Veidojoties bioloģiskajiem atkritumiem, turpiniet uzpildīt kompostu. Ieteicams — vairākas reizes nedēļā. Tas ir īpaši svarīgi aukstajā sezonā.
- Visnesenāk pievienoto atkritumu daļu iemaisiet līdz apmēram 20–30 cm no virsmas. Irdināšana nav obligāta katrā uzpildīšanas reizē. Jo bagātīgāk izmantosiet saistvielu, jo mazāk masa būs jāirdina.
- Nemaisiet visu komposta masu līdz apakšai, lai atdzēsītajam apakšējiem slāņiem neļautu atdzēsēt komposta masu, kas ir augstas temperatūras fāzē.

5.2. Iztukšošana

- leteicams ātro kompostētāju 550 iztukšot visos gadalaikos. Iztukšošana bieži paaugstina masas temperatūru, jo pieaug skābekļa daudzums. Iztukšojiet kompostētāju, kad tas ir gandrīz pilns.
- Ziemā vienā reizē izņemiet tikai nedaudz komposta. Vasarā varat izņemt vairāk komposta, taču ne vairāk kā pusi no visa satura.
- Atveriet iztukšošanas lūku (3. daļa) un ar lāpstu izņemiet daļu masas no kompostētāja apakšas.
- It īpaši notīriet iztukšošanas lūkas un atveres malas.
- Iztīriet arī filtrāta šķidruma atveri un pārļiecinieties, vai nav bloķēta filtrāta šķidruma šļūtene.
- Ja izņemtā masa ir ļoti mitra, kompostētāja apakšā ielieciet dažas lāpstas Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas.
- Aizveriet izkraušanas lūku.
- Izmantojot komposta maisītāju vai lāpstu, piespiediet pārējo masu no tvertnes augšas uz leju. Ja masa vidū ir sausāka, vispirms piespiediet šo masas daļu. Uzmanieties, lai nesabojātu ieplūdes gaisa kanālus kompostētāja centrā.
- Ja nepieciešams, iztukšojiet filtrāta trauku.

5.3. Iespējamās problēmas aukstajā gadalaikā

Kompostēšanas procesā izdalās siltums, kas paātrina organisko atkritumu sadalīšanos un nodrošina slimību izraisītāju mikroorganismu un nezāļu sēkļu bojāeju; pati ierīce siltumu nerada. Lai nodrošinātu mikroorganismu izdzīvošanai labvēlīgu vidi, regulāri jāpievieno svaigi atkritumi. Ātrā kompostētāja 550 siltumizolācija nepieļauj siltuma izkļūšanu un tādējādi, veicina kompostētāja darbību un neļauj komposta masai sasalt.

- Gada aukstajā laikā ir īpaši svarīgi regulāri izmantot kompostētāju, proti, to uzpildīt un iztukšot. Tas ir vienīgais veids, kā kompostētājā uzturēt mikroorganismiem labvēlīgākus apstākļus, lai temperatūra kompostētājā pastāvīgi pārsniegtu āra temperatūru.
- Pat tad, ja kompostētāja temperatūras mērierīce vairākas dienas rāda nulli, kompostētājā joprojām var būt nesasalusi masa. Nepārtrauciet kompostētāja iztukšošanu. Ja kompostētājs ir pilns, izņemiet daļu masas arī ziemā.
- Nesamaziniet saistvielas daudzumu un nepārtrauciet saistvielas lietošanu aukstajā sezonā: aukstā laikā ir īpaši svarīgi izmantot daudz saistvielas, jo slapja komposta masa vieglāk sasalst.
- Biolan Tehokuivike ir augsta snieguma saistviela, kas ir īpaši izstrādāta kompostēšanai aukstā gadalaikā (piederumi, 58. lpp.) un satur enerģiju, kura uztur mikroorganismu funkcionēšanu.
- Glabājiet saistvielu siltā vietā, kur to neietekmē mitrums.
- Uzraugiet, lai kompostētāja gaisa ieplūdes un izplūdes vārsti (10. un 11. detaļas) neaizsalst, citādi kompostētājā netiks nodrošināta pareiza ventilācija. Ja nepieciešams, noņemiet ledu.
- Sasalusi komposta masa nebojās ne kompostētāju, ne tā daļas, ne arī komposta masu. Kompostēšanas process turpinās, kad saule pavasarī sāk uzsildīt komposta masu.

5.4. Ātrā kompostētāja 550 tīršana

- Parasti kompostētājs nav jāmazgā. Dažādas pelējuma un stārainās sēnes jeb antinomicētes un mikroorganismi ir svarīgi, jo veicina komposta sadalīšanos, tāpēc tos nedrīkst nomazgāt no kompostētāja.
- Ja nepieciešams, iztīriet ieplūdes gaisa vārstu (10. daļa), izplūdes gaisa vārstu un filtrāta šķidruma šļūteni.

5.5. Regulēšanas vārsta lietošana

- Ja temperatūra kompostētājā pārsniedz āra temperatūru, ieplūdes gaisa regulēšanas vārstu (10. daļa) uzturiet 100. pozīcijā (skatiet 2. attēlu). Uzraugiet kompostētāja un āra temperatūru. Ja komposta masai ir tendence atdzist, samaziniet rādījumu, līdz temperatūra paaugstinās (skatiet 3. attēlu).
- Parasti siltajā gadalaikā ieplūdes gaisa vārstu var turēt pilnīgi atvērtu (100. pozīcijā), bet aukstajā gadalaikā pagriezt gandrīz aizvērtā pozīcijā (20. pozīcija) (skatiet 2. un 3. attēlu).
- Ieplūdes gaisa vārsta struktūra neļauj pilnīgi aizvērt vārstu.

2. attēls. Regulēšanas vārsts aizvērts

3. attēls. Regulēšanas vārsts atvērts

6. KOMPOSTA UN FILTRĀTA IZMANTOŠANA DĀRZĀ

Komposts ir lielisks līdzeklis augsnes uzlabošanai. Tas satur augiem nepieciešamas ilgas iedarbības barības vielas. Komposta augsne nepārtraukti mainās un attīstās, un dažādos attīstības posmos tā ir jāizmanto atšķirīgi. Komposta augsne tiek iedalīta divās grupās pēc gatavības pakāpes: svaigs jeb mulčas komposts un nogatavojies komposts jeb komposta augsne.

6.1. Mulčas augsnes nobriešana par komposta augsni

Kad ātrais kompostētājs tiek iztukšots, komposta masa parasti ir nobriedusi līdz komposta mulčas fāzei. Mulčas tipa jeb svaigs komposts nekaitē augiem, bet to var lietot tikai dekoratīvo augu saknēm. Ja vēlaties mulčas tipa kompostu izmantot pārtikā lietojamiem augiem, turpiniet tā kompostēšanu vēl vienu gadu, lai komposts nogatavojas līdz komposta augsnes stadijai.

6.2. Mulčas komposta lietošana

Par mulču tiek dēvēta daļēji nogatavojusies komposta masa. Sadalīšanās process ir nonācis līdz tādām līmenim, kad pārtikas atkritumi jau ir sadalījušies. Cietākie kokmateriāli un, piemēram, olu čaumalas un citrusaugļu mizas, var vēl nebūt pilnībā sadalījušies, tādēļ pusgatavais mulčas tipa komposts izskatās visai rupjš. Pusgatavus komposts vēl var saturēt vielas, kas aizkavē augšanu un dīgspēju, tādēļ to nevar izmantot par augsni. Pusgatavais komposts nav kaitīgs augiem, ja to izklāj dažus centimetrus biežā slānī kā mulču uz augsnes virsmas zem dekoratīvo augu zariem. Tādējādi augi var izmantot kompostā esošās barības vielas.

6.3. Nobriedušas komposta augsnes lietošana

Komposta augsnes mēslojuma īpašības ir atkarīgas no tās izejvielu sastāva. No sadzīves atkritumiem iegūtam kompostam parasti ir lielāka uzturvērtība nekā kompostam, kas iegūts no dārza atkritumiem. Komposts vien neveido labu augsnes substrātu, tāpēc tas ir jā sajauc ar vismaz vienu trešdaļu līdz pusi minerālaugsnes, piemēram, smiltīm, smilšmālu vai mālu.

6.4. Filtrāta šķidruma lietošana

Ja izmantojat kompostētāja filtrāta šķidruma atveri pievienotu šļūteni, lai no kompostētāja apakšas savāktu lieko filtrāta šķidrumu, šo šķidrumu varat izmantot savā dārzā. Filtrāta unikālās barības vielas uzlabo augsnes struktūru un bagātina to ar humusu un minerālvielām.

- Ar ūdeni atšķaidītu filtrāta šķidrumu (minimālā attiecība 1:2) izmantojiet dārza augu laistīšanai.
- Filtrāta šķidrumu varat arī pārstrādāt ātrajā kompostētājā 550, no augšas ielejot atpakaļ komposta masā. Pievienojiet nedaudz saistvielas un absorbējiet tajā ne vairāk kā 5 litrus šķidruma dienā. Ja masa jau ir slapja, nelaide to vairāk ar filtrāta šķidrumu.

Papildinformāciju par kompostēšanu skatiet www.biolan.com

7. IESPĒJAMĀS PROBLĒMAS

Vai kompostēšana neizdevās?

Vairumu problēmu izraisa nepareizs saistvielas veids vai nepietiekams pielietojums. Turklāt atcerieties par Biolan Tehokuivike augsta snieguma saistvielu kompostēšanai aukstajā sezonā.

Kāda ir kompostēšanas pareizā temperatūra?

Ātrajā kompostētājā 550 komposta masas temperatūra mainās +10–70 grādu diapazonā pēc Celsija. Ļoti izplatīts termometra rādījums ir +30–40 grādi. Jo mazāk atkritumu, ko sadalīt mikroorganismiem, jo zemāka ir temperatūra. Kompostēšanas iespēju nodrošināšanā vissvarīgākais ir nepieļaut masas sasaldēšanu.

7.1. Puvuma smaka

Ja kompostētājā veidojas puvas vai pelējuma smaka, komposta masa ir pārmērīgi blīva vai slapja, vai arī kompostētājā nav skābekļa.

- Pārbaudiet, vai izmantojat Biolan komposta un sausās tualetes saistvielu vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielu.
- Pārlicinieties, vai izmantojat pietiekami daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas.
- Lietojiet vairāk saistvielas, līdz komposta masa vairs nav pārmērīgi slapja.
- Pirms bioloģiski sadalāmo maisiņu ievietošanas kompostētājā, vienmēr atveriet un iztukšojiet saturu.
- Iznemiet daļu slapjās masas caur kompostētāja iztukšošanas lūku (skatīt 5.2. punktu). Izklājiet to dažus centimetrus biežā slānī kā mulču uz augsnes virsmas zem dekoratīvo augu zariem. Pēc dažām dienām nepatīkamā smaka izzudīs.
- Kompostētāja apakšā caur izkraušanas lūku pievienojiet pāris lāpstas Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas (3. daļa).
- Nolaidiet lejā masu un iejauciet tajā daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas.

7.2. Amonjaka smaka

Ja kompostētājā veidojas asa amonjaka smaka, no komposta masas izdalās slāpekļis. Ja slāpekļa ir pārāk daudz attiecībā pret oglekli, mikroorganismi nespēs to lietderīgi izmantot.

- Pārlicinieties, vai kompostētājā neesat pievienojis pārāk daudz slāpekli saturošu materiālu, piemēram, urīnu vai vistu mēslus. Nepievienojiet kompostam pārāk daudz slāpekli saturošu atkritumu.
- Nelieciet kompostētājā pelnus vai kaļķi.
- Pārbaudiet, vai lietojat Biolan komposta un sausās tualetes saistvielu.
- Pārbaudiet, vai lietojat pietiekami daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas.
- Uzpildot kompostētāju, lietojiet vairāk saistvielas, līdz nepatīkamā smaka vairs nav jūtama.
- Samaisiet ar komposta maisītāju.

7.3. Temperatūra nepaaugstinās

- Termometrs sniedz norādošu informāciju par kompostēšanas fāzēm un augstas temperatūras fāzes temperatūru. Karstākā vieta ir kompostētāja vidū, kuru termometrs nesasniedz.
- Samaisiet komposta masas augšdaļu un ieskatieties iztukšošanas lūkā, lai pārlicinātos, vai masa ir pietiekami mitra.

Masas mitruma saturs ir pietiekams:

- Kompostēšanas process vēl nav sācies (skatiet 4.1. punktu). Turpiniet uzpildīt kā ierasts.
- Atkritumu ir tik maz, ka komposta masa nenasniedz augstu temperatūru. Atkritumi ilgāk sadalās. Turpiniet kompostētāja lietošanu kā ierasts. Pietiekami ilgs laiks, lai atkritumi sadalītos pirms kompostētāja iztukšošanas, ir svarīgāks par augstu temperatūru. Ja vēlaties paātrināt kompostēšanas procesu, pievienojiet kompostam slāpekli, piemēram, kompostētājiem izstrādāto Biolan kompostēšanas paātrinātāju vai Biolan dabisko mēslojumu.
- Komposta masa ir sadalījusies līdz stadijai, kur augstas temperatūras posms ir beidzies. Iztukšojiet daļu komposta masas un turpiniet lietot kompostētāju.

Komposta masa ir pārāk slapja

- Pārbaudiet, vai izmantojat Biolan komposta un sausās tualetes saistvielu vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielu.
- Pārlicinieties, vai izmantojat pietiekami daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas.
- Lietojiet vairāk saistvielas, līdz komposta masa vairs nav pārāk slapja.
- Masai jābūt tik mitrai kā nospiestam sūklim — rokas saslapina, bet nedrīkst pilēt! Izklājiet to dažus centimetrus biezā slānī kā mulču uz augsnes virsmas zem dekoratīvo augu zariem. Pēc dažām dienām nepatīkamā smaka izzudīs.
- Kompostētāja apakšā caur izkraušanas lūku pievienojiet pāris lāpstas Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas.
- Nolaidiet masu no augšas un ieauciet tajā daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas.
- Turpmāk uzraugiet, lai masa nekļūst pārāk mitra.

Komposta masa ir pārāk sausa

- Tas ir normāli, ja temperatūras pieaugums centrā pārsniedz tās pieaugumu malās. Tas var izraisīt masas izžušanu centrā. Masu var uzmanīgi samitrināt ar siltu ūdeni.
- Pēc kompostētāja iztukšošanas sauso masu var novietot kompostētāja apakšā, un esošā masa to samitrinās.
- Turpmāk uzraugiet, lai masa vienmēr ir pietiekami mitra.

7.4. Komposta masa sasalst

- Rīkojieties, kamēr komposta masa nav pilnībā sasalusi. Pat tad, ja kompostētāja temperatūras mērierīce vairākas dienas rāda nulli, kompostētājā joprojām var būt nenasalusi masa. Ja kompostētājs ir pilns, iztukšojiet daļu masas arī ziemā.
- Novērsiet sasalšanu, izmantojot kompostētāju (uzpildot un iztukšojot) un tādējādi nodrošinot mikroorganismu izdzīvošanai labvēlīgu vidi. Skatiet 5. un 5.1.-5.5. nodaļu. Nodrošiniet, lai ziemā kompostētājs būtu diezgan pilns, un bieži iztukšojiet to.
- Pievērsiet uzmanību komposta masas mitruma pakāpei, jo mitra masa ātrāk sasalst (skatiet 7.3. punktu).
- Ziemā izmantojiet daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas. Izveidojiet pašķidru Biolan kompostēšanas paātrinātāja vai Biolan dabiskā mēslojuma un ūdens maisījumu un uzlejiet komposta virsmas slānim. Pārklājiet to ar saistvielu.
- Salieciet ap kompostētāju sniegu, kas nodrošinās papildu siltumizolāciju.
- Uzsiliet komposta masu, ierokot tās virskārtā, piemēram, ar karstu ūdeni piepildītu 10 l kannu, un pietiekami bieži nomaiņiet ūdeni.

7.5. Komposta masa ir pārāk blīva

- Pievienojiet daudz Biolan komposta un sausās tualetes saistvielas vai Tehokuivike augsta snieguma saistvielas. Iemaisiet saistvielu komposta masā.
- Turpmāk izmantojiet vairāk saistvielas un, uzpildot kompostētāju, neveidojiet blīvus zāles, sakņu dārzeru mizu, bioloģisko atkritumu maisu vai lapu slāņus.

7.6. Kompostētājā ir mušas vai to kāpuri

Pārmērīgi slapja komposta masa ir labvēlīga mušu vairošanās vide. Mušu kāpuri ir apmēram centimetru gari balti tārpi ar melnu galu. Skatīt arī 7.3. punktu.

- Pievienojiet daudz komposta un sausās tualetes saistvielas, iemaisiet to komposta masā un turpmāk izmantojiet vairāk saistvielas.
- Iejauciet komposta masas virsējo kārtu dziļāk kompostā. Mušu kāpuri iet bojā apmēram +43 °C temperatūrā.
- Uzberiet uz virsmas apmēram 2 cm biezu slāni ar pakaišiem kompostam un sausajām tualetēm. Turpmāk uzraugiet, lai gaļas un zivju atliekas ir rūpīgi noklātas.
- Rūpīgi noskalojiet kompostētāja iekšējās sienas un vāku ar karstu ūdeni, lai iznīcinātu mušu oļiņas un kāpurus.
- Ja vēlaties, varat iznīcināt mušas, izsmidzinot insekticīdu, kura aktīvā viela ir piretrīns. Padomu par piemērota produkta izvēli jautājat dārza preču veikalā.

7.7. Kompostētājā ir skudras

Kompostētājā skudras atrod barību un ērtu, patīkamu vidi dzīvošanai, tāpēc tās ir grūti padzīt. Parasti skudras mājokli ierīko apakšdaļā, atdzisušajā kompostā. Skudras nekaitē kompostēšanas procesam.

- Uzraugiet, lai komposta masa nav pārāk sausa.
- Lai traucētu skudru mieru, regulāri izņemiet nelielu daudzumu komposta.

7.8. Kompostā ir pelējums

Pelējuma sēnes ir daļa no kompostu sadalošajiem organismiem, tādēļ to klātbūtne kompostā ir normāla parādība.

- Atstājiet pelējumu.
- Turpiniet kompostētāja lietošanu kā ierasts.

7.9. Kompostā ir sēnes

Sēnes sadala kompostā esošo koksni, piemēram, kūdras rupjo materiālu, tādēļ to klātbūtne kompostā ir normāla parādība.

- Atstājiet sēnes — tās izzudīs pašas no sevis.
- Turpiniet kompostētāja lietošanu kā ierasts.

Produkta pārstrāde

Katra komponenta materiālus, lūdzu, skatiet komponentu sarakstā (52. lpp.). Atbilstoši sašķirojiet visus komponentus. Noteikti ievērojiet reģionālos un attiecīgā savākšanas punkta norādījumus.

Plastmasas pārstrāde: plastmasas iesaiņojums

Enerģijas daļa vai dedzināmie atkritumi: citas plastmasas daļas

EPDM = etilēnpropilēns

PE = polietilēns

PP = polipropilēns

PA = poliamīds

PU = poliuretāns

Metāla atkritumu savākšanas punktā:

HST = pret skābes ietekmi noturīgs tērauds

RST = nerūsošs tērauds

ST Zn = ar cinku pārklāts tērauds

Jaukti atkritumi vai dedzināmi atkritumi:

PP+PF = polipropilēns+stiklšķiedra

Papīra atkritumu savākšana:

Papīrs

Garantija

Biolan ātrā kompostētāja 550 korpusam (1-3. daļa) ir piecu gadu garantija.

1. Garantija ir spēkā no iegādes datuma un nosedz iespējamus materiāla un izstrādes defektus. Garantija neattiecas uz netiešiem bojājumiem.
2. Uzņēmums "Biolan Oy" patur tiesības pēc saviem ieskatiem izlemt par bojātu daļu remontu vai maiņu.
3. Šī garantija neattiecas uz bojājumiem, ko izraisījusi ierīces lietošana pavisam vai ar pārmērīgu spēku, kā arī šīs lietošanas instrukcijas neievērošana vai ierīces parasta nolietojums.

Ja rodas jautājumi saistībā ar garantiju, sazinieties tieši ar uzņēmumu "Biolan Oy".

BIOLAN

Biolan Oy

P.O. Box 2, 27501 Kauttua, SOMIJA

www.biolan.com

Biolan piederumi

Biolan komposta un sausās tualetes saistviela

Biolan komposta un sausās tualetes saistviela ir tīrs, sauss, samalts skujkoku mizas un kūdras maisījums kompostēšanai un sausajām tualetēm. To regulāri uzliekot uz komposta, komposta masā tiek uzturēts gaiss un nodrošināta kompostēšana efektīva un bez aromāta.

Iepakojuma izmērs: 40 litru maiss

Produkta numurs: 70562100

Biolan Tehokuijike augsta snieguma saistviela

Biolan Tehokuijike ir izgatavota no rūpnieciskajām kaņepēm, skujkoku mizām, kūdras un bioogļēm bioloģisko atkritumu kompostēšanai.

Iepakojuma izmērs: 30 litru maiss

Produkta numurs: 70562750

Biolan kompostēšanas paātrinātājs

Biolan kompostēšanas paātrinātājs ir izgatavots no saspīstām rapšu sēklām, melasi saturoša cukurbiēšu mīkstuma un jūraszāļu pulvera. Tas paātrina virtuves un dārza atkritumu sadalīšanās procesu un uzlabo veidojamās komposta augšnes kvalitāti.

Iepakojuma izmērs: 1 litra spainis, 5,5 litru apvalks

Produkta numurs: 1 litrs 70535420,

5,5 litri 70535050

Biolan komposta maisītājs

Biolan komposta maisītājs ir izgatavots no propēna, kas ir pastiprināts ar stiklšķiedru, tāpēc tam nerodas ne korozija, ne arī oksidācija pat ilgstošas lietošanas laikā. Biolan komposta maisītājs piedāvā vieglu komposta maisīšanu.

Produkta numurs: 70575200

BIOLAN

Saugokite šias instrukcijas,
kad galėtumėte pasinaudoti!

„QUICK COMPOSTER 550“ KOMPOSTINĖ Naudojimo instrukcija

LT

Turinys

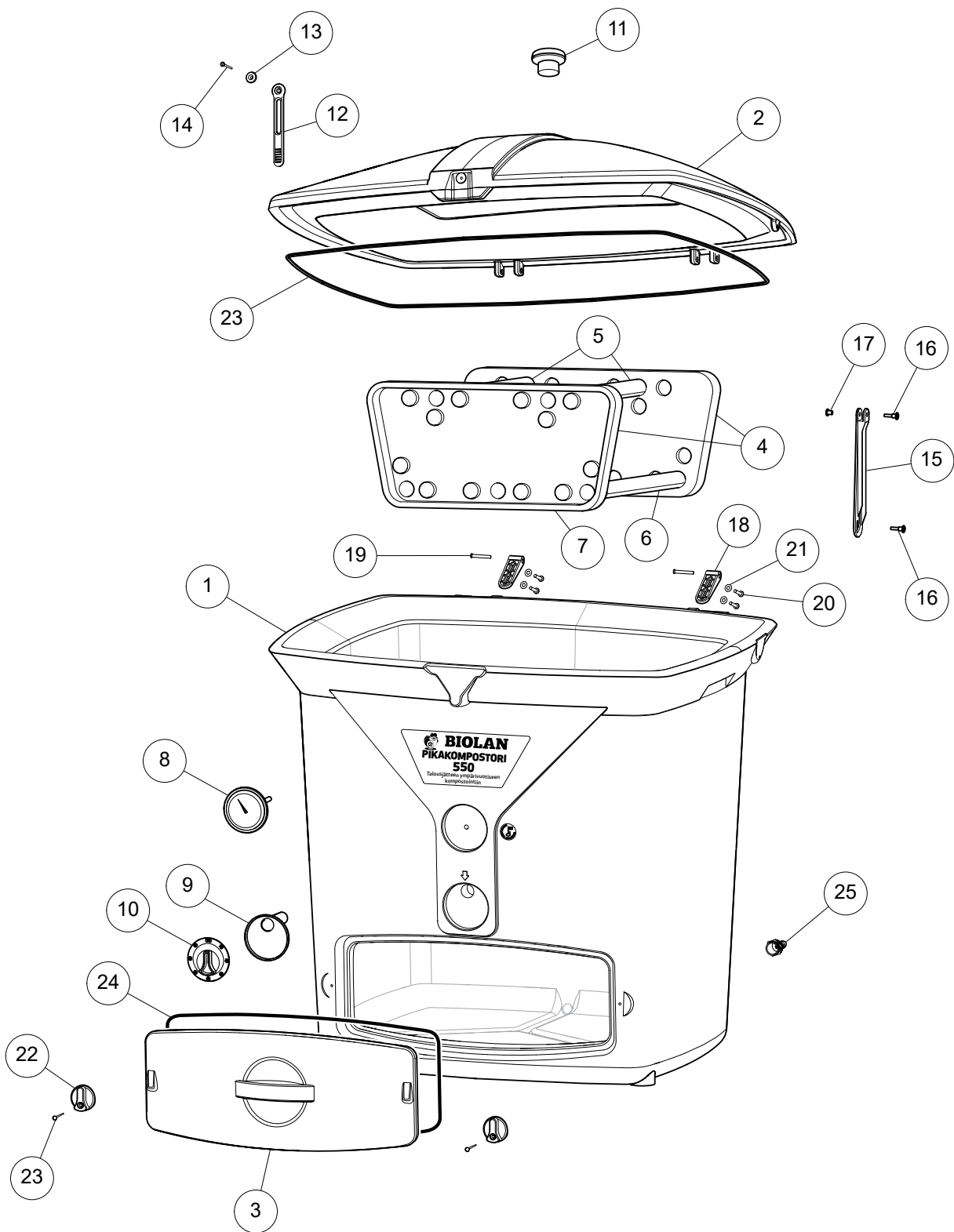
Matmenys	59
Sudedamųjų dalių sąrašas	60
1. KOMPOSTAVIMO LEIDIMAI IR NUOSTATAI	62
2. TINKAMOS KOMPOSTINĖS VIETOS PASIRINKIMAS	62
3. PRIEŠ PRADEDANT NAUDOTI	62
3.1 Skysčių žarnos pritvirtinimas ir skysčio išleidimas	62
4. EKSPLOATAVIMO PRADŽIA	62
4.1 Kompostavimo proceso pradžia	62
5. „QUICK COMPOSTER 550“ NAUDOJIMAS	62
5.1 Pildymas	62
5.2. Iškvėrimas	63
5.3 Į ką būtina atsižvelgti šaltuoju metų laikotarpiu	63
5.4. „Quick Composter 550“ kompostinės valymas	63
5.5. Reguliuojamo vožtuvo naudojimas	63
6. KOMPOSTO IR ATSKIRIAMO SKYSČIO NAUDOJIMAS DARŽE	64
6.1. Pusiau subrandinto komposto virtimas komposto žeme	64
6.2. Pusiau subrandinto komposto naudojimas	64
6.3 Subrandinto komposto naudojimas	64
6.4 Atskiriamo skysčio naudojimas	64
7. PROBLEMŲ SPRENDIMAS	64
7.1. Puvėsių kvapas	64
7.2. Amoniako kvapas	64
7.3. Temperatūra nekyla	64
7.4 Komposto masė užšąla	65
7.5 Komposto masė per tanki	65
7.6. Kompostinėje yra musių ar jų lervų	65
7.7 Kompostinėje yra skruzdėlių	65
7.8 Kompostinėje yra pelėsių	65
7.9 Kompostinėje yra grybų	65
Produktų perdirbimas	66
Garantija	66
„Biolan“ priedai	66

Matmenys

tūris	550 litrų
pajėgumas priklauso nuo atliekų kiekio ir tipo	10–15 namų ūkių
dugno plotas	88 × 74 cm (P × G)
dangčio plotas	115 × 115 cm (P × G)
kompostinės aukštis:	120 cm
darbinis aukštis:	102 cm
tuščios kompostinės svoris	apie 54 kg
pilnos kompostinės svoris	250–400 kg
atidaryto dangčio svoris	6 kg

Sudedamųjų dalių sąrašas

Detalė	Pavadinimas	Detalės Nr.	Medžiagos
1	Korpusas, žalias	17734000	PE+PU
	Korpusas, tamsiai pilkas	17734100	PE+PU
2	Dangtis, žalias	17734020	PE+PU
	Dangtis, tamsiai pilkas	17734120	PE+PU
3	Komposto iškrovimo liukas, žalias	17734030	PE+PU
	Komposto iškrovimo liukas, tamsiai pilkas	17734130	PE+PU
4	Oro paskirstymo kanalas, 2 vnt.	17734350	PE
5	Viršutiniai oro latakai, ilgis – 69 cm, 2 vnt.	21734040	HST
6	Išoriniai oro latakai, ilgis – 64 cm, 2 vnt.	21734050	HST
7	Centriniai oro latakai, ilgis – 68 cm	21734060	HST
8	Temperatūros matuoklis	29726070	RST
9	Įleidžiamo oro vožtuvo korpusas	18726110	PE
10	Reguliavimo diskas	18726120	PE
11	Išeinamosios oro angos vožtuvas	18734100	PE
12	Guminis dangčio uždarymo dirželis	19734110	Guma
13	Varžto poveržlė (durelių sklendei)	18726140	PE
14	Guminio uždarymo dirželio varžtas, universalus varžtas, įduba A2 4.5x30	20010023	RST
15	Dangčio fiksatorius	18734180	PE
16	Varžtas (dangčiui fiksuoti), 2 vnt.	20040005	PA + ST Zn
17	Varžto įvaras (dangčiui fiksuoti)	20020005	PA
18	Vyris, 2 vnt.	40580002	PE
19	Vyrio kaištis 2 vnt.		PE
20	Vyrio varžtas, „Phillips head“ A2 M6x16, 4 vnt.		RST
21	Tarpiklis, 4 vnt.	20060003	RST
22	Iškrovimo liuko sklendė, 2 vnt.	40580004	PE
23	Sklendės varžtas, „Phillips head“ A2 M6x35, 2 vnt.		RST
24	Guminis sandariklis (dangčiui ir iškrovimo liukui)	19726300	Guma
25	Žarnos jungiklis	20710210	žalvaris
	Be paveikslėlyje pavaizduotų dalių, „Quick Composter 550“ kompostinėje taip pat yra:		
	Kompostinės maišytuvas	70575100	PP+PF
	Kompostavimo ir sausųjų tualetų drenažinė medžiaga, 2 maišai	70562100	
	Naudojimo instrukcija	27734340	Popierius
	Be to, yra sumontuota tai, kas nurodyta toliau:		
	Produkto autentiškumo lipdukas	27726090	Plastiko lipdukas
	Pavadinimo lipdukas	27734080	Plastiko lipdukas
	Sandarinio žiedo fiksavimo rėmelis	20080007	HST
	Užpildomasis kaištis karbamatui, žalias	18726220	PE
	Užpildomasis kaištis karbamatui, pilkas	18715240	PE

LT

(LT) NAUDOJIMO INSTRUKCIJOS

1. KOMPOSTAVIMO LEIDIMAI IR NUOSTATAI

Su kompostavimu susiję leidimai ir reglamentavimas skiriasi priklausomai nuo šalies ar net savivaldybės. Įsitinkinkite dėl galiojančių reglamento nuostatų kreipdamiesi į savivaldybės aplinkos apsaugos pareigūnus.

2. TINKAMOS KOMPOSTINĖS VIETOS PASIRINKIMAS

Pastatykite „Quick Composter 550“ kompostinę tokioje vietoje, kurioje bet kuriuo metų laiku būtų patogu išmesti atliekas bei išimti kompostą. Kompostinę statykite ant tvirtu, gerai drenuojamo paviršiaus. Pasirūpinkite, kad kompostinė stovėtų lygiai ar šiek tiek atlošta atgal, truputį kilstelėjus priekinį galą. Prie „Quick Composter 550“ kompostinės dugno, dėžės gale įrengta anga skysčiui sunktis – visam pertekliniam skysčiui drenuoti. Geriau kompostinę statyti tiesiai ant žemės, kad žemė sugertų besisunkiantį skystį. Susidariusį perteklinį skystį taip galite surinkti bei panaudoti (žr. 3.1 skyrių). Jei kompostavimo masė yra ypač drėgna, dalis besisunkiančio skysčio taip pat gali sunktis pro iškrovimo liuko (3 detalė) apačią, ir pro kompostinės priekyje esantį reguliavimo vožtuvą (9 ir 10 detalė). Jei norite pastatyti „Quick Composter“, pavyzdžiui, lauko sandėlio stoginėje, prijunkite prie angos skysčiui sunktis pridėtą prie kompostinės žarnos jungiklį. Tada prie jungiklio galite prijungti 19 mm skersmens žarną drenuoti besisunkiančiam skysčiui į drenavimo kanalą grindyse arba į talpyklą.

3. PRIEŠ PRADEDANT NAUDOTI

3.1 Skysčių žarnos pritvirtinimas ir skysčio išleidimas

„Quick Composter 550“ kompostinės dėžės nugarėlėje prie dugno yra anga skysčiui sunktis, pro ją iš dėžės sunkiasi visas perteklinis skystis ir susigeria į dirvą. Jei norite, galite surinkti perteklinį skystį į kokią nors talpyklą, tačiau tai nebūtina. Prijunkite žarnos jungiklį (pridėtas) prie angos skysčiui sunktis, tada prijunkite prie jungiklio 19 mm skersmens žarną. Kitą žarnos galą įkiškite į talpyklą, kuri turėtų būti pastatyta tokioje vietoje, kad skystis tekėtų žemyn. Jei norite, galite pasidaryti iš lakštinės faneros dengtą duobę talpyklai ir izoliuoti ją lauke (kaip parodyta 1 paveikslėlyje). Galite naudoti bet kokią talpyklą iš užšalimui atsparaus plastiko. Galite įsigyti talpyklą iš mažmeninio pardavėjo arba „Biolan“ svetainėje.

1 paveikslėlis. Besisunkiančio skysčio surinkimo talpykla

4. EKSPLOATAVIMO PRADŽIA

Paskleiskite ant dugno 5 cm (apie 20 litrų) „Biolan“ komposto ir sausųjų tualetų дренаžinės medžiagos. Pradėkite naudoti kompostinę, kaip aprašyta 5 skyriuje. Kai pirmą kartą dėsite į kompostinę atliekas, naudokite daugiau šių specialiųjų durpių nei rekomenduojama – vėliau kiekį galėsite sumažinti.

4.1 Kompostavimo proceso pradžia

Kompostavimo procesas prasideda, kai dėžėje susidaro pakankamas atliekų kiekis, paprastai tai nutinka, kai masė pradeda dengti oro latakus. Kompostinėje susidaranti mikroorganizmų populiacija padidėja ir palaiko temperatūrą dėžėje, jei nuolat pridėdama atliekų. Kompostinės šilumos izoliacija išlaiko susidarančią šilumą ir neleidžia lauko orui atvėsinti komposto masės. „Quick Composter 550“ kompostinėje masės temperatūra svyruoja nuo +10 iki 70 laipsnių Celsijaus. Labai dažnai termometras rodo +30–40 laipsnių. Atkreipkite dėmesį, kad temperatūros matuoklis (8 detalė) matuoja temperatūrą prie viršutinių oro latakų. Temperatūros matuoklis parodo, koks kompostavimo procesas vyksta ir kokia to aukštos temperatūros etapo temperatūra. Atliekos bus kompostuojamos tol, kol pakaks deguonies ir temperatūra išliks aukštesnė nei 0 °C. Išimto iš dėžės komposto masės kokybė geriausiai parodo, kaip veikia kompostinė. Jei kompostinė tinkamai veikia, atliekos bus suirusios, išskyrus citrusinių vaisių žieveles ar kiaušinių lukštus – jie dar gali būti aiškiai matomi. Procesui prasidėjus, atliekos pavirs pusiau subrandintomis žemėmis per maždaug 5–8 savaites. Procesas gali prasidėti vėliau, jei lauko temperatūra yra žemesnė nei 0°C.

5. „QUICK COMPOSTER 550“ NAUDOJIMAS

Kompostinė skirta tik biologiškai skaidžioms medžiagoms. Nedėkite į kompostinę nieko, dėl ko kompostavimo procesas galėtų sulėtėti arba visiškai nevykti. Pvz., nedėkite:

- plastiko, gumos, stiklo, odos;
- cheminių medžiagų, medienos antiseptikų ir dezinfekavimo priemonių, dažų, tirpiklių, benzino;
- valiklių, plovimo vandens;
- kalkių;
- pelenų, nuorūkų, degtukų;
- dulkių siurblių maišų;
- spalvoto reklamų popieriaus;
- didelio kiekio popieriaus.

5.1 Pildymas

- Išpilkite virtuvines atliekas į kompostinę. Atkreipkite dėmesį, kad kuo stambesnes atliekas dėsite į kompostinę, tuo ilgiau jos irs.
- Jei naudojate biologiškai skaidžius šiukšlių maišus, išpilkite maišo turinį į kompostinę, o maišą įmeskite atskirai. Biologiškai skaidūs maišai komposto masėje gali sudaryti deguonies neturinčius sluoksnius, ir tai gali trukdyti vykti kompostavimo procesui.
- Visada užberkite atliekas kompostinių ir sausųjų tualetų drenazine medžiaga (priedai 66 p.). Paprastai pakanka maždaug 1/3–1/2 naujų įdėtų į kompostinę atliekų kiekio. Jei atliekos drėgnos, naudokite daugiau šių specialiųjų kompostinių durpių.
- Taip pat, kad talpykla būtų švaresnė, galite įdėti į bioatliekų talpyklos dugną drenazinės medžiagos.
- Nuolat papildykite kompostinę susidarančiomis bioatliekomis. Stenkitės papildyti atliekomis kelis kartus per savaitę. Tai ypač svarbu šaltuoju metų laiku.
- Naujausių uždėtų atliekų sluoksnį pamaišykite maždaug 20–30 cm gylyje nuo paviršiaus. Kiekvieną kartą įpylus atliekas maišyti komposto nereikia. Kuo daugiau naudosite specialiųjų kompostinių durpių, tuo mažiau reikės maišyti masę.
- Nemaišykite visos komposto masės iki dugno, kad jau atvėsę apatiniai sluoksniai neatvėsintų kito komposto masės sluoksnio, kuriame aukšta temperatūra.

5.2. Iškvrimas

- „Quick Composter 550“ rekomenduojama tuštinti visus metus. Iškvrimas kompostinėje kyla masės temperatūra, nes padaugėja deguonies. Iškvirkite kompostinę, kai ji beveik pilna.
- Žiemos metu komposto masės išimkite dažniau, nedideliais kiekiais. Vasarą galite išimti daugiau, bet niekada neišimkite daugiau nei pusės visos komposto masės.
- Atidarykite iškvrimo liuką (3 detalė) ir kastuvu išimkite dalį masės iš kompostinės apačios.
- Ypač gerai nuvalykite iškvrimo liuko ir angos kraštus.
- Taip pat nuvalykite besisunkiančio skysčio angą ir prižiūrėkite, kad neužsikimštų besisunkiančio skysčio žarna.
- Jei išimta masė labai šlapia, įdėkite į kompostinės apačią porą kastuvų „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos.
- Uždarykite iškvrimo liuką.
- Komposto maišytuvu arba kastuvu nuspauskite likusią masę žemyn nuo dėžės viršaus. Jei masė viduryje yra sausesnė, pirma nuspauskite žemyn tą masės dalį. Stenkitės nesugadinkite įeinančio oro lataktų kompostinės viduryje.
- Jei reikia, išpilkite besisunkiančio skysčio talpyklą.

5.3 Į ką būtina atsižvelgti šaltuoju metų laikotarpiu

Kompostuojamos atliekos kompostinės viduje generuoja šilumą; pats įrenginys šilumos negeneruoja. Tam, kad mikroorganizmai galėtų palaikyti savo gyvybines funkcijas, jiems nuolat reikia šviežių atliekų. „Quick Composter 550“ kompostinės šilumos izoliacija neleidžia šilumai išeiti, taip užtikrinama, kad kompostinė veiktų, ir apsaugoma, kad komposto masė neužšaltų.

- Šaltuoju metu itin svarbu reguliariai pildyti atliekas ir ištuštinti kompostinę. Tai vienintelis būdas užtikrinti kompostinėje palankias mikroorganizmams sąlygas ir palaikyti joje aukštesnę temperatūrą nei išorėje.
- Net jei kompostinės temperatūros matuoklis kelias dienas rodo nulį laipsnių, kompostinėje gali būti ir neužšalusios masės. Nenustokite pildyti kompostinės. Jei kompostinė pilna, išimkite iš jos šiek tiek komposto masės (nepriklausomai nuo metų laiko).
- Šaltuoju metų metu nemažinkite drenažinės medžiagos kiekio ir nenustokite visai jos naudoti: šaltuoju metu ypač svarbu naudoti daug drenažinės medžiagos, nes šlapia komposto masė lengvai užšąla.
- „Biolan Tehokuivike“ yra labai veiksminga drenažinė medžiaga, specialiai sukurta kompostavimui šaltuoju metu (priedai, 66 p.), ji išlaiko energiją, palaikančią mikroorganizmų veikimą.
- Specialią drenavimo medžiagą laikykite šiltoje, apsaugotoje nuo drėgmės ar lietaus vietoje.
- Pasirūpinkite, kad neužšaltų kompostinės oro vožtuvai (10 ir 11 detalės), nes taip sutriktų tinkamas kompostinės vėdinimas. Jei ant vožtuvų, sklendžių susidaro ledas – nedelsiant jį pašalinkite.
- Užšalęs kompostas nepadarys jokios žalos kompostinei ar jos dalims. Kompostas taip pat nebus sugadintas. Kompostavimo procesas tęsis, kai pavasarį saulė ims šildyti komposto masę.

5.4. „Quick Composter 550“ kompostinės valymas

- Paprastai kompostinės nereikia plauti. Įvairūs pelėsiai ir laibagybiai (aktinomicetai) yra svarbūs kompostą skaidantys organizmai, todėl jų nuplauti nereikėtų.
- Jei reikia, išplaukite įleidžiamo oro vožtuvą (10 detalė), išleidžiamo oro vožtuvą ir žarną skysčiui sunktis.

5.5. Reguliuojamo vožtuvo naudojimas

- Jei temperatūra kompostinėje aukštesnė už išorės temperatūrą, laikykite įeinančio oro reguliavimo vožtuvą (10 dalis) padėtyje 100 (žr. 2 paveikslėlį). Stebėkite kompostinės ir lauko temperatūras. Jei kompostinės masė pradeda vėsti, sumažinkite rodmenį, kol temperatūra taps aukštesnė (žr. 3 paveikslėlį).
- Šiltuoju metų metu įleidžiamo oro vožtuvą paprastai galite laikyti visiškai atidarytą (padėtyje 100), o šaltuoju metų metu pasukti jį iki beveik visiškai uždarytos padėties (padėtis 20) (žr. 2 ir 3 paveikslus).
- Įleidžiamo oro vožtuvo struktūra tokia, kad nebūtų galima visiškai uždaryti vožtuvą.

2 paveikslėlis. Reguliavimo vožtuvas uždarytas

3 paveikslėlis. Reguliavimo vožtuvas atidarytas

6. KOMPOSTO IR ATSKIRIAMO SKYSČIO NAUDOJIMAS DARŽE

Kompostas yra puiki dirvožemį gerinanti priemonė, kurioje yra maistinių medžiagų, turinčių ilgalaikį poveikį augalams. Kompostas žemė kinta ir nuolat formuojasi, todėl kiekvienu jos formavimo etapu ją reikėtų naudoti skirtingai. Kompostas žemė pagal subrendimą skirstoma į du tipus: pusiau subrandintas kompostas ir subrandintas kompostas.

6.1. Pusiau subrandinto komposto virtimas komposto žeme

Iškraunant „Quick Composter“, komposto masė paprastai jau būna tapusi pusiau subrandinta žeme (dirvožemio danga). Pusiau subrandintą kompostą rekomenduojama naudoti tik dekoratyvinių augalų šaknims uždengti. Jei norite jį naudoti valgomiems augalams, rekomenduojame kompostuoti dar bent metus, kol kompostas bus praturtintas humusu.

6.2. Pusiau subrandinto komposto naudojimas

Pusiau subrandintas kompostas laikomas dirvožemio dangos tipo kompostu. Tokiame etape skaidymas taip pasistūmėjęs, kad virtuvės atliekos jau yra suirusios. Kietesnė mediena bei, pvz., kiaušinių lukštai ir citrusinių vaisių žievės, dar gali būti nesuirusios, todėl iš pažiūros mulčiavimo kompostas yra neapdorotas. Pusiau subrandintame komposte dar gali būti augimą ir dygimą stabdančių medžiagų, todėl jo nereikėtų naudoti kaip pagrindo auginimui. Mulčiavimo kompostas nekenkia augalams, kai jis kelių centimetrų sluoksniu užpilamas ant dekoratyvinių augalų šaknų. Tokiu būdu komposte esančios maistinės medžiagos išsiskiria, jas lengvai pasisavina augalai.

6.3 Subrandinto komposto naudojimas

Komposto kokybė priklauso nuo į jį įdėtų žaliavų. Iš buitinių atliekų pagaminto komposto maistinė vertė yra didesnė nei iš sodų ir daržų atliekų. Norint turėti augalų sodinimui ir auginimui tinkamą, visavertį substratą, į šį kompostą turėtumėte įdėti nuo trečdalis iki pusės mineralinio dirvožemio, pvz., smėlio, priemolio ar molio.

6.4 Atskiriamo skysčio naudojimas

Jei, prijungę prie kompostinės apačioje esančios angos skysčiui sunktis žarną, surenkate šį skystį, galite panaudoti jį darže. Išsisunkusiame skystyje yra augalams naudingų maistinių medžiagų.

- Laistykite sodų ir daržų augalus išsisunkusiu komposto skysčiu, atskiedę jį vandeniu (minimalus santykis – 1:2).
- Išsisunkusį skystį taip pat galite supilti atgal į „Quick Composter 550“ kompostinę ant komposto masės. Įdėkite šiek tiek drenažinės medžiagos, kad ji sugertų ne daugiau kaip 5 litrus skysčio per dieną. Jei masė jau yra drėgna, nedrėkinkite jos dar labiau išsisunkusiu skysčiu.

Daugiau informacijos skaitykite adresu www.biolan.com.

7. PROBLEMŲ SPRENDIMAS

Nesiseka kompostuoti?

Daugiausia problemų kyla naudojant netinkamo tipo drenažinę medžiagą arba naudojant jos nepakankamai. Taip pat atminkite, kad veiksminga „Biolan Tehokuivike“ drenažinė medžiaga yra naudojama kompostavimui šaltuoju sezono metu.

Kokia tinkama kompostavimo temperatūra?

Kompostuojamos „Quick Composter 550“ kompostinėje masės temperatūra svyruoja nuo +10 iki 70 laipsnių Celsijaus. Dažniausiai temperatūros matuoklis rodo +30–40 laipsnių. Kuo mažiau atliekų, kurias gali ardyti mikroorganizmai, tuo žemesnė temperatūra. Svarbiausia, kas lemia vykstantį kompostavimo procesą – neleisti masei užšalti.

7.1. Puvėsių kvapas

Jei nuo kompostinės sklinda puvėsių kvapas, tai reiškia, kad komposto masė yra per tanki arba per drėgna, arba kompostinėje trūksta drėgumos.

- Patikrinkite, ar naudojate „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinę medžiagą ar „Tehokuivike“ veiksmingą drenažinę medžiagą.
- Patikrinkite, ar naudojate pakankamai „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos arba „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos.
- Laikinai padidinkite naudojamų drenažinių medžiagų kiekį, kol komposto masė nebus drėgna.
- Nepamirškite atidaryti ir ištuštinti biologiškai skaidžių maišelių prieš dėdami juos į kompostinę.
- Išimkite drėgną komposto masės iš kompostinės apačios (žr. 5.2 skyrių). Paskleiskite masę ant dekoratyvinių augalų šaknų poros centimetrų sluoksniu. Blogas kvapas išsisklaidys per keletą dienų.
- Per kompostinės apačioje esantį iškrovimo liuką (3 detalė) įberkite į kompostinės dugną porą kastuvų „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos arba „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos.
- Nuspauskite žemyn masę ir įmaišykite daug „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos arba „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos.

7.2. Amoniako kvapas

Aštrus amoniako kvapas kompostinėje reiškia, kad komposto masėje yra azoto. Jei azoto yra per daug anglies atžvilgiu, mikroorganizmai negalės jo sunaudoti.

- Patikrinkite, ar neįdėjote į kompostinę per daug azoto turinčių atliekų, pvz., šlapimo ar vištų mėšlo. Daugiau nebedėkite į kompostinę azoto.
- Nedėkite į kompostinę pelenų ar kalkių.
- Patikrinkite, ar naudojate „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinę medžiagą ir sausųjų tualetų drenažinę medžiagą.
- Patikrinkite, ar naudojate pakankamai „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos.
- Laikinai padidinkite naudojamų komposto medžiagų kiekį, kol kvapas išnyks.
- Sumaišykite komposto maišytuvu.

7.3. Temperatūra nekyla

- Termometras parodo, koks kompostavimo procesas vyksta ir kokia to aukštos temperatūros etapo temperatūra. Karščiausia vieta yra kompostinės viduryje, jos temperatūros matuoklis nepasiekia.
- Sumaišykite komposto masę viršuje ir pažiūrėkite pro iškrovimo liuką, ar masė tikrai pakankamai drėgna.

Masės drėgmės pakanka:

- Kompostavimo procesas dar neprasisidėjo (žr. 4.1 skyrių). Pildykite kompostinę atliekomis kaip įprasta.
- Atliekų tiek mažai, kad komposto masė nepasiekia aukštos temperatūros. Dėl to kompostavimo procesas truks ilgiau. Naudokite kompostinę kaip įprasta. Laikas, kurio reikia atliekoms pavirsti kompostu iki kompostinės iškrovimo, yra svarbiau nei aukšta temperatūra. Jei norite paspartinti kompostavimo procesą, pridėkite į kompostą azoto, kaip antai „Biolan“ kompostavimo spartinimo medžiagos, skirtos kompostinėms, arba „Biolan“ natūralių trąšų.
- Komposto masė suiro ir pasiekė tokią būklę, kurioje aukšta temperatūra baigiasi. Išimkite šiek tiek komposto masės ir toliau įprastai naudokite kompostinę.

Jei komposto masė per drėgna:

- Patikrinkite, ar naudojate „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinę medžiagą ar „Tehokuivike“ veiksmingą drenažinę medžiagą.
- Patikrinkite, ar naudojate pakankamai „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos arba „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos.
- Laikinai padidinkite naudojamų drenažinių medžiagų kiekį, kol komposto masė nebus drėgna.
- Išimkite iš kompostinės apačios drėgniausią komposto masės dalį. Paskleiskite masę ant dekoratyvinių augalų šaknų poros centimetrų sluoksniu. Blogas kvapas išsisklaidys per keletą dienų.
- Per kompostinės apačioje esantį iškrovimo liuką įberkite į kompostinės dugną porą kastuvų „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos.
- Nustumkite masę žemyn nuo viršaus ir įmaišykite daug „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos.
- Ateityje pasirūpinkite, kad komposto masė netaptų pernelyg drėgna.

Jei komposto masė per sausa:

- Įprasta, kad temperatūra aukštesnė įtaiso viduryje nei šonuose. Todėl masė įtaiso viduryje gali išdžiūti. Masę galima atsargiai sudrėkinti šiltu vandeniu.
- Iškvėpus kompostinę taip pat galite nustumti sausą masę į kompostinės dugną, o esama masė ją sudrėkins.
- Ateityje pasirūpinkite, kad komposto masė išliktų pakankamai drėgna.

7.4 Komposto masė užšąla

- Turite imtis veiksmų prieš masei visiškai užšąlant. Net jei kompostinės temperatūros matuoklis kelias dienas rodo nulį laipsnių, kompostinėje gali būti ir neužšalusios masės. Jei kompostinė pilna, išimkite iš jos šiek tiek komposto masės taip pat ir žiemą.
- Užšalimo išvengsite, jei kompostinė bus naudojama (pripildoma ir ištuštinama), tuo pačiu jūs palaikysite mikroorganizmų aktyvumą. (Žr. 5 ir 5.1-5.5 skyrius.) Pasirūpinkite, kad žiemos metu kompostinė visada būtų apypilnė ir dažnai iškraukite ją.
- Atkreipkite dėmesį į komposto masės drėgnumą: kuo drėgnesnė komposto masė, tuo greičiau ji užšals (žr. 7.3 skyrių).
- Žiemą naudokite daug „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos ar „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos. Padarykite skystoką „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos ar „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos ir vandens mišinį ir supilkite jį ant komposto paviršinio sluoksnio. Jį užberkite drenažinės medžiagos sluoksniu.
- Aplink kompostinę sukraukite sniego – taip šiluma ilgiau laikysis kompostinėje.
- Komposto masę galite sušildyti, uždėjus ant viršutinio sluoksnio 10 litrų karštu vandeniu pripildytą kanistrą (tik nepamirškite pakankamai dažnai keisti vandenį).

7.5 Komposto masė per tanki

- Pridėkite daug „Biolan“ kompostinių ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos ar „Tehokuivike“ veiksmingos drenažinės medžiagos. Gerai įmaišykite jas į komposto masę.
- Ateityje naudokite daugiau drenažinės medžiagos ir pasirūpinkite, kad pildant kompostinę nesusidarytų tankūs žolės, šakniavaisių daržovių lupenų ar lapų sluoksniai.

7.6. Kompostinėje yra musių ar jų lervų

Jei masė yra per drėgna, kompostinėje gali užsiveisti musių. Musių lervos – tai baltos kirmėlės juodomis galvomis. Jos yra maždaug vieno centimetro ilgio. Taip pat žr. 7.3 skyrių.

- Pridėkite daug kompostavimo ir sausųjų tualetų drenažinės medžiagos, įmaišykite ją į komposto masę ir naudokite daugiau drenažinės medžiagos ateityje.
- Sumaišykite viršutinę komposto masės dalį su visa komposto mase. Kai temperatūra pasieks maždaug +43 °C, musių lervos išmirs.
- Ant paviršiaus užpilkite maždaug 2 cm „Biolan“ komposto ir sausųjų tualetų durpių sluoksnį. Ateityje pasirūpinkite, kad mėsos ir žuvies atliekos būtų kruopščiai užpiltos komposto medžiaga (arba pakastos paviršiuje).
- Atsargiai nuplaukite vidines kompostinės sienelės ir dangtį karštu vandeniu, kad sunaikintumėte visus kiaušinėlius ir lervas.
- Muses atbaidyti galima purškiamu insekticidu, kurio veiklioji medžiaga yra piretrinas. Patarimų dėl tinkamo produkto pasirinkimo klauskite sodo-daržo prekių prekybininkų.

7.7 Kompostinėje yra skruzdėlių

Kompostinė – puiki aplinka skruzdėlėms, o tai reiškia, kad jomis pakankamai sunku atsikratyti. Skruzdėlės dažniausiai įsikuria kompostinės apačioje, kai komposto masė pradeda vėsti. Skruzdėlės nekenkia kompostavimo procesui.

- Pasirūpinkite, kad komposto masė nebūtų pernelyg sausa.
- Reguliariai išimant nedidelius kiekius komposto masės, skruzdėlėms taps sunkiau prisitaikyti prie pasikeitusios aplinkos.

7.8 Kompostinėje yra pelėsių

Pelėsiai yra viena iš komposto irimą skatinančių medžiagų, todėl normalu, jei kompostinėje yra pelėsių.

- Nešalinkite pelėsių.
- Naudokite kompostinę kaip įprasta.

7.9 Kompostinėje yra grybų

Grybai (aktinomocetai) maitinasi komposto masėje esančia mediena, pvz., stambiomis medienos dalimis, todėl grybai kompostinėje yra normalus reiškinys.

- Nieko su grybais nedarykite: jie išnyks savaime.
- Naudokite kompostinę kaip įprasta.

Produktų perdirbimas

Kiekvienos sudedamosios dalies medžiagas žr. sudedamųjų dalių sąrašą (60 p.). Tinkamai rūšiuokite kiekvieną sudedamąją medžiagą. Visuomet laikykitės konkrečių regiono ir surinkimo punktų pateikiamų instrukcijų.

Plastiko perdirbimas. Plastikinė pakuotė
Energijos dalis arba deginamos atliekos.
Kitos plastikinės dalys

EPDM – etileno propilenas

PE – polietilenas

PP – polipropilenas

PA – poliamidas

PU – poliuretanai

Metalo perdirbimas:

HST – rūgštims atsparus plienas

RST – nerūdijantis plienas

ST Zn – cinkuotas plienas

Mišrios atliekos arba deginamos atliekos:
PP+PF – polipropilenas+stiklo pluoštas

Popieriaus atliekų rinkimas:

Popierius

Garantija

„Biolan Quick Composter 550“ korpusui (1–3 detalės) taikoma penkerių metų garantija.

1. Garantija pradeda galioti nuo pirkimo dienos ir taikoma galiams medžiagų ir gamybos defektams. Garantija netaikoma galimai netiesioginei žalai.
2. „Biolan Oy“ pasilieka teisę nuspręsti dėl defektingos dalies remonto arba keitimo.
3. Atsiradus defektams dėl neatsargaus arba grubaus produkto naudojimo, naudojimo instrukcijos reikalavimų nesilaikymo, arba esant natūraliam produkto nusidėvėjimui, ši garantija nėra taikoma.

Visais su garantija susijusiais klausimais prašome kreiptis tiesiai į „Biolan Oy“.

BIOLAN

„Biolan Oy“

P. D. Box 2, 27501 Kauttua, SUOMIJA

www.biolan.com

„Biolan“ priedai

„Biolan“ kompostavimo ir sausųjų tualetų drenažinė medžiaga

„Biolan“ kompostavimo ir sausųjų tualetų drenažinė medžiaga yra grynų, džiovintų ir maltų spygliuočių žievių ir durpių mišinys kompostavimui ir sausiesiems tualetams. Reguliariai dedant jos į kompostą, komposto masė yra laidi orui, todėl kompostuojama veiksmingai ir be kvapo.

Pakuotės dydis: 40 litrų maišas

Produkto numeris: 70562100

„Biolan Tehokuivike“ veiksminga drenažinė medžiaga

„Biolan Tehokuivike“ pagaminta iš pramoninių kanapių, spygliuočių žievės, durpių ir bioanglies ir skirta bioatliekoms kompostuoti.

Pakuotės dydis: 30 litrų maišas

Produkto numeris: 70562750

„Biolan“ kompostavimo spartinimo medžiaga

„Biolan“ kompostavimo spartinimo medžiaga yra pagaminta iš trintų rapsų sėklų, cukrinių runkelių išspaudų melasos pavidalu ir jūrų dumblių miltelių. Ji spartina virtuvės ir daržo atliekų irimo procesą ir gerina generuojamų komposto žemių kokybę.

Pakuotės dydis: 1 litro kibiras, 5,5 litro dėžė

Produkto numeris: 1 litras 70535420,

5,5 litro 70535050

„Biolan“ komposto maišytuvas

Biolan“ komposto maišytuvas yra pagamintas iš sutvirtinto stiklo pluoštu propeno, todėl jis nerūdija ir nesioksiduoja, net ilgai naudojant. Biolan“ komposto maišytuvas leidžia lengvai sumaišyti kompostą.

Produkto numeris: 70575200

BIOLAN

Сохраните данную инструкцию
для дальнейшего использования!

Компостер быстрого компостирования QUICK COMPOSTER 550 Инструкция по применению

Содержание

Размеры	67
Перечень компонентов	68
1. РАЗРЕШЕНИЯ И НОРМАТИВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ, КАСАЮЩИЕСЯ КОМПСТИРОВАНИЯ ОТХОДОВ	70
2. ВЫБОР МЕСТА ДЛЯ КОМПСТЕРА	70
3. ДЕЙСТВИЯ ПЕРЕД НАЧАЛОМ ЭКСПЛУАТАЦИИ	70
3.1. Подсоединение дренажного шланга и отведение жидкости	70
4. НАЧАЛО ЭКСПЛУАТАЦИИ	70
4.1. Запуск процесса компостирования	70
5. РАБОТА С КОМПСТЕРОМ QUICK COMPOSTER 550	71
5.1. Заполнение	71
5.2. Опорожнение	71
5.3. Особенности эксплуатации в холодное время года	71
5.4. Очистка компостера Quick Composter 550	72
5.5. Использование регулировочного клапана	72
6. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПСТА И ФИЛЬТРАТА В САДУ И ОГОРОДЕ	72
6.1. Превращение свежего компоста в зрелый компост	72
6.2. Использование свежего компоста	72
6.3. Использование зрелого компоста	72
6.4. Использование фильтрата	72
7. ВОЗМОЖНЫЕ ПРОБЛЕМЫ	73
7.1. Запах гнили	73
7.2. Запах аммиака	73
7.3. Температура не повышается	73
Приемлемое содержание влаги в массе:	73
Компостная масса слишком мокрая.	73
Компостная масса слишком сухая.	73
7.4. Компостная масса замерзает	74
7.5. Компостная масса слишком плотная	74
7.6. В компостере мухи или их личинки	74
7.7. В компостере муравьи	74
7.8. В компосте плесень	74
7.9. В компосте грибы	74
Утилизация и вторичная переработка изделия	75
Гарантия	75
Принадлежности Biolan	75

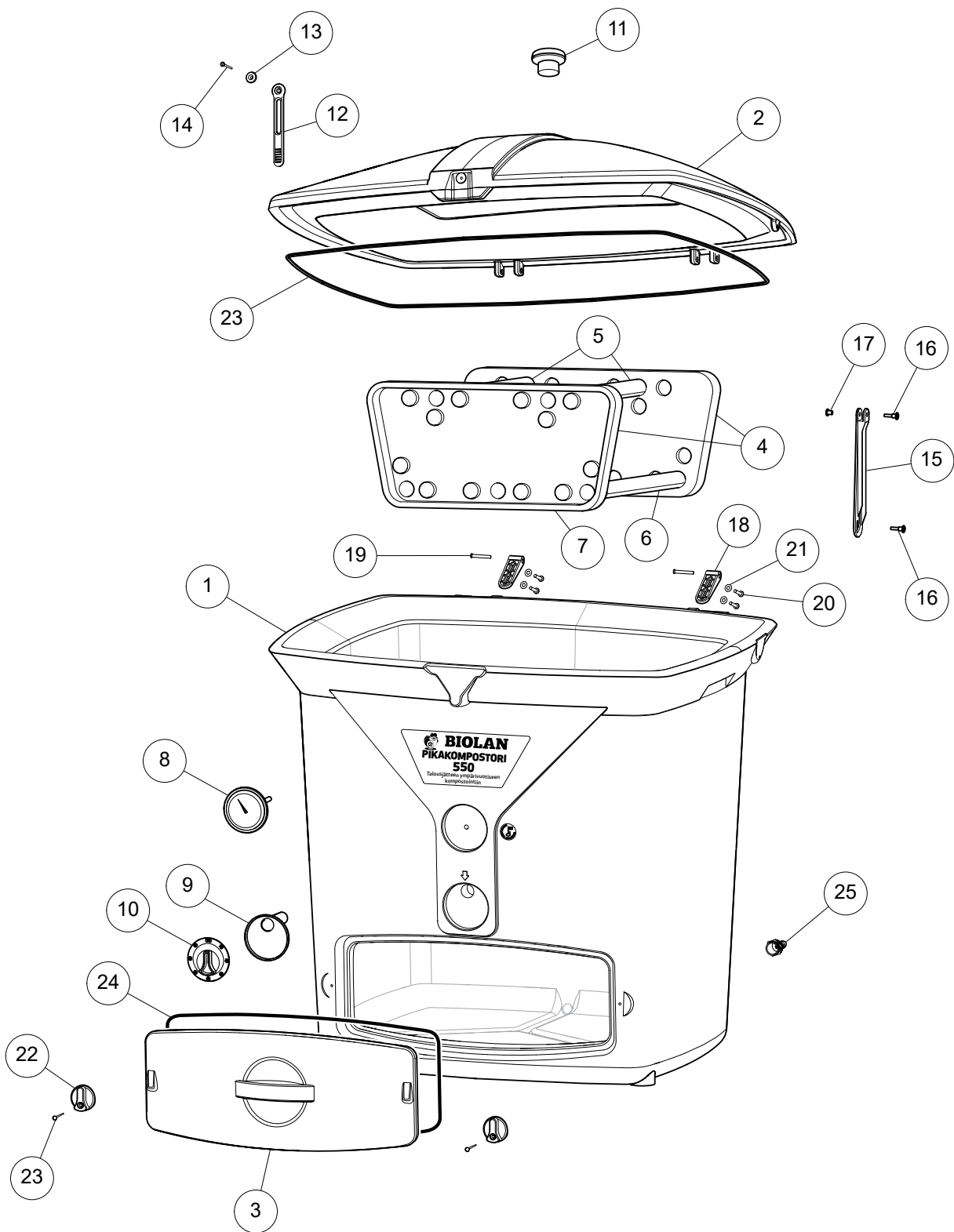
Размеры

объем	550 л
производительность зависит от количества и типа отходов	10–15 домохозяйств
площадь основания	88 × 74 см (Ш × Г)
площадь крышки	115 × 115 см (Ш × Г)
высота компостера:	120 см
рабочая высота:	102 см
масса пустого компостера:	около 54 кг
масса заполненного компостера:	250–400 кг
масса крышки при открывании	6 кг

RU

Перечень компонентов

Компонент	Наименование компонента	Номер детали	Материал
1	Корпус, зеленый	17734000	ПЭ + ПУ
	Корпус, темно-серый	17734100	ПЭ + ПУ
2	Крышка, серая	17734020	ПЭ + ПУ
	Крышка, темно-серая	17734120	ПЭ + ПУ
3	Люк для опорожнения компостера, зеленый	17734030	ПЭ + ПУ
	Люк для опорожнения компостера, темно-серый	17734130	ПЭ + ПУ
4	Воздухораспределительный канал, 2 шт.	17734350	ПЭ
5	Верхние воздушные каналы, длина 69 см, 2 шт.	21734040	HST
6	Наружные нижние воздушные каналы, длина 64 см, 2 шт.	21734050	HST
7	Центральный нижний воздушный канал, длина 68 см	21734060	HST
8	Датчик температуры	29726070	RST
9	Корпус входного воздушного клапана	18726110	ПЭ
10	Регулировочный диск	18726120	ПЭ
11	Выходной воздушный клапан	18734100	ПЭ
12	Резиновый запор крышки	19734110	Резина
13	Шайба запора	18726140	ПЭ
14	Винт резинового запора, универсальный винт с потайной головкой A2 4,5x30	20010023	RST
15	Держатель открытой крышки	18734180	ПЭ
16	Болт (для держателя открытой крышки), 2 шт.	20040005	Полиамид + оцинк. сталь
17	Ответная деталь для болта (держатель открытой крышки)	20020005	Полиамид
18	Петля, 2 шт.	40580002	ПЭ
19	Стержень петли, 2 шт.		ПЭ
20	Винт петли, с крестообразным шлицем, A2 M6 x 16, 4 шт.		RST
21	Шайба, 4 шт.	20060003	RST
22	Запор дверцы люка для опорожнения, 2 шт.	40580004	ПЭ
23	Винт запора, с крестообразным шлицем, A2 M6 x 35, 2 шт.		RST
24	Резиновое уплотнение (для крышки и люка для опорожнения)	19726300	Резина
25	Разъем для присоединения шланга	20710210	латунь
	Помимо показанных на рисунке, компостер Quick Composter 550 включает следующие компоненты:		
	Мешалка для компоста	70575100	Полипропилен + армирование стекловолокном
	Смесь для компоста и туалета, 2 пакета	70562100	
	Инструкция по применению	27734340	Бумага
	Помимо прочего, поставляемый компостер оснащается следующим:		
	Наклейка, подтверждающая подлинность изделия	27726090	Пластиковая наклейка
	Наклейка с паспортными данными	27734080	Пластиковая наклейка
	Кронштейн для фиксации уплотнительного кольца	20080007	HST
	Заглушка для уретана, зеленая	18726220	ПЭ
	Заглушка для уретана, серая	18715240	ПЭ

RU

(RU) ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ

1. РАЗРЕШЕНИЯ И НОРМАТИВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ, КАСАЮЩИЕСЯ КОМПСТИРОВАНИЯ ОТХОДОВ

Разрешения и нормативные требования, касающиеся компстирования, различны в каждой стране и даже муниципалитете. За подробными сведениями обратитесь в местные органы по вопросам окружающей среды.

2. ВЫБОР МЕСТА ДЛЯ КОМПСТЕРА

Устанавливайте компoster быстрого компстирования Quick Composter 550 в месте, где будет удобно складывать внутрь отходы и выгружать компост в любое время года. Установите компoster на твердую поверхность, на которой не собирается стоячая вода, в горизонтальном положении; допускается немного наклонить компoster назад, для этого приподнимают переднюю сторону. Рядом с днищем с задней стороны компостера быстрого компстирования QUICK COMPOSTER 550 предусмотрено отверстие для отвода излишков фильтрата. Рекомендуется устанавливать компoster непосредственно на грунт, чтобы фильтрат мог впитываться в землю. Альтернативно фильтрат можно собирать (см. раздел 3.1). Если компостная масса слишком влажная, фильтрат может также просачиваться из-под дверцы люка для опорожнения компостера (поз. 3), а также через регулировочный клапан (регулятор) на передней стороне компостера (поз. 9 и 10). Если компoster Quick Composter требуется установить, к примеру, в отдельном сарае, подключите к отверстию для отвода фильтрата разъем для присоединения шланга, который поставляется вместе с компостером. Затем к этому разъему можно будет подключить шланг диаметром 19 мм для отвода фильтрата в дренажное отверстие в полу или в отдельную емкость (канистру).

Рис. 1. Канистра для сбора фильтрата

3. ДЕЙСТВИЯ ПЕРЕД НАЧАЛОМ ЭКСПЛУАТАЦИИ

3.1. Подсоединение дренажного шланга и отведение жидкости

Рядом с днищем с задней стороны компостера быстрого компстирования QUICK COMPOSTER 550 предусмотрено отверстие для отвода излишков фильтрата из корпуса компостера в грунт. При желании можно собирать фильтрат в отдельную емкость, но это необязательно. Установите в отверстие отвода фильтрата разъем для присоединения шланга (входит в комплект поставки), а затем присоедините к этому разъему шланг диаметром 19 мм. Другой конец шланга выведите в канистру, установленную таким образом, чтобы жидкость свободно стекала вниз. При желании можно соорудить из ламинированной фанеры крытую яму для канистры и утеплить ее снаружи (как показано на рис. 1). Можно использовать любые канистры из морозостойкого пластика. Можно приобрести канистру у розничного продавца или в интернет-магазине Biolan.

4. НАЧАЛО ЭКСПЛУАТАЦИИ

Уложите и распределите на дне компостера слой сухой смеси для компоста и туалета Biolan высотой в 5 см (около 20 л). Начните эксплуатацию компостера, как описано в разделе 5. Используйте во время первой загрузки больше сухой смеси, чем рекомендовано. Позже можете уменьшить ее количество.

4.1. Запуск процесса компстирования

Процесс компстирования начнется, когда в компостере накопится достаточное количество отходов; обычно это происходит, когда масса начинает покрывать воздушные каналы. Внутри компостера начинает размножаться популяция микроорганизмов, за счет чего в компостере повышается и поддерживается повышенная температура (при условии регулярного добавления отходов). Благодаря теплоизоляции тепло сохраняется внутри компостера, и холодный воздух снаружи не попадает в компостную массу. В Quick Composter 550 температура компостной массы колеблется в пределах от +10...70 °C. Очень часто показание термометра составляет +30...40 °C. Обратите внимание на то, что датчик температуры (поз. 8) измеряет температуру в верхних воздушных каналах. Датчик температуры служит для получения ориентировочной информации о стадиях компстирования и температуре в течение высокотемпературной стадии. Для компстирования отходов необходимо достаточное количество кислорода и температура выше 0 °C. Лучшим признаком функционирования компостера является качество выгружаемой из него компостной массы. Если компoster работает надлежащим образом, отходы полностью разлагаются, за исключением кожуры цитрусовых и яичной скорлупы, которые хорошо заметны в полученном компосте. Весь процесс превращения отходов в плодородную почву занимает от пяти до восьми недель. Если температура окружающего воздуха ниже 0 °C, то начальные стадии процесса компстирования могут занять больше времени.

5. РАБОТА С КОМПОСТЕРОМ QUICK COMPOSTER 550

Компостер предназначен только для биоразлагаемых отходов. Не кладите в компост ничего, что может помешать функционированию компостера или не компостируется, как например:

- Пластик, резина, стекло, кожа
- Химические реагенты, антисептики и дезинфицирующие средства для древесины, краски, растворители, бензин
- Моющие средства, вода после стирки или мытья посуды
- Известь
- Зола, пепел, окурки, спички
- Мешки с пылью из пылесоса
- Цветные рекламные буклеты
- Большое количество бумаги

5.1. Заполнение

- Высыпьте содержимое ведра с биоотходами в компостер. Помните: чем крупнее фрагменты отходов, помещаемые в компостер, тем больше времени потребуется для их переработки.
- Если вы используете биоразлагаемые мешки, высыпьте в компостер их содержимое и положите мешок в компостер отдельно. Биоразлагаемые мешки могут создавать в компостной массе бескислородные слои, затрудняя, таким образом, процесс компостирования.
- Обязательно укладывайте поверх каждой порции отходов слой сухой смеси для компоста и туалета (принадлежности, с. 75) Как правило, объем смеси должен составлять от одной трети до половины объема свежей порции отходов. Если отходы мокрые, используйте больше сухой смеси.
- Сухую смесь также можно укладывать на дно контейнера с биоотходами, чтобы уменьшить загрязнение контейнера.
- Продолжайте заполнять компостер по мере образования биоотходов, желателно — несколько раз в неделю. Это особенно важно в холодное время года.
- После добавления свежей порции отходов перемешайте верхний слой отходов на глубину около 20–30 см от поверхности. Не обязательно производить перемешивание каждый раз, когда отходы добавляются в компостер. Чем больше сухой смеси вы используете, тем меньше компостная масса нуждается в перемешивании.
- Не перемешивайте компост до самого дна, чтобы уже остывший нижний слой не охладил компостную массу, находящуюся на высокотемпературной стадии.

5.2. Опорожнение

- Компостер быстрого компостирования QUICK COMPOSTER 550 рекомендуется опорожнять круглый год. После выгрузки часто происходит повышение температуры компостной массы в связи с улучшением доступа кислорода. Опорожняйте компостер, когда он практически заполнится.
- В зимнее время опорожняйте компостер чаще и маленькими порциями. Летом — не больше половины всего содержимого за один раз.

- Откройте люк для опорожнения (поз. 3) и при помощи лопаты выгрузите со дна компостера часть компостной массы.
- В частности, очистите кромки дверцы и отверстия люка для опорожнения.
- Кроме того, очистите отверстие для отвода фильтрата и убедитесь в том, что шланг отвода фильтрата не засорился.
- Если масса, извлеченная из компостера, очень влажная, добавьте на дно компостера пару полных лопат сухой смеси для компоста и туалета Biolan.
- Закройте дверцу люка для опорожнения.
- Воспользуйтесь лопатой или мешалкой для компоста и протолкните вниз оставшуюся массу из верхней части компостера. Если компостная масса в середине более сухая, то сначала нужно протолкнуть вниз эту часть массы. Следите за тем, чтобы не повредить воздушные каналы, предусмотренные в центре компостера.
- По мере необходимости опорожняйте канистру для сбора фильтрата.

5.3. Особенности эксплуатации в холодное время года

Тепло в компостере появляется в результате сгорания отходов, само по себе устройство не производит тепла. Микроорганизмам для поддержания их жизнедеятельности постоянно нужны свежие отходы. Теплоизоляция компостера Quick Composter 550 предотвращает потерю тепла и, таким образом, способствует его правильной работе и защищает компостную массу от замерзания.

- В холодное время года особенно важно регулярно заполнять и опорожнять компостер. Это единственный способ обеспечить внутри компостера благоприятные условия, позволяющие микроорганизмам поддерживать внутри компостера более высокую температуру, чем снаружи.
- Даже если показание датчика температуры в течение нескольких дней остается ниже нуля градусов, внутри компостера может оставаться незамерзшая компостная масса. Не прекращайте загружать компостер. Если компостер заполнился, выгрузите из него часть массы (в том числе зимой).
- Не уменьшайте и не прекращайте использование сухой смеси и в зимнее время. В холодное время особенно важно использовать сухую смесь в большем количестве, поскольку мокрая компостная масса легче замерзает.
- Biolan Tehokuiivike представляет собой высокоэффективную сухую смесь, специально разработанную для компостирования в холодное время года (принадлежности, с. 75); этот материал обеспечивает для микроорганизмов энергию, поддерживающую их активность.
- Сухую смесь следует хранить в сухом помещении.
- Следите за тем, чтобы циркуляция воздуха не прекращалась при замерзании входного или выходного воздушного клапана (№ 10 и № 11 на рисунке). Если на клапанах образовался лед, удалите его.
- Замерзание массы не нанесет вреда компостеру или его деталям, а также самой компостной массе. Когда весной солнце начнет прогревать компостную массу, процесс компостирования возобновится.

5.4 Очистка компостера Quick Composter 550

- Как правило, мыть компостер не нужно. Разложение в компостере происходит за счет различных плесневых и лучистых грибов (актиномицетов), и их не следует смывать.
- При необходимости очистите входной воздушный клапан (поз. 10), выходной воздушный клапан и шланг отвода фильтрата.

5.5 Использование регулировочного клапана

- Если температура внутри компостера выше температуры окружающего воздуха, следите за тем, чтобы регулятор (регулирующий клапан) входного воздуха (поз. 10) находился в положении 100 (см. рис. 2). Отслеживайте температуру в компостере и окружающего воздуха. Если компостная масса склонна остывать, уменьшайте настройку регулятора до тех пор, пока температура не повысится (см. рис. 3).
- Как правило, в теплое время года можно держать входной воздушный клапан в полностью открытом положении (положение 100), а в холодное время года переводить его в почти закрытое положение (положение 20) (см. рис. 2 и 3).
- Конструкция входного воздушного клапана не позволяет закрыть его полностью.

Рис. 2. Регулирующий клапан закрыт

Рис. 3. Регулирующий клапан открыт

6. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПСТА И ФИЛЬТРАТА В САДУ И ОГОРОДЕ

Компост — это отличное средство для улучшения почвы, к тому же содержащий питательные вещества длительного воздействия. Компостная земля постоянно изменяется и зреет, и на разных стадиях созревания ее следует использовать по-разному. Обычно компостная земля делится на два класса на основе степени зрелости: свежий компост и зрелая компостная земля.

6.1 Превращение свежего компоста в зрелый компост

На момент опорожнения компостера быстрого компостирования компостная масса обычно уже дозрела до стадии свежего компоста, который рекомендуется использовать только в качестве покрытия для грядки с декоративными растениями. Если вы хотите внести компост в грядки со съедобными культурами, его необходимо оставить еще на один год, чтобы он дозрел и превратился в зрелый компост.

6.2 Использование свежего компоста

Извлеченный из компостера свежий компост — это ползрелая компостная масса. На этой стадии остатки кухонных отходов уже разложились. Более твердые материалы, например кусочки дерева, яичная скорлупа или кожура цитрусовых, могут быть еще не расщеплены. Свежий компост содержит вещества, мешающие росту растений и прорастанию семян. Такой компост не вредит декоративным растениям, когда им покрывают почву под ними слоем в несколько сантиметров.

6.3 Использование зрелого компоста

Эффективность компоста как удобрения зависит от его исходных материалов. Питательная ценность компоста из пищевых отходов обычно выше питательной ценности компоста на основе садовых отходов. В чистом виде компостная земля не является хорошей основой для выращивания, в нее следует добавить 1/3–1/2 минеральных составных частей почвы, например, крупный, мелкий, тонкозернистый песок или глину.

6.4 Использование фильтрата

Излишнюю жидкость (фильтрат), образующуюся в компостере, можно собирать со дна через шланг, присоединенный к отверстию для отвода фильтрата, а затем использовать эту жидкость в саду или огороде. Фильтрат содержит питательные вещества, которые легко усваиваются растениями.

- Используйте фильтрат, предварительно разбавив водой (минимальное соотношение 1:2), для полива растений в саду.
- Можно также вернуть фильтрат обратно в компостер Quick Composter 550, вылив его сверху на компостную массу. Добавьте сухую смесь и вливайте в нее не более 5 литров фильтрата в сутки. Если компостная масса уже и так мокрая, не смачивайте ее больше фильтратом.

Для получения дополнительной информации о компостировании посетите веб-сайт www.biolan.com.

7. ВОЗМОЖНЫЕ ПРОБЛЕМЫ

Неудачное компостирование?

Большинство проблем связано с неверным выбором или недостаточным внесением сухой смеси. Также помните о высокоэффективной сухой смеси Biolan Tehokuivike, специально предназначенной для компостирования в холодное время года.

Какая температура является правильной для компостирования?

В Quick Composter 550 температура компостной массы колеблется в пределах от +10...70 °C. Очень часто показание датчика температуры составляет +30...40 °C.

Чем меньше отходов имеется в распоряжении микроорганизмов, тем ниже температура. Самый важный фактор, который позволяет происходить компостированию, — это недопущение замерзания массы.

7.1. Запах гнили

Если в компостере пахнет гнилью, значит, компостная масса слишком плотная и в ней недостаточно кислорода.

- Убедитесь, что используете сухую смесь для компоста и туалета Biolan или высокоэффективную сухую смесь Tehokuivike.
- Убедитесь, что используете достаточное количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan или высокоэффективной сухой смеси Tehokuivike.
- Временно увеличьте количество добавляемой сухой смеси, пока влажность не станет оптимальной.
- Открывайте и опорожняйте биоразлагаемые пакеты перед тем, как положить их в компостер.
- Выньте снизу из компостера мокрую массу (см. раздел 5.2). Рассыпьте по грядкам с декоративными растениями слоем в несколько сантиметров. Неприятный запах исчезнет через несколько дней.
- Через люк для опорожнения (поз. 3) добавьте на дно компостера пару полных лопат сухой смеси для компоста и туалета Biolan или высокоэффективной сухой смеси Tehokuivike.
- Протолкните массу вниз и вмешайте в нее большое количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan или высокоэффективной сухой смеси Tehokuivike.

7.2. Запах аммиака

Резкий запах аммиака в компостере свидетельствует о том, что из компостной массы испаряется азот. Если азота слишком много по отношению к углероду, микроорганизмы не успевают его перерабатывать.

- Убедитесь, что в компостер не было помещено большое количество азотсодержащих отходов, например мочи или куриного помета. Не добавляйте в компостер слишком много азота.
- Не кладите в компостер золу и известь.
- Убедитесь, что используете сухую смесь для компоста и туалета Biolan.
- Убедитесь, что используете достаточное количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan.
- Временно (до тех пор пока не исчезнет неприятный запах) увеличьте количество добавляемой сухой смеси.
- Воспользуйтесь мешалкой для компоста и перемешайте массу.

7.3 Температура не повышается

- Термометр служит для получения ориентировочной информации о стадиях компостирования и температуре в течение высокотемпературной стадии. Самая горячая зона находится в центре компостера, вне радиуса досягаемости датчика температуры.
- Убедитесь, перемешав верхний слой массы и заглянув в люк для опорожнения, что масса достаточно влажная.

Приемлемое содержание влаги в массе:

- Процесс компостирования еще не начался (см. раздел 4.1). Продолжайте заполнение компостера.
- Объем отходов слишком мал, так что компостная масса не разогревается до высокой температуры. Разложение отходов происходит медленнее. Продолжайте эксплуатацию компостера в обычном режиме. Важнее дать компостеру достаточно времени на разложение отходов, чем поддерживать внутри него высокую температуру. Если требуется ускорить процесс компостирования, добавьте в компост богатое азотом средство, например активатор компоста Biolan, специально предназначенный для компостеров, или натуральное удобрение Biolan.
- Компостная масса разложилась до степени, в которой высокотемпературная стадия уже завершилась. Частично опорожните компостер и продолжайте его эксплуатацию.

Компостная масса слишком мокрая.

- Убедитесь, что используете сухую смесь для компоста и туалета Biolan или высокоэффективную сухую смесь Tehokuivike.
- Убедитесь, что используете достаточное количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan или высокоэффективной сухой смеси Tehokuivike.
- Временно увеличьте количество добавляемой сухой смеси, пока влажность не станет оптимальной.
- Выньте из компостера через нижнюю дверцу самую мокрую массу. Рассыпьте по грядкам с декоративными растениями слоем в несколько сантиметров. Неприятный запах исчезнет через несколько дней.
- Положите на дно компостера пару лопат сухой смеси для компоста и туалета Biolan через люк для опорожнения.
- Сдвиньте вниз массу из верхней части компостера и вмешайте в нее большое количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan.
- Проследите в дальнейшем, чтобы масса чрезмерно не увлажнялась.

Компостная масса слишком сухая.

- При нормальном компостировании температура в центре компостера температура может быть выше, чем по краям. Это может привести к высуханию массы в центре компостера. Можно осторожно смочить массу теплой водой.
- После опорожнения компостера можно также протолкнуть сухую массу на дно компостера, и она станет влажнее под действием уже имеющейся на дне массы.
- Проследите в дальнейшем, чтобы масса была достаточно влажной.

7.4. Компостная масса замерзает

- Примите меры до того, как компостная масса замерзнет. Даже если показание датчика температуры в течение нескольких дней остается ниже нуля градусов, внутри компостера может оставаться незамерзшая компостная масса. Если компостер полон, опорожните его (независимо от времени года).
- Регулярно заполняйте и опорожняйте компостер. Таким образом поддерживается активность микроорганизмов. См. разделы 5 и 5.1–5.5. В зимнее время поддерживайте компостер заполненным в достаточной степени и регулярно опорожняйте его.
- Зимой большое значение имеет степень влажности компостной массы: чем она выше, тем легче замерзает содержимое компостера (см. раздел 7.3).
- В зимнее время нужно щедро использовать сухую смесь для компоста и туалета Biolan или высокоэффективную сухую смесь Tehokuivike. Разведите активатор компоста Biolan или натуральное удобрение Biolan водой и влейте эту смесь в поверхностный слой компоста. Поверх насыпьте слой сухой смеси для компоста и туалета Biolan.
- Укройте компостер со всех сторон снегом для дополнительного утепления.
- Компостную массу можно разогреть, например положив в верхний слой десятилитровую канистру с горячей водой (не забывайте почаще ее менять).

7.5. Компостная масса слишком плотная

- Добавьте большое количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan или высокоэффективной сухой смеси Tehokuivike. Смешайте сухую смесь с массой отходов.
- Используйте в дальнейшем больше сухой смеси для компоста и туалета Biolan и при заполнении компостера не допускайте образования слишком плотных слоев, например из травы, кожуры корнеплодов, био-разлагаемых мешков или листьев.

7.6. В компостере мухи или их личинки

В компостере появятся мухи, если компостная масса слишком мокрая. Личинки мух похожи на белых червей с черной головой. Длина — около сантиметра. См. также раздел 7.3.

- Добавьте большое количество сухой смеси для компоста и туалета Biolan и тщательно смешайте ее с компостной массой. В дальнейшем используйте сухую смесь в большем количестве.
- Переместите поверхностный слой поглубже в компост. Личинки мух погибают при температуре около +43 °C.
- Добавьте на поверхность слой Сухой смеси для компоста и туалета Biolan толщиной около 2 см. Проследите в дальнейшем, чтобы мясные и рыбные отходы в компостере были тщательно прикрыты.
- Осторожно ополосните внутренние стенки и крышку компостера горячей водой, чтобы погибли яйца и личинки мух.
- Для предотвращения появления мух в компостере можно распылить средство на основе пиретрина. Спросите совета у продавца садового инвентаря при выборе препарата.

7.7. В компостере муравьи

В компостере есть все условия для муравьев — пища и благоприятная среда обитания, — поэтому избавиться от них довольно трудно. Как правило, муравьи живут в нижней части компостера — в компосте, находящемся на стадии остывания. Муравьи не мешают процессу компостирования.

- Удостоверьтесь, что компостная масса не слишком сухая.
- Пребыванию муравьев можно помешать, регулярно вынимая небольшое количество компоста.

7.8. В компосте плесень

Плесень — один из организмов, расщепляющих отходы, и является нормальным явлением для компостера.

- Не удаляйте плесень.
- Продолжайте эксплуатацию компостера в обычном режиме.

7.9. В компосте грибы

Грибы перерабатывают в компостной массе древесный материал, например крупные части сухой смеси, и являются нормальным явлением для компостера.

- Дайте грибам расти в компосте, они исчезнут сами собой.
- Продолжайте эксплуатацию компостера в обычном режиме.

Утилизация и вторичная переработка изделия

Материалы всех деталей и узлов указаны в перечне компонентов (см. с. 68). Отсортируйте все детали соответствующим образом. Соблюдайте инструкции по утилизации отходов, действующие по месту нахождения приемных пунктов.

Вторичная переработка пластика: пластиковая упаковка

Возможность энергетической утилизации или сжигания: другие пластиковые компоненты

EPDM — этилен-пропиленовый каучук

ПЭ — полиэтилен

ПП — полипропилен

ПА — полиамид

ПУ — полиуретан

Переработка в металлолом:

HST — кислотостойкая сталь

RST — нержавеющая сталь

ST Zn — оцинкованная сталь

Смешанные отходы или отходы, подлежащие сжиганию:

PP+PF — полипропилен + стекловолокно

Сбор макулатуры:

Бумага

Гарантия

На корпус (поз. 1–3) компостера быстрого компостирования Biolan Quick Composter 550 предоставляется пятилетняя гарантия.

1. Гарантия действует со дня покупки и распространяется на возможные дефекты материалов и изготовления. Гарантия не распространяется на возможные косвенные повреждения.
2. Biolan Oy оставляет за собой право на принятие решения о ремонте или замене поврежденных деталей.
3. Гарантия не распространяется на любые повреждения, возникшие в результате неосторожного обращения с изделием, несоблюдения инструкций по эксплуатации или в результате обычного износа.

По всем возникающим вопросам, связанным с гарантийным обслуживанием, просьба обращаться напрямую в компанию Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy

A/я 2, 27501 Kauttua, FINLAND
(Финляндия)

www.biolan.com

Принадлежности Biolan

Сухая смесь для компоста и туалета Biolan

Сухая смесь для компоста и туалета Biolan представляет собой смесь чистой, высушенной и измельченной коры хвойных деревьев и торфа и предназначена для компостирования и сухих туалетов. Регулярное внесение этого продукта в компост улучшает доступ воздуха внутрь компостной массы и гарантирует эффективность процесса компостирования и отсутствие неприятных запахов.

Размер упаковки: пакет 40 л

Номер артикула: 70562100

Высокоэффективная сухая смесь Biolan Tehokuivike

Смесь Biolan Tehokuivike производится из технической конопля, коры хвойных деревьев, торфа и биоугля и предназначена для компостирования биологических отходов.

Размер упаковки: пакет 30 л

Номер артикула: 70562750

Активатор компоста Biolan

Активатор компоста Biolan изготавливается из давленных семян рапса, мелассированного свекловичного жома и порошковых морских водорослей. Это средство ускоряет разложение бытовых и садовых отходов, а также повышает качество получаемой компостной земли.

Размер упаковки: ведро 1 л,

канистра 5,5 л

Номер артикула: 1 л — 70535420,

5,5 л 70535050

Мешалка для компоста Biolan

Мешалка для компоста Biolan изготовлена из пропилен, армированного стекловолокном, поэтому она не ржавеет и не окисляется даже после длительного использования. Мешалка для компоста Biolan позволяет перемешивать компост без каких-либо усилий.

Номер артикула: 70575200

RU

BIOLAN

Conservez ce mode d'emploi !

COMPOSTEUR RAPIDE 550

Instructions d'utilisation

Table des matières

Dimensions	76
Liste des composants	77
1. AUTORISATIONS ET RÉGLEMENTATIONS RELATIVES AU COMPOSTAGE	79
2. CHOISIR LE BON EMPLACEMENT DU COMPOSTEUR	79
3. AVANT TOUTE UTILISATION	79
3.1 Raccordement du tuyau d'évacuation du lixiviat et vidange du liquide	79
4. MISE EN SERVICE	79
4.1 Lancement du processus de compostage	79
5. UTILISATION DU COMPOSTEUR RAPIDE 550	79
5.1 Remplissage	79
5.2 Vidange	80
5.3 À prendre en compte pendant la saison froide	80
5.4 Nettoyage du composteur rapide 550	80
5.5 Utilisation du clapet de réglage	80
6. UTILISATION DU COMPOST ET DU LIXIVIAT DANS LE JARDIN	81
6.1 Maturation du terreau de couverture en compost	81
6.2 Utilisation du terreau de couverture	81
6.3 Utilisation du compost mûre	81
6.4 Utilisation du lixiviat	81
7. RÉGLEMENT DES PROBLÈMES	81
7.1 Odeur de putréfaction	81
7.2 Odeur d'ammoniac	81
7.3 La température n'augmente pas	82
7.4 La masse de compost gèle	82
7.5 La masse de compost est trop compacte	82
7.6 Mouches ou asticots dans le composteur	82
7.7 Fourmis dans le composteur	82
7.8 Moisissures dans le compost	82
7.9 Champignons dans le composteur	82
Recyclage du produit	83
Informations relatives à la garantie	83
Accessoires Biolan	83
76	

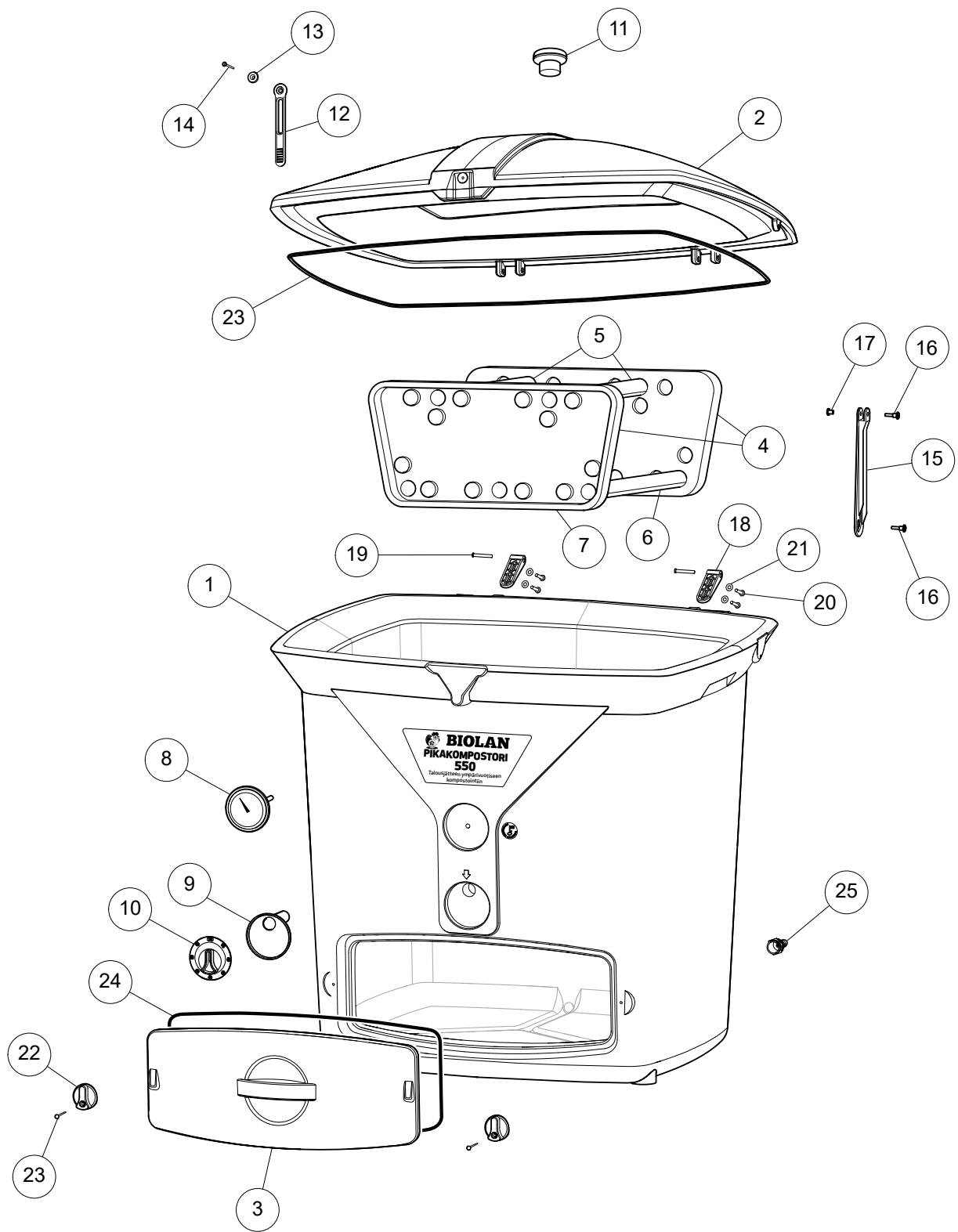
Dimensions

volume	550 litres
capacité en fonction de la quantité et du type de déchets	10-15 ménages
partie inférieure	88 x 74 cm (l x p)
partie du couvercle	115 x 115 cm (l x p)
hauteur du composteur :	120 cm
hauteur de travail :	102 cm
poids du composteur vide	environ 54 kg
poids du composteur plein	250-400 kg
poids du couvercle à l'ouverture	6 kg

FR

Liste des composants

Pièce	Désignation	N° de pièce	Matériau
1	Conteneur, vert	17734000	PE + PU
	Conteneur, gris foncé	17734100	PE + PU
2	Couvercle, vert	17734020	PE + PU
	Couvercle, gris foncé	17734120	PE + PU
3	Trappe de vidange du compost, vert	17734030	PE + PU
	Trappe de vidange du compost, gris foncé	17734130	PE + PU
4	Canal de distribution d'air, 2 unités	17734350	PE
5	Conduits d'air supérieurs, longueur 69 cm, 2 unités	21734040	HST
6	Conduits d'air inférieurs extérieurs, longueur 64 cm, 2 unités	21734050	HST
7	Conduit d'air inférieur central, longueur 68 cm	21734060	HST
8	Jauge de température	29726070	RST
9	Corps du clapet de ventilation	18726110	PE
10	Disque de réglage	18726120	PE
11	Clapet de sortie d'air	18734100	PE
12	Joint d'attache en caoutchouc du couvercle	19734110	Caoutchouc
13	Rondelle du joint d'attache en caoutchouc	18726140	PE
14	Vis du joint d'attache en caoutchouc, vis universelle, à tête fraisée A2 4,5x30	20010023	RST
15	Compas de couvercle	18734180	PE
16	Boulon (pour le compas de couvercle), 2 unités	20040005	PA + ST Zn
17	Écrou du boulon (pour le compas de couvercle)	20020005	PA
18	Charnière, 2 unités	40580002	PE
19	Axe de charnière, 2 unités		PE
20	Vis d'articulation, tête Phillips A2 M6x16, 4 unités		RST
21	Rondelle, 4 unités	20060003	RST
22	Loquet de la trappe de vidange, 2 unités	40580004	PE
23	Anneau plat à vis, tête Phillips A2 M6x35, 2 unités		RST
24	Joint en caoutchouc (pour le couvercle et la trappe de vidange)	19726300	Caoutchouc
25	Raccord de tuyau	20710210	laiton
	En plus des pièces figurant sur l'illustration, le composteur rapide 550 comprend les éléments suivants :		
	mélangeur de compost	70575100	PP+PF
	matières absorbantes pour les composteurs et les toilettes sèches, 2 sacs	70562100	
	Instructions d'utilisation	27734340	Papier
	En outre, les éléments suivants sont fournis installés :		
	Autocollant d'authenticité du produit	27726090	Autocollant en plastique
	Autocollant d'identification	27734080	Autocollant en plastique
	Support de fixation de la bague d'étanchéité	20080007	HST
	Bouchon de remplissage pour uréthane, vert	18726220	PE
	Bouchon de remplissage pour uréthane, gris	18715240	PE

FR

(FR) MODE D'EMPLOI

1. AUTORISATIONS ET RÉGLEMENTATIONS RELATIVES AU COMPOSTAGE

Les autorisations et réglementations relatives au compostage varient d'un pays à l'autre, et aussi d'une commune à l'autre. Consultez les services chargés de l'environnement à la mairie la plus proche de votre domicile pour connaître les réglementations en vigueur dans votre région.

2. CHOISIR LE BON EMPLACEMENT DU COMPOSTEUR

Placez le composteur rapide 550 à un endroit où il est aisé d'amener les déchets et de vidanger le composteur tout au long de l'année. Placez le composteur sur une surface solide dans un endroit bien drainé. Assurez-vous que le composteur est de niveau ou légèrement incliné vers l'arrière, en élevant légèrement l'avant. Le composteur rapide 550 est équipé d'une ouverture de lixiviat près du fond, à l'arrière du bac, pour vidanger tout excès de liquide. Mettez le composteur en contact direct avec le sol de manière à ce que le liquide qui peut éventuellement s'en échapper soit absorbé par le sol. Vous avez également la possibilité de récupérer le lixiviat (voir point 3.1). Si la masse de compost est exceptionnellement humide, il se peut que du lixiviat s'échappe de la trappe de vidange de compost, par en dessous (pièce 3) ou par le clapet de réglage sur la paroi avant du composteur (pièces 9 et 10). Si vous souhaitez placer le composteur rapide, par exemple, dans un hangar de stockage extérieur, connectez le raccord de tuyau fourni avec le composteur à l'ouverture de lixiviat. Vous pouvez ensuite brancher un tuyau d'un diamètre de 19 mm sur le connecteur, pour vidanger le lixiviat dans un siphon de sol ou un récipient.

3. AVANT TOUTE UTILISATION

3.1 Raccordement du tuyau d'évacuation du lixiviat et vidange du liquide

Le composteur rapide 550 inclut une ouverture d'évacuation du lixiviat près du fond à l'arrière du bac, pour permettre l'évacuation de tout excès de liquide du bac et son absorption dans le sol. Ou bien, si vous voulez, vous pouvez acheminer le lixiviat dans un collecteur, mais ceci n'est pas obligatoire. Fixez le raccord de flexible (fourni) à l'orifice de vidange de lixiviat, puis connectez un flexible d'un diamètre de 19 mm au connecteur. Placez l'autre extrémité du tuyau dans un collecteur situé à un endroit permettant au liquide de s'écouler par gravité. Si vous le souhaitez, vous pouvez utiliser du contreplaqué revêtu d'un film pour créer une fosse couverte pour le récipient et l'isoler à l'extérieur (comme illustré à la figure 1). Vous pouvez utiliser n'importe quel récipient en plastique résistant au gel. Vous pouvez acheter le récipient auprès d'un revendeur ou de la boutique en ligne Biolan.

Figure 1. Récipient de collecte de lixiviat

4. MISE EN SERVICE

Étalez au fond une couche de 5 cm (environ 20 litres) de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches. Commencez à utiliser le composteur conformément aux instructions du point 5. Pour le premier remplissage, ajoutez une bonne quantité de matières absorbantes. Par la suite, vous pourrez en mettre moins.

4.1 Lancement du processus de compostage

Le processus de compostage commence lorsqu'il y a suffisamment de déchets dans le bac. Cela se produit généralement lorsque la masse commence à recouvrir les conduits d'air. Les micro-organismes qui se développent dans le composteur élèvent la température intérieure du bac et la maintiennent, à condition d'y ajouter régulièrement des déchets. L'isolation thermique du composteur maintient la chaleur à l'intérieur et empêche l'air extérieur de refroidir la masse de compost. Dans le composteur rapide 550, la température de la masse varie entre +10 et 70 °C. Un thermomètre normal indique entre +30 à 40 °C. Notez que la jauge de température (partie 8) mesure la température au niveau des conduits d'air supérieurs. La jauge de température fournit des informations indicatives sur les phases de compostage et les températures de la phase à haute température. Les déchets se transforment en compost tant qu'il y a suffisamment d'oxygène et que la température reste au-dessus de 0 °C. La qualité de la masse de compost vidée du bac est le meilleur indicateur du fonctionnement du composteur. Dans un composteur qui fonctionne bien, les déchets parviennent à un état de décomposition complet, sauf les épluchures d'agrumes ou les coquilles d'œuf qui peuvent encore être clairement identifiables. Une fois le processus de décomposition entamé, les déchets se transforment en terreau de couverture en 5 à 8 semaines environ. Le début du processus peut être plus lent si la température extérieure est inférieure à 0 °C.

5. UTILISATION DU COMPOSTEUR RAPIDE 550

Ce composteur est destiné uniquement aux déchets biodégradables. N'y mettez pas de matériaux qui risquent de ralentir le processus de compostage ou qui ne se décomposeront pas, tels que :

- plastique, caoutchouc, verre, cuir
- produits chimiques, produits de préservation du bois ou désinfectants, peintures, solvants, pétrole
- détergents, eau de lessive
- chaux
- cendres, mégots de cigarette, allumettes
- sacs d'aspirateur
- publicités couleur
- grandes quantités de papier

5.1 Remplissage

- Videz le collecteur à biodéchets dans le composteur. Veuillez noter que plus les morceaux que vous mettez dans le composteur sont gros, plus ils mettent de temps à se décomposer.
- Si vous utilisez des sacs biodégradables, videz leur contenu dans le composteur et mettez-y les sacs séparément. Les sacs biodégradables peuvent créer des couches sans oxygène dans la masse du compost, ce qui peut interférer avec le processus de compostage.
- Veillez à toujours couvrir les déchets avec des matières absorbantes pour les composteurs et les toilettes sèches (accessoires p. 83). Généralement, la bonne quantité est d'environ 1/3-1/2 de la quantité de nouveaux déchets qui ont été ajoutés dans le composteur. Utilisez davantage de matières absorbantes si les déchets sont humides.
- Vous pouvez également placer un produit absorbant au fond du collecteur de biodéchets, pour aider à maintenir le collecteur plus propre.
- Continuez à remplir le collecteur de compost au fur et à mesure de la génération des biodéchets. Essayez d'ajouter les déchets au composteur plusieurs fois par semaine. Cela est particulièrement important pendant la saison froide.

- Mélangez les déchets les plus récents, c'est-à-dire les 20 à 30 cm qui forment la couche supérieure. Il n'est pas nécessaire de mélanger le compost à chaque fois que l'on ajoute des déchets. Plus vous ajoutez de matières absorbantes, moins vous aurez besoin de mélanger la masse.
- Ne mélangez pas la masse de compost jusqu'au fond, afin que la couche la plus basse qui a déjà refroidi ne refroidisse pas le compost qui est en phase de réchauffement.

5.2 Vidange

- Il est recommandé de vidanger le composteur rapide 550 tout au long de l'année. Le déchargement fait souvent augmenter la température de la masse en raison de l'augmentation de l'oxygène. Vidangez le composteur lorsqu'il est presque plein.
- En hiver, videz de petites quantités à la fois. En été vous pouvez retirer une plus grande quantité, mais toujours au maximum la moitié du contenu.
- Ouvrez la trappe de vidange (pièce 3) et retirez une partie de la masse qui se trouve dans la partie inférieure du composteur, à l'aide d'une pelle.
- Nettoyez en particulier les bords de la trappe et de l'ouverture de vidange.
- Nettoyez également l'ouverture de vidange de lixiviat et vérifiez que le tuyau de lixiviat n'est pas obstrué.
- Si la masse que vous avez retirée était très humide, ajoutez quelques pelletées de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches, au fond du composteur.
- Refermez la trappe de vidange.
- Poussez le reste de la masse vers le bas à partir du haut du bac, avec le mélangeur de compost ou une pelle. Si la masse au centre est plus sèche, poussez cette partie de la masse vers le bas en premier. Faites attention à ne pas endommager les amenées d'air situées au milieu du composteur.
- Si nécessaire, videz le récipient à lixiviat.

5.3 À prendre en compte pendant la saison froide

Le compostage des déchets génère de la chaleur à l'intérieur du composteur. L'appareil lui-même ne produit aucune chaleur. Les micro-organismes ont régulièrement besoin de déchets frais pour pouvoir continuer à assurer leurs fonctions vitales. L'isolation thermique du composteur rapide 550 empêche la chaleur de s'échapper, ce qui permet un meilleur fonctionnement du composteur et empêche la masse de compost de geler.

- Pendant la saison froide, il est important d'utiliser régulièrement le composteur, c'est-à-dire de le remplir et le vider. C'est la seule façon de maintenir les conditions à l'intérieur du composteur favorables aux micro-organismes et de maintenir la température à l'intérieur du composteur à un niveau supérieur à la température extérieure.
- Même si la jauge de température du composteur indique 0 °C pendant quelques jours, il se peut qu'il y ait encore une masse non gelée à l'intérieur du composteur. N'arrêtez pas de remplir le composteur. Si le composteur est plein, videz-le partiellement, même en hiver.
- Ne réduisez pas la quantité de matières absorbantes et ne cessez pas d'en mettre pendant la saison froide car c'est le moment où il est particulièrement important d'en utiliser en grandes quantités puisque la masse de compost humide gèle plus facilement.
- Le Tehokuivike de Biolan est composé de matières absorbantes hautes performances et a été conçu spécialement pour le compostage en saison froide (accessoires, p. 83) ; il contient de l'énergie qui maintient le fonctionnement des micro-organismes.
- Conservez les matières absorbantes dans un endroit chaud, à l'abri du gel et de la pluie.
- Assurez-vous que les clapets d'aération et de sortie d'air (pièces 10 et 11) du composteur ne gèlent pas car cela empêcherait une bonne ventilation du composteur. Retirez toute trace de glace.
- Le composteur, ses pièces ou la masse ne seront pas endommagés si la masse elle-même gèle. Le processus de compostage se poursuit lorsque le soleil commence à réchauffer la masse de compost au printemps.

5.4 Nettoyage du composteur rapide 550

- Il est normalement inutile de nettoyer le composteur. Ce sont divers actinomycètes et moisissures qui font office de décomposeurs dans le compost : il ne faut donc pas les éliminer lors du nettoyage.
- Nettoyez le clapet de ventilation (pièce 10), le clapet d'air de sortie et le tuyau du lixiviat, si nécessaire.

5.5 Utilisation du clapet de réglage

- Lorsque la température à l'intérieur du composteur est supérieure à la température extérieure, maintenez le clapet de réglage de ventilation (pièce 10) en position 100 (voir figure 2). Surveillez la température du composteur et la température extérieure. Si la masse de compost a tendance à refroidir, abaissez le résultat jusqu'à ce que la température reste plus élevée (voir la figure 3).
- En règle générale, vous pouvez maintenir le clapet de ventilation complètement ouvert (position 100) pendant la saison chaude et le tourner en position presque fermée (position 20) pendant la saison froide (voir figures 2 et 3).
- La structure du clapet de ventilation empêche le clapet de se fermer complètement.

Figure 2. Clapet de réglage fermé

Figure 3. Clapet de réglage ouvert

6. UTILISATION DU COMPOST ET DU LIXIVIAT DANS LE JARDIN

Le compost constitue un excellent améliorant du sol et contient des nutriments ayant un effet durable pour le développement des plantes. La composition du compost change et se développe constamment et il doit être utilisé de manières différentes aux différentes étapes de son développement. Généralement, la terre à compost se divise en deux groupes selon sa maturité : le terreau de couverture partiellement mature ou le compost mature.

6.1 Maturation du terreau de couverture en compost

Lorsque vous vidangez le composteur rapide, la masse de compost s'est généralement transformée en terreau de couverture. Il est recommandé d'utiliser le terreau de couverture uniquement au pied des plantes ornementales. Si vous voulez l'utiliser pour des légumes à consommer, il faut continuer de le composter encore pendant un an afin qu'il puisse se transformer en compost à proprement parler.

6.2 Utilisation du terreau de couverture

Par terreau de couverture, nous entendons la masse de compost partiellement mature. Le processus de décomposition a atteint le niveau où les déchets alimentaires se sont décomposés. Les matériaux ligneux durs, les coquilles d'œuf et les peaux d'agrumes, par exemple, peuvent encore être visibles ; le terreau de couverture a donc un aspect assez grossier. Le compost partiellement mature peut encore contenir des substances qui empêcheront la croissance et la germination. Il ne faut donc pas l'utiliser comme substrat de culture. Le terreau de couverture n'est pas nuisible pour les plantes, si on le répand pour couvrir la zone de plantation des plantes ornementales, en couches de quelques centimètres. Les nutriments contenus dans le compost sont ainsi libérés au profit des plantes.

6.3 Utilisation du compost mature

Le pouvoir fertilisant du compost dépend des matières premières qu'il contient. Le compost provenant de déchets ménagers a en général une meilleure valeur nutritive que le compost produit à partir de déchets de jardin. Le simple compost issu des déchets ne fait pas un bon substrat de croissance. Il faut donc le mélanger avec 1/3-1/2 de terre minérale, par exemple du sable, de la vase ou de l'argile.

6.4 Utilisation du lixiviat

Si vous avez recueilli le lixiviat excédentaire provenant du fond du composteur par un tuyau relié à l'orifice de lixiviat du composteur, vous pouvez vous en servir dans le jardin. Il contient des nutriments exploitables par les plantes.

- Pour arroser vos plantes potagères, utilisez le lixiviat dilué à raison de deux volumes d'eau pour un volume de liquide.
- Vous pouvez aussi le recycler en le déversant par le dessus dans la masse de compost contenue dans votre composteur rapide 550. Ajoutez des matières absorbantes et absorbez au maximum 5 litres de liquide par jour. Mais si la masse est déjà humide, n'y rajoutez pas de lixiviat.

Pour de plus amples informations sur le compostage, voir www.biolan.com.

7. RÉGLEMENT DES PROBLÈMES

Le compostage n'a pas réussi ?

La majorité des problèmes sont causés par l'utilisation du mauvais type de matières absorbantes ou par une utilisation insuffisante de ces matières. Pensez également aux matières absorbantes hautes performances Tehokuivike de Biolan, pour le compostage pendant la saison froide.

Quelle est la bonne température pour le compostage ?

Dans le composteur rapide 550, la température de la masse de compostage varie entre +10 et 70 °C. Une jauge de température normale indique entre +30 à 40 °C.

Moins il y a de déchets à décomposer par micro-organismes, plus la température est basse. Le facteur le plus important qui permet le compostage est le maintien de la masse au-dessus de 0 °C.

7.1 Odeur de putréfaction

Si le composteur sent la pourriture ou le moisi, la masse est trop tassée ou trop humide, ou bien il n'y a pas assez d'oxygène dans le composteur.

- Vérifiez que vous utilisez des matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou des matières absorbantes hautes performances Tehokuivike.
- Vérifiez que vous utilisez des quantités suffisantes de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike.
- Augmentez temporairement la quantité de matières absorbantes jusqu'à ce que la masse ne soit plus trop humide.
- N'oubliez pas d'ouvrir et de vider les sacs biodégradables avant de les mettre dans le composteur.
- Videz une partie de la masse humide du composteur à partir de la partie inférieure (voir point 5.2). Mettez-en une couche d'un ou deux centimètres d'épaisseur au pied de vos plantes ornementales. L'odeur désagréable disparaîtra en quelques jours.
- Ajoutez quelques pelletées de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike, par la trappe de vidange (pièce 3) au bas du composteur.
- Déposez la masse et mélangez-y une grande quantité de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike.

7.2 Odeur d'ammoniac

Si une forte odeur d'ammoniac se dégage du composteur, cela signifie que la masse libère de l'azote. Si la teneur en azote est trop élevée par rapport à la teneur en carbone, les micro-organismes ne pourront pas exploiter l'azote.

- Assurez-vous de ne pas avoir ajouté dans le composteur trop de matériaux contenant de l'azote, par exemple de l'urine ou du fumier de volaille. Arrêtez de mettre trop de produits azotés dans le composteur.
- Ne mettez pas de cendres, ni de chaux dans le composteur.
- Vérifiez que vous utilisez des matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches.
- Vérifiez que vous utilisez des quantités suffisantes de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches.
- Augmentez temporairement la quantité de matières absorbantes que vous utilisez lorsque vous remplissez le composteur, jusqu'à ce que l'odeur désagréable disparaisse.
- Mélangez avec le mélangeur de compost.

7.3 La température n'augmente pas

- Le thermomètre fournit des informations indicatives sur les phases de compostage et les températures de la phase à haute température. La zone la plus chaude se trouve au centre du composteur, que la jauge de température n'atteint pas.
- Retournez la surface de la masse et vérifiez par la trappe de vidange que la masse est bien humide.

La teneur en humidité de la masse est appropriée :

- Le processus de compostage n'a pas encore commencé (voir point 4.1). Continuez à remplir le composteur normalement.
- La quantité de déchets est tellement faible que la masse de compost n'atteint pas des températures élevées. Il faudra plus de temps pour que les déchets se transforment en compost. Continuez à utiliser le composteur comme d'habitude. Le facteur encore plus important que celui de la température est de savoir si les déchets ont le temps de se décomposer avant la vidange. Si vous voulez accélérer le processus de compostage, ajoutez de l'azote au compost, comme l'accélérateur de compostage Biolan, conçu pour les composteurs, ou l'engrais naturel Biolan.
- La masse de compost s'est décomposée jusqu'à un stade où la phase à haute température s'est terminée. Videz partiellement le composteur et continuez à l'utiliser.

La masse de compost est trop humide :

- Vérifiez que vous utilisez des matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou des matières absorbantes hautes performances Tehokuivike.
- Vérifiez que vous utilisez des quantités suffisantes de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike.
- Augmentez temporairement la quantité de matières absorbantes jusqu'à ce que la masse ne soit plus trop humide.
- Videz la partie la plus humide de la masse du fond du composteur. Mettez-en une couche d'un ou deux centimètres d'épaisseur au pied de vos plantes ornementales. L'odeur désagréable disparaîtra en quelques jours.
- Ajoutez quelques pelletées de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches au fond du composteur, par la trappe de vidange.
- Déposez la masse depuis le dessus et incorporez une grande quantité de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches.
- Par la suite, assurez-vous que la masse ne s'humidifie pas trop.

La masse de compost est trop sèche :

- Il est normal que la température augmente davantage au centre de l'unité que sur les côtés. La masse au centre peut alors s'assécher. Il est possible d'humidifier avec précautions la masse à l'aide d'eau chaude.
- Après le déchargement du composteur, vous pouvez également faire tomber de la masse sèche au fond du composteur. Celle-ci sera humidifiée par la masse existante.
- Par la suite, veillez à ce que la masse reste suffisamment humide.

7.4 La masse de compost gèle

- Agissez avant que la masse de compost ne gèle complètement. Même si la jauge de température du composteur indique 0 °C pendant quelques jours, il se peut qu'il y ait encore une masse non gelée à l'intérieur du composteur. Si le composteur est plein, videz-le partiellement, même en hiver.
- Évitez que la masse ne gèle en utilisant le composteur (c'est-à-dire en le remplissant et en le vidant) afin de permettre aux micro-organismes de rester actifs. Voir les points 5 et 5.1-5.5. En hiver, assurez-vous que le composteur est toujours relativement plein et déchargez-le souvent.
- Veillez également à la teneur en humidité de la masse de compost : celle-ci gèle plus facilement lorsqu'elle est mouillée (voir point 7.3).

- Pendant l'hiver, utilisez de grandes quantités de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike. Réalisez un mélange en vrac d'accélérateur de compostage Biolan ou d'engrais naturel Biolan et d'eau et versez-le sur la couche de surface du compost. Recouvrez d'une couche de matières absorbantes.
- Pour le garder plus chaud, amassez de la neige autour du composteur.
- Réchauffez la masse en enfouissant, par exemple, un bidon de 10 litres rempli d'eau chaude dans la couche supérieure et changez assez souvent l'eau chaude.

7.5 La masse de compost est trop compacte

- Ajoutez de grandes quantités de matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches ou de matières absorbantes hautes performances Tehokuivike. Mélangez les matières absorbantes dans la masse.
- Par la suite, utilisez davantage de matières absorbantes et veillez, lors du remplissage du composteur, à ne pas former de couches compactes d'herbe, d'épluchures de légumes racines, de sacs biodégradables ou de feuilles.

7.6 Mouches ou asticots dans le composteur

Il risque d'y avoir des mouches dans le compost si la masse est trop mouillée. Les asticots de mouches sont des vers blancs à tête noire. Ils font environ un centimètre de long. Voir aussi le point 7.3.

- Ajoutez une grande quantité de matières absorbantes pour les composteurs et les toilettes sèches et mélangez-les à la masse du compost, puis utilisez par la suite davantage de matières absorbantes.
- Retournez la couche de surface et enfouissez-la dans le compost. Les asticots de mouches meurent lorsque la température atteint environ +43 °C.
- Ajoutez en surface une couche de matières absorbantes d'environ 2 cm d'épaisseur. Veillez par la suite à bien recouvrir tous les restes de viande et de poisson en particulier.
- Rincez soigneusement les parois intérieures et le couvercle du composteur à l'eau chaude afin de détruire les œufs et les asticots.
- Vous pouvez également pulvériser dans le compost un pesticide contenant de la pyréthrine comme ingrédient actif pour empêcher la présence de mouches. Demandez conseil à votre jardinerie pour choisir le produit adapté.

7.7 Fourmis dans le composteur

Le composteur offre aux fourmis de la nourriture et un environnement favorable. C'est pourquoi il est difficile de les en éloigner. Les fourmis aiment généralement séjourner dans la partie inférieure du composteur pendant la phase de refroidissement. Les fourmis ne sont pas nuisibles au compostage.

- Assurez-vous que la masse n'est pas trop sèche.
- Vous dérangerez le confort relatif des fourmis en vidant régulièrement de petites quantités de compost.

7.8 Moisissures dans le compost

Les moisissures font partie des organismes en décomposition dans un composteur et leur présence est normale.

- Ne retirez pas les moisissures.
- Continuez à utiliser le composteur comme d'habitude.

7.9 Champignons dans le composteur

Les champignons décomposent les matériaux ligneux (bois) de la masse tels que la substance grossière qui compose les matières absorbantes et leur présence dans le composteur est normale.

- Ne retirez pas les champignons, car ils disparaissent d'eux-mêmes.
- Continuez à utiliser le composteur comme d'habitude.

Recyclage du produit

Voir la liste des composants (p. 77) pour connaître les matériaux de chaque composant. Triez chaque composant de manière appropriée. Conformez-vous toujours aux instructions régionales et à celles des points de collecte.

Recyclage des plastiques : emballages plastique

Déchets à fraction énergétique ou déchets incinérables : autres éléments en plastique

EPDM = éthylène-propylène

PE = polyéthylène

PP = polypropylène

PA = polyamide

PU = polyuréthane

Pour le recyclage du métal :

HST = acier résistant à l'acide

RST = acier inoxydable

ST Zn = acier zingué

Déchets mélangés ou déchets incinérables :

PP+PF = polypropylène+ fibre de verre

Collecte des déchets papier :

Papier

Informations relatives à la garantie

Le conteneur même (pièces 1 à 3) du composteur rapide 550 Biolan est couvert par une garantie de cinq ans.

1. La garantie est valable à partir de la date d'achat et couvre les éventuels défauts de matériaux et de fabrication. Elle ne couvre pas les dommages indirects.
2. À sa discrétion, Biolan Oy se réserve le droit de réparer ou de remplacer les pièces endommagées.
3. Tous les dommages résultant d'une manipulation négligente ou brutale de l'appareil, du non-respect des instructions du mode d'emploi ou de l'usure normale ne sont pas couverts par cette garantie.

Pour toutes questions liées à la garantie, nous vous invitons à vous adresser directement à Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy

P.O. Box 2, 27501 Kauttua, FINLANDE

www.biolan.com

Accessoires Biolan

Matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches

Les matières absorbantes Biolan pour les composteurs et les toilettes sèches sont composées d'un mélange d'écorce de conifères et de tourbe pures, séchées et broyées pour le compostage et les toilettes sèches. Leur ajout régulier au compost permet de maintenir la masse du compost aérée et de garantir que le compostage est efficace et inodore.

Taille de l'emballage : Sac de 40 l

Numéro de produit : 70562100

Matières absorbantes hautes performances Tehokuivike de Biolan

Le Tehokuivike de Biolan est fait de chanvre industriel, d'écorce de conifères, de tourbe et de biocharbon, pour le compostage de biodéchets.

Taille de l'emballage : Sac de 30 l

Numéro de produit : 70562750

Accélérateur de compostage Biolan

L'accélérateur de compostage Biolan est composé de colza broyé, de pulpe de betterave sucrière en mélasse et de poudre d'algues. Il accélère le processus de décomposition des déchets de cuisine et de jardin et améliore la qualité du compost produit.

Taille de l'emballage : Seau de 1 litre, caisse de 5,5 litres

Numéro de produit : 1 litre 70535420, 5,5 litres 70535050

Mélangeur de compost Biolan

Le mélangeur de compost Biolan est en propylène renforcé de fibre de verre, de sorte qu'il ne se corrode ni ne s'oxyde même en cas d'utilisation à long terme. Le mélangeur de compost Biolan permet un mélange sans effort du compost.

Numéro de produit : 70575200

FR

BIOLAN

Zatrzymaj tę instrukcję obsługi!

SZYBKI KOMPOSTOWNIK 550

Instrukcja obsługi

Spis treści

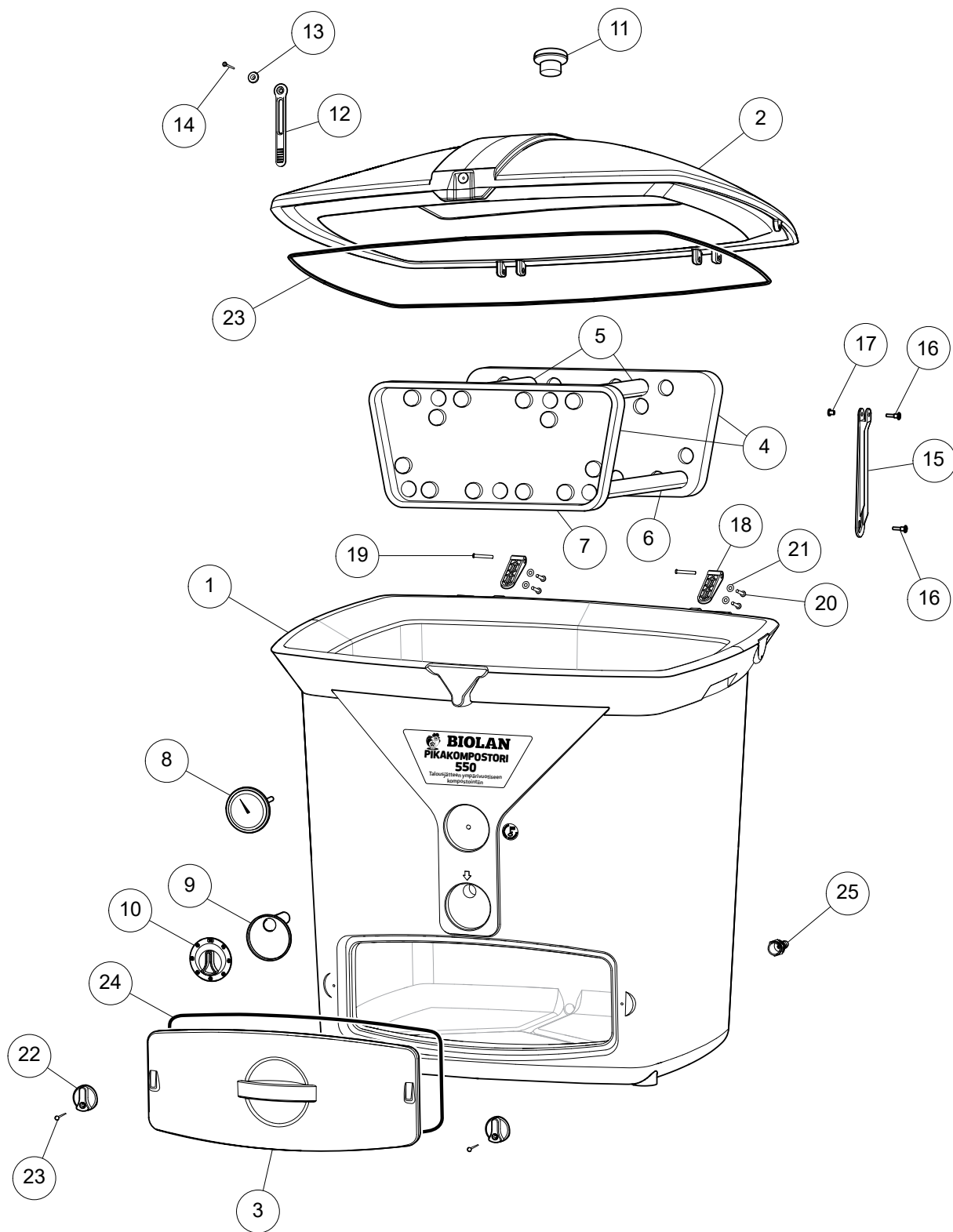
Wymiary	84
Lista komponentów	85
1. ZEZWOLENIA NA KOMPOSTOWANIE I PRZEPISY DOTYCZĄCE KOMPOSTOWANIA	87
2. WYBÓR WŁAŚCIWEJ LOKALIZACJI KOMPOSTOWNIKA	87
3. PRZED UŻYCIEM	87
3.1 Zamocowanie węża do cieczy odciekowej i odprowadzania cieczy	87
4. ROZPOCZĘCIE UŻYTKOWANIA	87
4.1 Rozpoczęcie procesu kompostowania	87
5. KORZYSTANIE Z SZYBKIEGO KOMPOSTOWNIKA 550	87
5.1 Ładowanie	87
5.2 Opróżnianie	88
5.3 Kwestie, które należy wziąć pod uwagę w okresie zimowym	88
5.4 Czyszczenie szybkiego kompostownika 550	88
5.5 Obsługa zaworu regulacyjnego	88
6. WYKORZYSTANIE KOMPOSTU I CIECZY ODCIEKOWEJ W OGRODZIE	89
6.1 Dojrzewanie gleby wierzchniej do gleby kompostowej	89
6.2 Wykorzystanie gleby wierzchniej	89
6.3 Wykorzystanie dojrzałej gleby kompostowej	89
6.4 Wykorzystanie cieczy odciekowej	89
7. WYKRYWANIE USTEREK	89
7.1 Przykry zapach	89
7.2 Zapach amoniaku	89
7.3 Temperatura nie wzrasta	89
7.4 Masa kompostowa zamarza	90
7.5 Masa kompostowa jest zbyt gęsta	90
7.6 Muchy lub larwy much w kompostowniku	90
7.7 Mrówki w kompostowniku	90
7.8 Pleśń w kompostowniku	90
7.9 Grzyby w kompostowniku	90
Utylizacja produktu	91
Gwarancja	91
Akcesoria Biolan	91

Wymiary

pojemność	550 litrów
wydajność w zależności od ilości i rodzaju odpadów	10–15 gospodarstwa domowe
powierzchnia dolna	88 × 74 cm (s × g)
powierzchnia górna	115 × 115 cm (s × g)
wysokość kompostownika:	120 cm
wysokość robocza	102 cm
masa pustego kompostownika	około 54 kg
masa pełnego kompostownika	250-400 kg
masa otwieranej pokrywy	6 kg

Lista komponentów

Część	Pozycja	Numer części	Materiał
1	Korpus, zielony	17734000	PE+PU
	Korpus, ciemnoszary	17734100	PE+PU
2	Pokrywa, zielona	17734020	PE+PU
	Pokrywa, ciemnoszara	17734120	PE+PU
3	Drzwi do opróżniania, zielone	17734030	PE+PU
	Drzwi do opróżniania, ciemnoszare	17734130	PE+PU
4	Przewód dystrybucji powietrza, 2 szt.	17734350	PE
5	Górne przewody powietrza, długość 69 cm, 2 szt.	21734040	HST
6	Dolne przewody powietrza, długość 64 cm, 2 szt.	21734050	HST
7	Środkowy dolny przewód powietrza, długość 68 cm	21734060	HST
8	Wskaźnik temperatury	29726070	RST
9	Korpus zaworu wlotowego powietrza	18726110	PE
10	Tarcza regulacyjna	18726120	PE
11	Wylotowy zawór powietrza	18734100	PE
12	Gumowy pasek zatrzasku pokrywy	19734110	Guma
13	Podkładka do gumowego paska zatrzasku	18726140	PE
14	Śruba gumowego paska zatrzasku, śruba uniwersalna, z łbem wpuszczanym A2, 4,5x30	20010023	RST
15	Ogranicznik pokrywy	18734180	PE
16	Śruba (ogranicznika pokrywy), 2 szt.	20040005	PA + ST Zn
17	Element przeciwstawny śruby (do ogranicznika pokrywy)	20020005	PA
18	Zawias, 2 szt.	40580002	PE
19	Kołek zawiasu 2 szt.		PE
20	Śruba zawiasu, krzyżakowa A2 M6x16, 4 szt.		RST
21	Podkładka, 4 szt.	20060003	RST
22	Zatrzask drzwi do opróżniania, 2 szt.	40580004	PE
23	Śruba zatrzasku, krzyżakowa A2 M6x35, 2 szt.		RST
24	Uszczelka gumowa (pokrywy i drzwi do opróżniania)	19726300	Guma
25	Złącze węża	20710210	mosiądz
Oprócz części przedstawionych szczegółowo, szybki kompostownik 550 zawiera następujące elementy:			
	Mieszadło kompostu	70575100	PP+PF
	Środek wypełniający do kompostu i toalet, 2 torby	70562100	
	Instrukcja obsługi	27734340	Papier
Ponadto dostarczone w stanie zamontowanym są następujące elementy:			
	Etykieta samoprzylepna potwierdzająca autentyczność produktu	27726090	Etykieta plastikowa
	Etykieta z nazwą	27734080	Etykieta plastikowa
	Uchwyt mocujący pierścień uszczelniający	20080007	HST
	Korek wlewu uretanu, zielony	18726220	PE
	Korek wlewu uretanu, szary	18715240	PE

PL

(PL) INSTRUKCJA OBSŁUGI

1. ZEZWOLENIA NA KOMPOSTOWANIE I PRZEPISY DOTYCZĄCE KOMPOSTOWANIA

Pozwolenia i przepisy mające zastosowanie do kompostowania różnią się w zależności od kraju i gminy. Proszę skonsultować się z lokalnym organem ds. ochrony środowiska w celu uzyskania informacji na temat przepisów obowiązujących w Twojej okolicy.

2. WYBÓR WŁAŚCIWEJ LOKALIZACJI KOMPOSTOWNIKA

Umieścić szybki kompostownik 550 w miejscu, w którym można łatwo wyrzucać odpady i opróżniać go przez cały rok. Ustawić kompostownik na twardej powierzchni w miejscu z dobrym drenażem. Kompostownik należy umieszczać na równej powierzchni lub nachylić go lekko do tyłu, podnosząc nieco przednią krawędź. Szybki kompostownik 550 posiada otwór w dolnej części z tyłu urządzenia, służący do odprowadzania nadmiaru cieczy. Umieścić kompostownik bezpośrednio na ziemi, tak aby gleba wchłonęła wszelką ciecz odciekową. Alternatywnie, można zbierać ciecz odciekową (patrz rozdział 3.1). Jeśli masa kompostowa jest wyjątkowo mokra, ciecz odciekowa może również wyciekać spod drzwi do opróżniania (część 3) i z zaworu regulacyjnego z przodu kompostownika (część 9 i 10). Jeśli szybki kompostownik ma być umieszczony np. w szopie ogrodowej, należy podłączyć złącze węża do otworu cieczy odciekowej kompostownika. Do złącza można podłączyć następnie wąż o średnicy 19 mm, aby spuszczać ciecz odciekową do odpływu w podłodze lub pojemnika.

3. PRZED UŻYCIEM

3.1 Zamocowanie węża do cieczy odciekowej i odprowadzania cieczy

Szybki kompostownik 550 posiada otwór cieczy odciekowej umieszczony z tyłu w dolnej części, który służy do odprowadzania z urządzenia nadmiaru cieczy i spuszczeniu jej do gleby. Można zbierać ciecz odciekową w pojemniku, ale nie jest to obowiązkowe. Przyłączyć do otworu cieczy odciekowej złącze węża (w zestawie), a następnie połączyć do niego wąż o średnicy 19 mm. Drugi koniec węża należy umieścić w pojemniku umieszczonym w takim miejscu, aby ciecz spływała w dół. Zakrywany pojemnik można wykonać ze sklejkowej powlekaanej folią i zaizolować go od zewnątrz (patrz rys. 1). Można użyć dowolnego pojemnika z tworzywa sztucznego odpornego na mróz. Można także kupić gotowy pojemnik w sklepie lub w sklepie internetowym Biolan.

Rysunek 1 Zbiornik na ciecz odciekową

4. ROZPOCZĘCIE UŻYTKOWANIA

Na dnie umieścić warstwę grubości 5 cm (około 20 litrów) środka wypełniającego do kompostu i toalet Biolan. Rozpocząć użytkowanie kompostownika w sposób opisany w rozdziale 5. Przy pierwszym umieszczaniu odpadów w kompostowniku należy użyć więcej materiału wypełniającego niż jest to zalecane – później można zmniejszyć jego ilość.

4.1 Rozpoczęcie procesu kompostowania

Proces kompostowania rozpocznie się, gdy w kompostowniku znajdzie się dostateczna ilość odpadów, tzn. gdy poziom odpadów będzie sięgał mniej więcej kanałów powietrza. Temperatura w kompostowniku jest zwiększana i utrzymywana przez funkcje życiowe mikroorganizmów, które będą wytwarzane pod warunkiem regularnego dokładania odpadów. Izolacja kompostownika utrzymuje ciepło wewnątrz i zapobiega ochładzaniu masy przez powietrze z zewnątrz. W szybkim kompostowniku 550 temperatura masy kompostowej zmienia się w zakresie od +10 do +70 stopni. Zwykle wskazanie termometru wynosi od +30 do +40 stopni. Miernik temperatury (część 8) mierzy temperaturę w górnych przewodach powietrza. Termometr pozwala uzyskać orientacyjną informację dotyczącą różnych etapów procesu kompostowania i temperatury w trakcie fazy gorącej. Kompostowanie odpadów będzie się odbywać dopóki zapewniony będzie dopływ tlenu, a wartość temperatury nie spadnie poniżej 0°C. Działanie kompostownika można najlepiej ocenić na podstawie jakości wyjmanego z niego kompostu. Jeżeli kompostownik działa prawidłowo, odpady ulegną rozpadowi, z wyjątkiem skórek owoców cytrusowych lub skorupki jaj, które mogą być nadal wyraźnie widoczne. Po rozpoczęciu procesu odpady zamienią się w kompost w ciągu około pięciu do ośmiu tygodni. Proces może rozpocząć się wolniej przy temperaturze na zewnątrz poniżej 0°C.

5. KORZYSTANIE Z SZYBKIEGO KOMPOSTOWNIKA 550

Kompostownik jest przeznaczony wyłącznie do materiałów ulegających biodegradacji. Nie umieszczać w kompostowniku niczego, co mogłoby utrudnić proces kompostowania lub co nie przekształci się w kompost, np:

- Plastik, guma, szkło, skóra
- Środki chemiczne, środki do konserwacji i dezynfekcji drewna, farby, rozpuszczalniki, benzyna
- Detergenty, brudna woda po myciu
- Wapno
- Popiół, niedopałki papierosów, zapałki
- Worki z odkurzaczy
- Kolorowe ulotki reklamowe
- Duże ilości papieru

5.1 Ładowanie

- Opróżnić pojemnik na bioodpady do kompostownika. Należy pamiętać, że im większe są kawałki odpadów, które wkłada się do kompostownika, tym dłużej trwa ich rozkład.
- Jeśli używasz biodegradowalnych worków na śmieci, opróżnij zawartość worka do kompostownika i włóż go oddzielnie. Biodegradowalne worki na śmieci mogą powodować powstawanie warstw beztlenowych w masie kompostowej, które mogą zakłócać proces kompostowania.
- Odpady należy zawsze zakrywać warstwą środka wypełniającego do kompostu i toalet (akcesoria, 91). Zwykle właściwa ilość wynosi około jednej trzeciej do połowy ilości nowych odpadów składowanych w kompostowniku. Jeśli odpady są mokre, należy użyć więcej materiału wypełniającego.
- Środek wypełniający można także umieścić na dnie pojemnika na odpady biodegradowalne, co pomoże w utrzymaniu jego czystości.

- Kontynuować napełnianie w miarę wytwarzania bioodpadów. Starać się dodawać odpady do kompostownika kilka razy w tygodniu. Jest to szczególnie ważne w czasie zimnej pory roku.
- Wymieszać ostatnio dołożoną warstwę około 20-30 cm od powierzchni. Nie trzeba mieszać kompostu po każdym załadunku. Im więcej środka wypełniającego, tym mniej mieszania masy jest potrzebne.
- Nie mieszać całej masy kompostowej aż do dna, aby zapobiec ochłodzeniu gorącej masy kompostowej przez najniższe, już schłodzone warstwy.

5.2 Opróżnianie

- Zaleca się opróżnianie szybkiego kompostownika 550 przez cały rok. Częste opróżnianie podnosi temperaturę masy ze względu na zwiększenie zawartości tlenu. Kompostownik należy opróżniać, gdy jest prawie pełny.
- Zimą usuwać tylko odrobinę masy kompostowej na raz. W okresie letnim można usuwać więcej, ale zawsze opróżniać co najwyżej połowę masy kompostowej.
- Otworzyć drzwi do opróżniania (część 3) i łopatką usunąć część masy z dna kompostownika.
- W szczególności oczyścić krawędzie drzwi do opróżniania i otworu.
- Oczyścić także otwór cieczy odciekowej i sprawdzić, czy wąż cieczy odciekowej nie jest zablokowany.
- Jeżeli usunięta masa była bardzo mokra, umieścić kilka łopatek materiału wypełniającego do kompostu i toalet Biolan na dnie kompostownika.
- Zamknąć drzwi do opróżniania.
- Docisnąć pozostałą masę do dna kompostownika mieszadłem lub łopatką. Jeśli masa w środkowej części jest bardziej sucha, najpierw docisnąć tę część masy. Uważać, aby nie uszkodzić wlotowych kanałów powietrza znajdujących się w środku kompostownika.
- W razie potrzeby opróżnić zbiornik cieczy odciekowej.

5.3 Kwestie, które należy wziąć pod uwagę w okresie zimowym

Kompostowane odpady generują ciepło wewnątrz kompostownika; samo urządzenie nie wytwarza żadnego ciepła. Mikroorganizmy potrzebują regularnie świeżych odpadów, aby utrzymać swoje funkcje życiowe. Izolacja termiczna szybkiego kompostownika 550 zapobiega wydostawaniu się ciepła, a tym samym wspomaga pracę kompostownika i zapobiega zamarzaniu masy kompostowej.

- Regularne użytkowanie kompostownika, tj. ładowanie i opróżnianie, jest bardzo ważne w zimnej porze roku. Jest to jedyny sposób na utrzymanie warunków wewnątrz kompostownika korzystnych dla mikroorganizmów i tym samym na utrzymanie w urządzeniu temperatury wyższej niż na zewnątrz.
- Nawet jeśli termometr kompostownika pokazuje przez kilka dni zero stopni, masa w nim może pozostać niezamrożona. Nie przestawać zapełniać kompostownika. Jeżeli kompostownik jest pełny, opróżniać część masy również w okresie zimowym.
- Nie należy zmniejszać ilości materiału wypełniającego ani całkowicie zaprzestać używania materiału wypełniającego w zimnej porze roku: używanie wystarczającej ilości materiału wypełniającego jest szczególnie ważne, gdy jest zimno, ponieważ mokra masa kompostowa łatwiej zamarza.
- Biolan Tehokuivike to wydajny materiał wypełniający przeznaczony specjalnie do stosowania w zimnych porach roku (akcesoria, str. 91), który zawiera energię pozwalającą na podtrzymanie działania mikroorganizmów.
- Materiał wypełniający należy przechowywać w ciepłym miejscu, gdzie jest chroniony przed deszczem.
- Upewnić się, że zawór wlotowy i wylotowy powietrza (części 10 i 11) kompostownika nie zamarza, ponieważ uniemożliwiłoby to prawidłową wentylację kompostownika. Usuwać lód.
- Kompostownik, jego części lub masa kompostowa nie zostaną uszkodzone, jeśli masa kompostowa zamarznie. Rozkład masy kompostowej rozpocznie się ponownie wiosną, gdy słońce zacznie świecić intensywniej.

5.4 Czyszczenie szybkiego kompostownika 550

- Zwykle nie trzeba czyścić kompostownika. Różne pleśnie i grzyby promieniste są ważnymi organizmami rozkładającymi się w kompoście i nie należy ich zmywać.
- W razie potrzeby oczyścić wodą zawór wlotowy powietrza (część 10), zawór wylotowy powietrza i wąż cieczy odciekowej (jeśli istnieje).

5.5 Obsługa zaworu regulacyjnego

- Gdy temperatura w kompostowniku jest wyższa niż temperatura powietrza na zewnątrz, należy obrócić zawór regulacji wlotu powietrza (część 10), ustawiając go w pozycji oznaczonej liczbą 100 (patrz rys. 2). Kontrolować temperaturę kompostownika i powietrza zewnętrznego. Gdy masa kompostowa zacznie się ochładzać, zmniejszyć nastawę, aż temperatura wzrośnie (zobacz Rys. 3).
- Zasadniczo w okresie letnim zawór wlotu powietrza można pozostawić całkowicie otwarty (pozycja 100), natomiast w okresie zimowym – w położeniu niemal zamkniętym (pozycja 20) (patrz rys. 2 i 3).
- Konstrukcja nie pozwala całkowicie zamknąć zaworu wlotu powietrza.

Rysunek 2 Zawór regulacyjny zamknięty

Rysunek 3 Zawór regulacyjny otwarty

6. WYKORZYSTANIE KOMPOSTU I CIECZY ODCIEKOWEJ W OGRODZIE

Kompost jest doskonałym środkiem użyźniającym glebę i zawiera składniki odżywcze o długotrwałym działaniu dla roślin. Gleba kompostowa stale się zmienia i rozwija, dlatego należy używać jej w różny sposób, zależnie od stopnia dojrzałości. Glebę kompostową dzieli się zazwyczaj na dwie grupy w zależności od stopnia jej dojrzałości: półdojrzałą glebę wierzchnią i dojrzałą glebę kompostową.

6.1 Dojrzewanie gleby wierzchniej do gleby kompostowej

Masa kompostowa wyjmowana z szybkiego kompostownika osiąga zwykle fazę dojrzałości gleby wierzchniej. Zaleca się stosowanie gleby wierzchniej wyłącznie do przykrycia grządek roślin ozdobnych. Jeśli ma być wykorzystywana do uprawy roślin jadalnych, powinna kompostować się kolejny rok, aby dojrzeć do właściwej gleby kompostowej.

6.2 Wykorzystanie gleby wierzchniej

Gleba wierzchnia to na wpół dojrzała masa kompostowa. Proces rozkładu przeszedł do etapu, w którym rozkładają się odpady żywnościowe. Twardsza materia drzewna i skorupki jajek oraz skórki owoców cytrusowych mogą być jeszcze widoczne, więc gleba wierzchnia ma mniej sypką konsystencję. Kompost na wpół dojrzały może nadal zawierać substancje, które będą utrudniać wzrost i kiełkowanie, dlatego nie powinien być używany jako podłoże uprawowe. Gleba wierzchnia nie jest szkodliwa dla roślin, gdy rozsypuje się ją w celu przykrycia grządek roślin ozdobnych w warstwie o grubości kilku centymetrów. Pozwoli to na uwolnienie składników odżywczych zawartych w kompoście do wykorzystania przez rośliny.

6.3 Wykorzystanie dojrzałej gleby kompostowej

Działanie nawożące kompostu zależy od jego składników. Wartość odżywcza kompostu wytworzonego z odpadów z gospodarstw domowych jest zazwyczaj wyższa niż kompostu wytworzonego z odpadów ogrodniczych. Sama gleba kompostowa nie zapewnia dobrego podłoża; lepiej jest dodać jedną trzecią kompostu do połowy gleby mineralnej, takiej jak piasek, muł lub glina.

6.4 Wykorzystanie cieczy odciekowej

Jeżeli używasz węża podłączonego do otworu na ciecz odciekową kompostownika w celu zbierania nadmiaru cieczy odciekowej z dna kompostownika, możesz wykorzystać ją w ogrodzie. Wyciekająca ciecz zawiera składniki odżywcze, które rośliny mogą z łatwością wykorzystać.

- Do podlewania roślin ogrodowych należy używać cieczy odciekowej rozcieńczonej wodą (minimalny stosunek 1:2).
- Ciecz odciekową można również poddać recyklingowi w szybkim kompostowniku 550, wlewając ją z powrotem do masy kompostowej od góry. Dodać trochę środka wypełniającego i maksymalnie 5 litrów płynu dziennie. Jeśli masa jest już wilgotna, nie należy jej dalej zwilżać cieczą odciekową.

Więcej informacji na temat kompostowania można znaleźć na stronie www.biolan.com.

7. WYKRYWANIE USTEREK

Proces kompostowania nie przebiega prawidłowo?

Większość problemów wynika z zastosowania nieodpowiedniego środka wypełniającego lub użycia zbyt małej jego ilości. W przypadku kompostowania w okresie zimowym warto użyć wydajnego środka wypełniającego Biolan Tehokuivike.

Jaka jest prawidłowa temperatura kompostu?

W szybkim kompostowniku 550 temperatura masy kompostowej zmienia się w zakresie od +10 do +70°C. Zwykle wskazanie termometru wynosi od +30 do +40 stopni.

Im mniej odpadów mają do rozłożenia mikroorganizmy, tym niższa będzie temperatura. Najważniejszym warunkiem kompostowania jest niedopuszczenie do zamarznięcia masy.

7.1 Przykry zapach

Jeżeli kompostownik wydziela zapach zgnilizny lub rozkładu, masa kompostowa jest zbyt gęsta lub mokra albo nie ma tlenu wewnątrz kompostownika.

- Używać materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan.
- Używać odpowiednich ilości materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan.
- Tymczasowo zwiększyć ilość materiału wypełniającego, do momentu aż masa kompostowa przestanie być nadmiernie wilgotna.
- Pamiętać, aby otworzyć i opróżnić worki biodegradowalne przed umieszczeniem ich w kompostowniku.
- Opróżnić część mokrej masy kompostowej z dna kompostownika (zobacz rozdział 5.2). Umieść kilka centymetrów masy wokół roślin ozdobnych. Nieprzyjemny zapach rozproszy się w ciągu kilku dni.
- Dodać kilka pełnych łopat materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan na dno kompostownika przez drzwiczki do opróżniania (część 3).
- Wrzucić masę od góry i zmieszać z dużą ilością materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan.

7.2 Zapach amoniaku

Jeżeli kompostownik wydziela ostry amoniakowy zapach, masa kompostowa uwalnia azot. Jeśli azotu jest za dużo w stosunku do węgla, mikroorganizmy nie będą w stanie go wykorzystać.

- Upewnić się, że nie dodano do kompostownika zbyt dużej ilości materiałów zawierających azot, takich jak mocz lub odchody kur. Nie dodawać zbyt dużo azotu do kompostownika.
- Nie należy wkładać do kompostownika popiołu ani wapna.
- Używać materiału wypełniającego do kompostu i toalet firmy Biolan.
- Używać odpowiednich ilości materiału wypełniającego do kompostu i toalet firmy Biolan.
- Tymczasowo zwiększyć ilość materiału wypełniającego używanego podczas ładowania kompostownika, aż do momentu zniknięcia nieprzyjemnego zapachu.
- Wymieszać za pomocą mieszadła do kompostu.

7.3 Temperatura nie wzrasta

- Termometr pozwala uzyskać orientacyjną informację dotyczącą różnych etapów procesu kompostowania i temperatury w trakcie fazy gorącej. Część o najwyższej temperaturze znajduje się w środku i jej temperatury termometr nie może zmierzyć.
- Wymieszać górną część masy kompostowej i sprawdzić przez drzwi do opróżniania, czy masa jest odpowiednio wilgotna.

Zawartość wilgoci jest odpowiednia

- Proces kompostowania nie został jeszcze rozpoczęty (zob. rozdział 4.1). Kontynuować normalne ładowanie kompostownika.
- Objętość odpadów jest tak mała, że masa kompostowa nie osiąga wysokiej temperatury. Uplynie więcej czasu, zanim odpady staną się kompostem. Kontynuować normalne użytkowanie kompostownika. Odpowiednio długi czas rozkładu odpadów przed opróżnieniem kompostownika jest ważniejszy niż wysoka temperatura. Aby przyspieszyć proces kompostowania, należy dodać nieco azotu, np. środka do przyspieszania kompostowania lub nawozu naturalnego Biolan.
- Kompost rozłożył się do stanu, w którym faza gorąca jest już zakończona. Opróżnić część masy kompostowej i kontynuować używanie kompostownika.

Masa kompostowa jest zbyt mokra:

- Używać materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan.
- Używać odpowiednich ilości materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan.
- Tymczasowo zwiększyć ilość materiału wypełniającego, do momentu aż masa kompostowa przestanie być nadmiernie wilgotna.
- Usunąć najbardziej mokrą część masy kompostowej z dna kompostownika. Umieść kilka centymetrów masy wokół roślin ozdobnych. Nieprzyjemny zapach rozproszy się w ciągu kilku dni.
- Dodać kilka pełnych łopat materiału wypełniającego do kompostu i toalet firmy Biolan na dno kompostownika przez drzwiczki do opróżniania.
- Wrzucić masę od góry i zmieszać z dużą ilością materiału wypełniającego do kompostu i toalet firmy Biolan.
- W przyszłości należy pilnować, aby masa kompostowa nie była zbyt mokra.

Masa kompostowa jest zbyt sucha:

- Wyższa temperatura w środku kompostownika, niż po bokach, to normalne zjawisko. Może prowadzić do wysuszenia masy w środku kompostownika. Masę można ostrożnie zwilżyć ciepłą wodą.
- Po opróżnieniu kompostownika można też przesunąć suchą masę na dno urządzenia, a wilgotna część masy ją nawilży.
- W przyszłości należy pilnować, aby masa kompostowa pozostawała wystarczająco wilgotna.

7.4 Masa kompostowa zamarza

- Dziać, zanim masa kompostowa całkowicie zamarznie. Nawet jeśli termometr kompostownika pokazuje przez kilka dni zero stopni, masa w nim może pozostać niezamrożona. Jeżeli kompostownik jest pełny, opróżnić część masy również w okresie zimowym.
- Zapobiegać zamarzaniu, używając kompostownika (ładować i opróżniać) w celu utrzymania aktywności mikroorganizmów. Zob. rozdziały 5 i 5.1-5.5. Upewnić się, że kompostownik jest zawsze dość pełny w okresie zimowym i często go opróżniać.
- Zwrócić uwagę na to, jak wilgotna jest masa kompostowa: mokra masa kompostowa będzie łatwiej zamarzać (patrz rozdział 7.3).
- W zimie stosować dużą ilość materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan. Zmieszać przyspieszacz kompostowania lub naturalny nawóz Biolan z wodą i wylać na wierzchnią warstwę kompostu. Pokryć ją warstwą środka wypełniającego.
- Posypać kompostownik śniegiem, żeby było cieplej.
- Podgrzać masę kompostową, na przykład umieszczając dziesięcilitrowy kanister wypełniony gorącą wodą wewnątrz górnej warstwy i wymieniając wodę wystarczająco często.

7.5 Masa kompostowa jest zbyt gęsta

- Dodać dużą ilość materiału wypełniającego do kompostu i toalet lub Tehokuivike firmy Biolan. Wymieszać środek wypełniający z masą kompostową.
- W przyszłości należy stosować więcej środka wypełniającego i uważać, aby podczas zapewniania kompostownika nie tworzyć grubych warstw trawy, skórek warzyw korzeniowych, torb z bioodpadami, liści itp.

7.6 Muchy lub larwy much w kompostowniku

Jeśli masa jest zbyt mokra, w kompoście mogą znajdować się muchy. Larwy muchy to białe robaki z czarną głową. Mają około jednego centymetra długości. Patrz również rozdział 7.3.

- Dodać dużo środka wypełniającego do kompostu i toalet, wymieszać go z masą kompostową i używać więcej środka wypełniającego w przyszłości.
- Zmieszać najwyższą część masy kompostowej z pozostałą częścią masy. Larwy muchy zginą, gdy temperatura osiągnie około +43°C.
- Dodać na wierzchu warstwę około 2 cm środka wypełniającego. W przyszłości należy zadbać o prawidłowe pokrywanie odpadków, szczególnie resztek mięsa i ryb.
- Ostrożnie przepłukać ściany wewnętrzne i pokrywę kompostownika gorącą wodą, aby zniszczyć wszelkie jaja i larwy.
- Można również rozpylić pestycydy zawierające pyretrynę jako aktywny składnik kompostu, aby zapobiec rozwojowi much. Skontaktuj się ze swoim sklepem z artykułami ogrodniczymi, aby wybrać odpowiedni produkt.

7.7 Mrówki w kompostowniku

Kompostownik zawiera żywność i dobre środowisko dla mrówek, co oznacza, że trudno jest je trzymać z dala. Mrówki zazwyczaj osiedlają się w masie kompostowej na dnie kompostownika, który się ochładza. Mrówki nie zaszkodzą procesowi kompostowania.

- Upewnić się, że masa kompostowa nie jest zbyt sucha.
- Regularne opróżnianie małych ilości masy kompostowej powstrzyma mrówki przed zbytnim poczuciem komfortu w ich otoczeniu.

7.8 Pleśń w kompostowniku

Grzyby pleśniowe są jednym ze składników powodujących rozkład masy organicznej w kompostowniku, więc ich obecność jest normalna.

- Nie usuwać pleśni.
- Kontynuować normalne użytkowanie kompostownika.

7.9 Grzyby w kompostowniku

Grzyby rozkładają drewno, np. grubsze części środka wypełniającego i ich obecność w kompostowniku jest normalna.

- Nie należy nic z nimi robić: same znikną.
- Kontynuować normalne użytkowanie kompostownika.

Utylizacja produktu

Materiały każdego elementu są podane na liście elementów (str. 85). Należy je odpowiednio posortować. Zawsze postępować zgodnie z instrukcjami regionalnymi i wskazanymi przez dany punkt zbiórki odpadów.

Odzysk tworzyw sztucznych: opakowania plastikowe

Pozyskiwanie energii z odpadów palnych: inne części plastikowe

EPDM = terpolimer etylenowo-propyleno-dienowy

PE = polietylen

PP = polipropylen

PA = poliamid

PU = poliuretan

Recykling metali:

HST = stal kwasoodporna

RST = stal nierdzewna

ST Zn = stal powlekana cynkiem

Odpady zmieszane lub palne:

PP+PF = polipropylen+włókno szklane

Zbiórka papieru:

Papier

Gwarancja

Korpus (części 1-3) szybkiego kompostownika 550 Biolan objęty jest 5-letnią gwarancją.

1. Gwarancja jest ważna od daty zakupu i obejmuje ewentualne wady materiału i wykonania. Gwarancja nie obejmuje żadnych szkód pośrednich.
2. Biolan Oy zachowuje prawo do decydowania o naprawie lub wymianie uszkodzonych części według własnego uznania.
3. Wszelkie uszkodzenia wynikające z nieostrożnego lub siłowego obchodzenia się z urządzeniem, nieprzestrzegania instrukcji obsługi lub normalnego zużycia nie są objęte gwarancją.

W sprawach związanych z gwarancją należy zwracać się bezpośrednio do Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy

P.O. Box 2, 27501 Kauttua, FINLANDIA

www.biolan.com

Akcesoria Biolan

Środek wypełniający do kompostu i toalet Biolan

Środek wypełniający do kompostu i toalet Biolan to mieszanka czystej, wysuszonej kory drzew iglastych i torfu przeznaczona do kompostowników i toalet. Regularne dodawanie go do kompostu napowietrza masę i zapewnia wydajne i pozbawione nieprzyjemnego zapachu kompostowanie.

Rozmiar opakowania: Torba 40 litrów

Numer produktu: 70562100

Efektywny środek wypełniający Tehokuivike Biolan

Środek Tehokuivike Biolan jest wykonany z konopi przemysłowych, kory drzew iglastych, torfu oraz biowęgla i jest przeznaczony do kompostowania bioodpadów.

Rozmiar opakowania: Torba 30 litrów

Numer produktu: 70562750

Przyspieszcz kompostowania Biolan

Przyspieszcz kompostowania Biolan jest wykonany ze zgniecionych ziaren rzepaku, pulpy melasowej z buraków cukrowych oraz sproszkowanych alg. Przyspiesza proces rozkładu odpadów kuchennych i ogrodowych i poprawia jakość wytwarzanej gleby kompostowej.

Rozmiar opakowania: Wiadro 1 l, skrzynka 5,5 litra

Numer produktu: 1 litr 70535420,

5,5 litra 70535050

Mieszadło kompostu Biolan

Mieszadło kompostu Biolan jest wykonane z propenu wzmocnionego włóknem szklanym, zatem nie koroduje ani nie utlenia się z czasem. Mieszadło kompostu Biolan ułatwia mieszanie kompostu.

Numer produktu: 70575200

PL

BIOLAN

Uschovejte tento návod k použití!

RYCHLÝ KOMPOSTÉR 550

Návod k použití

Obsah

Rozměry	92
Seznam součástí	93
1. POVOLENÍ A PŘEDPISY PRO KOMPOSTOVÁNÍ	95
2. VOLBA SPRÁVNÉHO MÍSTA PRO KOMPOSTÉR	95
3. PŘED POUŽITÍM	95
3.1 Připojení hadice na průsakovou kapalinu a odvádění kapaliny	95
4. UVEDENÍ DO PROVOZU	95
4.1 Zahájení kompostování	95
5. POUŽÍVÁNÍ RYCHLÉHO KOMPOSTÉRU 550	95
5.1 Plnění	95
5.2 Vyprazdňování	96
5.3 Problémy, s nimiž je třeba počítat během chladného období	96
5.4 Čištění rychlého kompostéru 550	96
5.5 Používání nastavovacího ventilu	96
6. POUŽÍVÁNÍ KOMPOSTU A PRŮSAKOVÉ KAPALINY NA ZAHRADĚ	97
6.1 Zrání krycí zeminy na kompostovou zeminu	97
6.2 Používání krycí zeminy	97
6.3 Používání zralé kompostové zeminy	97
6.4 Používání průsakové kapaliny	97
7. ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	97
7.1 Hnilobný zápach	97
7.2 Čpavkový zápach	97
7.3 Teplota se nezvyšuje	97
7.4 Kompostová hmota zamrzá	98
7.5 Kompostová hmota je příliš hustá	98
7.6 Mouchy nebo larvy much v kompostéru	98
7.7 Mravenci v kompostéru	98
7.8 Plíseň v kompostéru	98
7.9 Houby v kompostéru	98
Recyklace výrobku	99
Záruka	99
Příslušenství Biolan	99

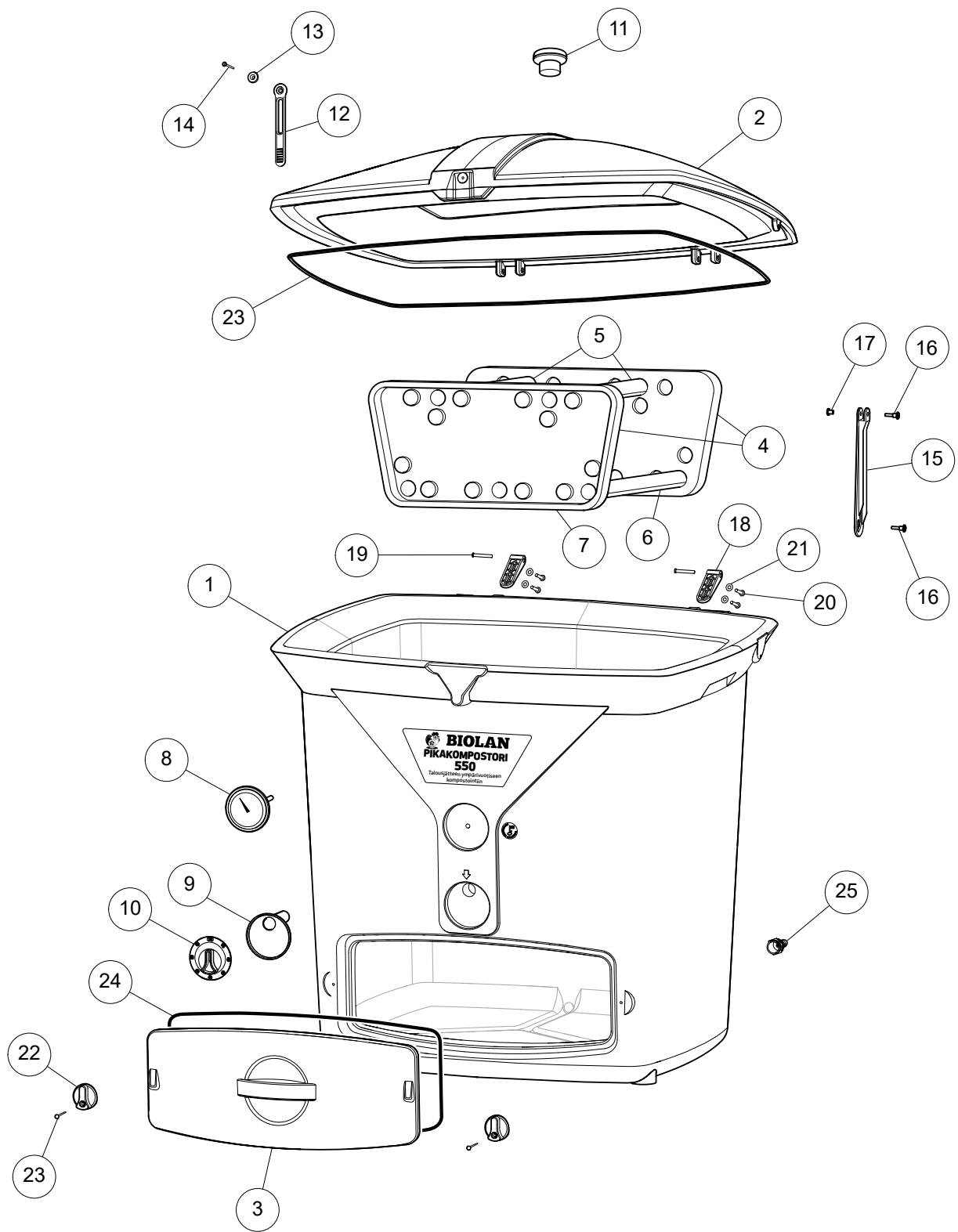
Rozměry

objem	550 litrů
kapacita v závislosti na množství a typu odpadu	10–15 z domácnosti
spodní plocha	88 × 74 cm (Š × H)
plocha víka	115 × 115 cm (Š × H)
výška kompostéru:	120 cm
pracovní výška:	102 cm
hmotnost prázdného kompostéru	asi 54 kg
hmotnost plného kompostéru	250–400 kg
hmotnost víka po otevření	6 kg

CS

Seznam součástí

Součást	Položka	Číslo součásti	Materiál
1	Tělo, zelené	17734000	PE+PU
	Tělo, tmavě šedé	17734100	PE+PU
2	Víko, zelené	17734020	PE+PU
	Víko, tmavě šedé	17734120	PE+PU
3	Dvířka na vyprazdňování kompostu, zelená	17734030	PE+PU
	Dvířka na vyprazdňování kompostu, tmavě šedá	17734130	PE+PU
4	Kanál na rozvod vzduchu, 2 ks	17734350	PE
5	Horní vzduchové kanály, délka 69 cm, 2 ks	21734040	HST
6	Vnější dolní vzduchové kanály, délka 64 cm, 2 ks	21734050	HST
7	Středový dolní vzduchový kanál, délka 68 cm	21734060	HST
8	Ukazatel teploty	29726070	RST
9	Těleso ventilu přívodního vzduchu	18726110	PE
10	Nastavovací kotouč	18726120	PE
11	Ventil výstupního vzduchu	18734100	PE
12	Gumový řemínek západky víka	19734110	Guma
13	Podložka pro gumový řemínek západky	18726140	PE
14	Šroub pro gumový řemínek západky, univerzální šroub, zapuštěný A2 4,5x30	20010023	RST
15	Podpěra víka	18734180	PE
16	Šroub (pro podpěru víka), 2 ks	20040005	PA + ST Zn
17	Protikus šroubu (pro podpěru víka)	20020005	PA
18	Závěs, 2 ks	40580002	PE
19	Čep závěsu, 2 ks		PE
20	Šroub závěsu, křížová hlava A2 M6x16, 4 ks		RST
21	Podložka, 4 ks	20060003	RST
22	Západka vyprazdňovacích dvířek, 2 ks	40580004	PE
23	Šroub západky, křížová hlava A2 M6x35, 2 ks		RST
24	Gumové těsnění (pro víko a vyprazdňovací dvířka)	19726300	Guma
25	Hadicová spojka	20710210	Mosaz
	Kromě součástí uvedených ve výčtu obsahuje rychlý kompostér 550 následující položky:		
	Míchadlo kompostu	70575100	PP+PF
	Zásypový kypřicí materiál pro kompost a suché toalety, 2 pytle	70562100	
	Návod k použití	27734340	Papír
	Po dodání jsou navíc nainstalovány následující položky:		
	Štítek potvrzující pravost výrobku	27726090	Plastový štítek
	Štítek s názvem	27734080	Plastový štítek
	Upínací držák těsnicího prstence	20080007	HST
	Zátka plnicího otvoru pro urethan, zelená	18726220	PE
	Zátka plnicího otvoru pro urethan, šedá	18715240	PE

(CS) NÁVOD K POUŽITÍ

1. POVOLENÍ A PŘEDPISY PRO KOMPOSTOVÁNÍ

V jednotlivých zemích a obcích platí odlišná povolení a předpisy vztahující se na kompostování. Seznamte se s předpisy platnými ve vaší oblasti, které vám poskytne odbor životního prostředí vašeho místního úřadu.

2. VOLBA SPRÁVNÉHO MÍSTA PRO KOMPOSTÉR

Umístěte rychlý kompostér 550 tam, kam budete moci celý rok snadno vynášet odpad a kde ho budete moci snadno vyprazdňovat. Postavte kompostér na pevný povrch v místě s dobrým odvodňováním. Zajistěte, aby kompostér stál vodorovně, nebo položte jeho přední část, aby byl mírně nakloněný dozadu. Rychlý kompostér 550 je opatřen výtokovým otvorem na zadní straně blízko dna, kterým vytéká veškerá nadbytečná kapalina. Položte kompostér přímo na zem, aby se mohla veškerá průsaková kapalina vsakovat do půdy. Jinak lze průsakovou kapalinu shromažďovat (viz kapitola 3.1). Pokud je kompostová hmota výjimečně mokrá, trocha průsakové kapaliny může prosakovat také pod vyprazdňovací dvířky (součást 3) a z nastavovacího ventilu na přední straně kompostéru (součásti 9 a 10). Jestliže chcete umístit rychlý kompostér například do venkovní kůlny, připojte k výtokovému otvoru hadicovou spojku dodanou s kompostérem. Pak můžete ke spojce připojit hadici o průměru 19 mm, kterou budete odvádět průsakovou kapalinu do podlahové vpusti nebo kanystru.

3. PŘED POUŽITÍM

3.1 Připojení hadice na průsakovou kapalinu a odvádění kapaliny

Rychlý kompostér 550 má na zadní straně blízko dna výtokový otvor, kterým se odvádí veškerá nadbytečná kapalina z kontejneru a vsakuje se do půdy. Chcete-li, můžete shromažďovat průsakovou kapalinu v nádobě, ale není to povinné. Připojte (dodanou) hadicovou spojku k výtokovému otvoru a potom k ní připojte hadici o průměru 19 mm. Druhý konec hadice vložte do nádoby umístěné na takovém místě, odkud bude voda proudit z kopce. Chcete-li, můžete z překližky potažené fólií vyrobit krytou jámu pro kanystr a izolovat ho z vnější strany (jak je znázorněno na obrázku 1). Můžete použít jakýkoli kanystr z mrazuvzdorného plastu. Kanystr lze zakoupit v maloobchodě nebo ve webovém obchodě společnosti Biolan.

Obrázek 1. Sběrná nádoba na průsakovou kapalinu

4. UVEDENÍ DO PROVOZU

Pokryjte dno 5cm vrstvou (asi 20 litry) zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety. Začněte používat kompostér způsobem popsaným v kapitole 5. Až budete poprvé vkládat odpad do kompostéru, použijte více zásypového kypřicího materiálu, než se doporučuje – později můžete jeho množství snížit.

4.1 Zahájení kompostování

Kompostování začíná okamžikem, kdy je v kontejneru dostatek odpadu; normálně k tomu dochází, když hmota začne zakrývat vzduchové kanály. Mikroorganismy, které se rozmnoží uvnitř kompostéru, budou zvyšovat teplotu v kontejneru a udržovat ji na určité hodnotě za předpokladu, že se pravidelně přidává odpad. Tepelná izolace kompostéru zachová teplo a brání venkovnímu vzduchu v ochlazení kompostové hmoty. Teplota hmoty v rychlém kompostéru 550 kolísá v rozsahu +10–70 stupňů Celsia. Teploměr velmi často ukazuje +30–40 stupňů. Pamatujte, že ukazatel teploty (součást 8) měří teplotu v horních vzduchových kanálech. Ukazatel teploty poskytuje informativní údaje o jednotlivých fázích kompostování a teplotách ve vysokoteplotní fázi. Kompostování odpadu bude probíhat, dokud bude uvnitř dost kyslíku a teplota neklesne pod 0 °C. Nejlepším ukazatelem fungování kompostéru je kvalita kompostové hmoty při vyjímání z kontejneru. Pokud kompostér funguje správně, hmota bude rozložená až na slupky citrusových plodů nebo vaječné skořápky, které mohou být stále dobře patrné. Jakmile se tento proces spustí, přibližně za pět až osm týdnů se odpad změní v krycí zeminu. Jestliže je venkovní teplota nižší než 0 °C, tento proces se může spouštět pomaleji.

5. POUŽÍVÁNÍ RYCHLÉHO KOMPOSTÉRU 550

Kompostér je určen pouze pro biologicky rozložitelné materiály. Nevkládejte do kompostéru nic, co by mohlo ztížit průběh kompostování nebo zabránit přeměně v kompost, například:

- Plasty, gumu, sklo, kůži
- Chemikálie, konzervační látky na dřevo, dezinfekční prostředky, barvy, rozpouštědla, benzín
- Saponáty, vodu použitou k mytí/praní
- Vápenec
- Popel, cigaretové nedopalky, zápalky
- Sáčky z vysavače
- Barevné tištěné reklamy
- Velké množství papíru

5.1 Plnění

- Vyprázdněte nádobu s bioodpadem do kompostéru. Pamatujte, že čím větší kusy odpadu vložíte do kompostéru, tím déle bude trvat, než se rozloží.
- Pokud používáte biologicky rozložitelné pytle na odpad, vyprázdněte obsah pytle do kompostéru a pytel vložte odděleně. Biologicky rozložitelné pytle mohou vytvářet vrstvy bez kyslíku, které by mohly narušovat kompostování.
- Vždy pokryjte odpad zásypovým kypřicím materiálem pro kompost a suché toalety (příslušenství, str. 99). Za správné množství se obvykle považuje přibližně třetina až polovina množství nového odpadu uloženého v kompostéru. Pokud je odpad mokrá, použijte více zásypového kypřicího materiálu.
- Zásypový kypřicí materiál můžete dát také na dno nádoby na bioodpad, pomůže to udržovat nádobu v čistějším stavu.
- Pokračujte v plnění kompostu produkovaným bioodpadem. Několikrát za týden se pokuste přidat do kompostéru více odpadu. To je důležité zejména v chladném období.
- Zamíchejte nejnovější část přidaného odpadu do hloubky asi 20–30 cm od povrchu. Není nutné míchat kompost po každém plnění. Čím více zásypového kypřicího materiálu použijete, tím méně je nutné míchat hmotu.
- Nemíchejte celou kompostovou hmotu až ke dnu, aby se předešlo tomu, že nejnižší, již vychladlé vrstvy kompostu ochladí kompostovou hmotu, která je ve vysokoteplotní fázi.

5.2 Vyprazdňování

- Doporučuje se vyprazdňovat rychlý kompostér 550 po celý rok. Vyprazdňování často zvyšuje teplotu hmoty v důsledku zvýšeného množství kyslíku. Vyprázdňete kompostér, když je téměř plný.
- V zimě odebírejte v jednom okamžiku pouze trochu kompostové hmoty. V létě můžete odebírat více, ale vždy vyložte nejvýše polovinu kompostové hmoty.
- Otevřete vyprazdňovací dvířka (součást 3) a lopatou odeberte trochu hmoty ze dna kompostéru.
- Zejména vyčistěte okraje vyprazdňovacích dvířek a otvoru.
- Také vyčistěte výtokový otvor a ujistěte, že není ucpaná hadice na průsakovou kapalinu.
- Pokud je odebraná hmota velmi mokrá, vložte do spodní části kompostéru několik lopat zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety.
- Zavřete vyprazdňovací dvířka.
- Míchadlem kompostu nebo lopatou stlačte zbytek hmoty v kontejneru shora dolů. Pokud je hmota uprostřed sušší, nejprve stlačte tuto část hmoty. Dávejte pozor, abyste nepoškodili kanály pro přívodní vzduch, které se nacházejí uprostřed kompostéru.
- V případě potřeby vyprázdňete nádobu na průsakovou kapalinu.

5.3 Problémy, s nimiž je třeba počítat během chladného období

Při kompostování odpadu vzniká uvnitř kompostéru teplo; samotné zařízení nevytváří žádné teplo. Mikroorganismy potřebují pravidelný přísun čerstvého odpadu, aby si zachovaly životní funkce. Tepelná izolace rychlého kompostéru 550 zabraňuje unikání tepla, čímž podporuje jeho činnost a chrání kompostovou hmotu před zmrznutím.

- Během chladného období je velmi důležité pravidelné používání kompostéru, tj. plnění a vyprazdňování. Je to jediný způsob, jak uvnitř kompostéru zachovat příznivé podmínky pro mikroorganismy, aby byla teplota uvnitř vyšší než venku.
- I když teploměr kompostéru ukazuje několik dnů nula stupňů, uvnitř může být stále nezmrzlá hmota. Nepřestávejte plnit kompostér. Pokud je kompostér plný, odebírejte trochu hmoty také v zimě.
- Během chladného období nesnižujte množství zásypového kypřicího materiálu, ani ho vůbec nepřestávejte používat; spousta tohoto materiálu je důležitá zejména v zimě, protože mokrá kompostová hmota může snáze zmrznout.
- Biolan Tehokuivike je vysoce účinný zásypový kypřicí materiál navržený speciálně pro kompostování v chladném období (příslušenství, str. 99); poutá energii, která udržuje fungování mikroorganismů.
- Skladujte zásypový kypřicí materiál na teplém místě chráněném před deštěm.
- Zajistěte, aby ventily přívodního a výstupního vzduchu (součásti 10 a 11) na kompostéru nezamrzly, protože by to zabránilo správnému větrání kompostéru. Odstraňte veškerý led.
- Pokud kompostová hmota zmrzne, nedejte se poškodit kompostéru, jeho součástí ani kompostové hmoty. Na jaře, až začne slunce ohřívat kompostovou hmotu, bude kompostování pokračovat.

5.4 Čištění rychlého kompostéru 550

- Obvykle není nutné umývat kompostér. Různé plísňe a aktinobakterie v kompostu jsou důležité rozkladné organismy a neměli byste je vymýat.
- V případě potřeby vyčistěte ventil přívodního vzduchu (součást 10), ventil odpadního vzduchu a hadici na průsakovou kapalinu.

5.5 Používání nastavovacího ventilu

- Když je teplota uvnitř kompostéru vyšší než venkovní teplota, nechte nastavovací ventil přívodního vzduchu (součást 10) v poloze 100 (viz obrázek 2). Sledujte teplotu v kompostéru a venkovní teplotu. Pokud má kompostová hmota sklony k chladnutí, snižte hodnotu nastavení, dokud se neustálí vyšší teplota (viz obrázek 3).
- Během teplého období můžete zpravidla nechat ventil přívodního vzduchu úplně otevřený (v poloze 100) a během chladného období ho otočit do téměř uzavřené polohy (polohy 20) (viz obrázky 2 a 3).
- Konstrukce ventilu přívodního vzduchu zabraňuje úplnému uzavření ventilu.

Obrázek 2. Zavřený nastavovací ventil

Obrázek 3. Otevřený nastavovací ventil

6. POUŽÍVÁNÍ KOMPOSTU A PRŮSAKOVÉ KAPALINY NA ZAHRADĚ

Kompost je vynikající hnojivo a obsahuje dlouhodobě působící živiny pro rostliny. Kompostová zemina se neustále mění a vyvíjí a v různých fázích svého vývoje by se měla používat odlišným způsobem. Kompostová zemina se obvykle rozděluje do dvou skupin na základě zralosti: polozralá krycí zemina a zralá kompostová zemina.

6.1 Zrání krycí zeminy na kompostovou zeminu

Po vyndání z rychlého kompostéru kompostová hmota obvykle dozrála do fáze krycí zeminy. Doporučuje se používat krycí zeminu pouze k pokrývání záhonů s okrasnými rostlinami. Chcete-li ji použít na jedlé rostliny, měli byste ji nechat kompostovat další rok, aby hmota uzrála na správnou kompostovou zeminu.

6.2 Používání krycí zeminy

Jako krycí zemina se označuje polozralá kompostová hmota. Proces rozkladu pokročil do fáze, ve které se rozkládá kuchyňský odpad. Tvrdší dřevní hmota, vaječné skořápky a například slupky citrusových plodů mohou být stále patrné, takže krycí zemina má hrubší vzhled. Polozralý kompost může stále obsahovat látky, které ohrožují růst a klíčení, proto by se neměl používat jako substrát pro pěstování rostlin. Když se krycí zemina rozprostře tak, aby v několikacentimetrové vrstvě pokrývala záhony s okrasnými rostlinami, rostlinám to neuškodí. Z kompostu se budou moci uvolňovat živiny, které mohou rostliny vstřebat.

6.3 Používání zralé kompostové zeminy

Hnojivý účinek kompostu závisí na obsažených surovinách. Výživová hodnota kompostu tvořeného odpadem z domácnosti bývá obvykle vyšší než v případě kompostu ze zahradnického odpadu. Samotná kompostová zemina nepředstavuje dobrý substrát; raději byste měli přidat třetinu minerální půdy, například písku, bahna, hlíny nebo jílu.

6.4 Používání průsakové kapaliny

Jestliže používáte hadici připojenou k výtokovému otvoru kompostéru ke shromažďování nadbytečné průsakové kapaliny ze dna kompostéru, můžete použít kapalinu na zahradě. Průsaková kapalina obsahuje živiny, které mohou rostliny ihned vstřebávat.

- K zalévání zahradních rostlin používejte průsakovou kapalinu zředěnou vodou (v poměru alespoň 1:2).
- Průsakovou kapalinu můžete také recyklovat v rychlém kompostéru 550 tak, že ji shora nalijete zpět do kompostové hmoty. Přidejte trochu zásypového kypřicího materiálu a absorbujte maximálně 5 litrů kapaliny za den. Jestliže je již hmota mokrá, dále ji nezvlhčujte průsakovou kapalinou.

Více informací o kompostování najdete na stránkách www.biolan.com

7. ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Neúspěšné kompostování?

Většina problémů bývá způsobena nesprávným typem nebo nedostatečným používáním zásypového kypřicího materiálu. Také pamatujte na to, že vysoce účinný zásypový kypřicí materiál Biolan Tehokuivike je určen ke kompostování v chladném období.

Jaká je správná teplota při kompostování?

Teplota kompostové hmoty v rychlém kompostéru 550 kolísá v rozsahu +10–70 stupňů Celsia. Teploměr velmi často ukazuje údaj +30–40 stupňů. Čím méně je odpadu rozkládaného mikroorganismy, tím nižší je teplota. Aby mohlo probíhat kompostování, nejdůležitější je zajistit ochranu hmoty před zmrznutím.

7.1 Hnilobný zápach

Pokud je z kompostéru cítit zápach hniloby nebo rozkladu, kompostová hmota je příliš hustá nebo mokrá, nebo uvnitř kompostéru není žádný kyslík.

- Zkontrolujte, zda používáte zásypový kypřicí materiál Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiál Biolan Tehokuivike.
- Ujistěte se, že používáte dostatečné množství zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiálu Biolan Tehokuivike.
- Dočasně zvýšte množství zásypového kypřicího materiálu, dokud nepřestane být kompostová hmota příliš mokrá.
- Nezapomeňte otevřít a vyprázdnit biologicky rozložitelné pytle, než je vložíte do kompostéru.
- Odeberte trochu mokré kompostové hmoty ze dna kompostéru (viz kapitola 5.2). Rozložte několik centimetrů hmoty kolem okrasných rostlin. Nepříjemný zápach se za pár dnů ztratí.
- Přidejte několik lopat zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiálu Biolan Tehokuivike do spodní části kompostéru skrz vyprazdňovací dvířka (součást 3).
- Stlačte hmotu a zamíchejte do ní hodně zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiálu Biolan Tehokuivike.

7.2 Čpavkový zápach

Pokud je z kompostéru cítit štiplavý čpavkový zápach, z kompostové hmoty se uvolňuje dusík. Jestliže je příliš mnoho dusíku v poměru k uhlíku, mikroorganismy nebudou schopny jej využít.

- Ujistěte se, že jste do kompostéru nepřidali příliš mnoho materiálů obsahujících dusík, například moči nebo slepičího trusu. Přestaňte přidávat do kompostéru příliš mnoho dusíku.
- Nedávejte do kompostéru žádný popel nebo vápenec.
- Zkontrolujte, zda používáte zásypový kypřicí materiál Biolan pro kompost a suché toalety.
- Ujistěte se, že používáte dostatečné množství zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety.
- Dočasně zvýšte množství zásypového kypřicího materiálu, který používáte při plnění kompostéru, dokud nepříjemný zápach nezmizí.
- Zamíchejte obsah míchadlem kompostu.

7.3 Teplota se nezvyšuje

- Teploměr poskytuje informativní údaje o jednotlivých fázích kompostování a teplotách ve vysokoteplotní fázi. Nejteplejší částí je střed kompostéru, do kterého ukazatel teploty nedosáhne.
- Zamíchejte horní část kompostové hmoty a ověřte skrz vyprazdňovací dvířka, zda je hmota přiměřeně vlhká.

Hmota má vhodný obsah vlhkosti:

- Proces kompostování se dosud nespustil (viz kapitola 4.1). Pokračujte v normálním plnění kompostéru.
- Objem odpadu je tak malý, že kompostová hmota nedosáhne vysoké teploty. Potrvá to déle, než se z odpadu stane kompost. Pokračujte v normálním používání kompostéru. Dostatek času na to, aby se odpad rozložil, než vyprázdníte kompostér, je důležitější než vysoká teplota. Pokud chcete urychlit kompostování, přidejte do kompostu dusík, například urychlovač kompostování Biolan určený pro kompostéry, nebo přírodní hnojivo Biolan.
- Rozklad kompostové hmoty dospěl do fáze, která následuje po skončení vysokoteplotní fáze. Odeberte trochu kompostové hmoty a pokračujte v používání kompostéru.

Kompostová hmota je příliš mokrá:

- Zkontrolujte, zda používáte zásypový kypřicí materiál Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiál Biolan Tehokuivike.
- Ujistěte se, že používáte dostatečné množství zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiál Biolan Tehokuivike.
- Dočasně zvyšte množství zásypového kypřicího materiálu. Pokud nepřestane být kompostová hmota příliš mokrá.
- Odeberte nejmokřejší část kompostové hmoty ze spodní části kompostéru. Rozložte několik centimetrů hmoty kolem okrasných rostlin. Nepříjemný zápach se za pár dnů ztratí.
- Přidejte několik lopat zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety do spodní části kompostéru skrz vyprazdňovací dvířka.
- Shora stlačte hmotu a zamíchejte do ní hodně zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety.
- Zajistěte, aby v budoucnu nebyla kompostová hmota příliš mokrá.

Kompostová hmota je příliš suchá:

- Je normální, že teplota se více zvyšuje uprostřed kompostéru než po stranách. V důsledku toho se může stát, že hmota uprostřed vyschne. Hmotu lze opatrně zvlhčit teplou vodou.
- Po vyložení kompostéru můžete také stlačit suchou hmotu ke dnu a stávající hmota ji provlhčí.
- Zajistěte, aby v budoucnu zůstala kompostová hmota dostatečně vlhká.

7.4 Kompostová hmota zamrzá

- Jedněte dříve, než kompostová hmota úplně zmrzne. I když teploměr kompostéru ukazuje několik dnů nula stupňů, uvnitř může být stále nezmrzlá hmota. Pokud je kompostér plný, odebírejte trochu hmoty také v zimě.
- Zamezte zamrznání tím, že budete kompostér používat (tj. plnit a vyprazdňovat), aby mikroorganismy zůstaly aktivní. Viz kapitoly 5 a 5.1–5.5. Zajistěte, aby byl kompostér v zimě vždy dost plný, a často odebírejte hmotu.
- Věnujte pozornost míře vlhkosti kompostové hmoty; mokrá kompostová hmota snáze zmrzne (viz kapitola 7.3).
- V zimě používejte dostatečné množství zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiál Biolan Tehokuivike. Vytvořte kyprou směs akceleratoru kompostování Biolan nebo přírodního hnojiva Biolan a vody a nalijte ji na povrchovou vrstvu kompostu. Pokryjte ji vrstvou zásypového kypřicího materiálu.
- Nakupte kolem kompostéru trochu sněhu, aby si udržel více tepla.
- Ohřejte kompostovou hmotu například tak, že do vrchní vrstvy vložíte desetilitrový kanýstr naplněný horkou vodou, který budete dostatečně často vyměňovat.

7.5 Kompostová hmota je příliš hustá

- Přidejte hodně zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety nebo materiál Biolan Tehokuivike. Vmíchejte zásypový kypřicí materiál do kompostové hmoty.
- V budoucnu používejte více zásypového kypřicího materiálu a zajistěte, aby při plnění kompostéru nevznikaly husté vrstvy trávy, slupek kořenové zeleniny, pyltů na bioodpad nebo listů.

7.6 Mouchy nebo larvy much v kompostéru

Pokud je hmota příliš mokrá, existuje jistá možnost, že kompost obsahuje mouchy. Larvy much jsou bílí červi s černou hlavou. Mají délku asi jeden centimetr. Viz také kapitola 7.3.

- Přidejte hodně zásypového kypřicího materiálu Biolan pro kompost a suché toalety, zamíchejte ho do kompostové hmoty a v budoucnu používejte více tohoto materiálu.
- Zamíchejte nejsvrchnější část kompostové hmoty do zbytku hmoty. Když teplota dosáhne přibližně +43 °C, larvy much uhynou.
- Přidejte nahoru asi 2cm vrstvu zásypového kypřicího materiálu. Zajistěte, aby byly v budoucnu veškeré zbytky masa a much náležitě pokryté.
- Opatrně opláchněte vnitřní stěny a víko kompostéru horkou vodou, abyste zničili veškerá vajíčka a larvy.
- Na ochranu kompostu před mouchami můžete použít také postřik pesticidem obsahujícím pyrethrin jako aktivní složku. Se žádostí o radu ohledně výběru vhodného prostředku se obraťte na svůj obchod se zahradnickým zbožím.

7.7 Mravenci v kompostéru

Kompostér obsahuje potravu a dobré prostředí pro mravence, což znamená, že je obtížné zabránit jim, aby nevnikli dovnitř. Mravenci se obvykle rádi usazují ve spodní části kompostéru s kompostovou hmotou, která chladne. Mravenci naruší kompostování.

- Zajistěte, aby nebyla kompostová hmota příliš suchá.
- Pravidelné odebírání malého množství kompostové hmoty způsobí, že mravenci se nebudou v tomto prostředí cítit příliš dobře.

7.8 Plíseň v kompostéru

Plíseň je jednou z rozkladných složek v kompostéru a její přítomnost je normální.

- Neodstraňujte plíseň.
- Pokračujte v normálním používání kompostéru.

7.9 Houby v kompostéru

Houby tráví dřevo v kompostové hmotě, například tvrdé části zásypového kypřicího materiálu, a jejich přítomnost v kompostéru je normální.

- Nechte houby být; samy zmizí.
- Pokračujte v normálním používání kompostéru.

Recyklace výrobku

Materiály jednotlivých součástí najdete v seznamu součástí (str. 93). Náležitě vyřídíte jednotlivé součásti. Vždy dodržujte regionální předpisy a pokyny konkrétní sběrný.

Recyklace plastů: plastové obaly
Energeticky využitelný nebo spalitelný odpad: ostatní plastové součásti
EPDM = ethylenpropylen
PE = polyethylen
PP = polypropylen
PA = polyamid
PU = polyurethan

Recyklace kovů:
HST = ocel odolná proti kyselinám
RST = nerezová ocel
ST Zn = pozinkovaná ocel

Směšený nebo spalitelný odpad:
PP+PF = polypropylen+laminát

Sběr odpadního papíru:
Papír

Záruka

Tělo (součásti 1-3) rychlého kompostéru Biolan 550 má pětiletou záruku.

1. Tato záruka platí od data koupě a vztahuje se na případné vady materiálu a provedení. Záruka se nevztahuje na žádné nepřímé škody.
2. Společnost Biolan Oy si vyhrazuje právo opravit nebo vyměnit poškozené součásti na základě vlastního uvážení.
3. Tato záruka se nevztahuje na žádné škody vzniklé v důsledku nedbalé nebo násilné manipulace se zařízením, nedodržení návodu k obsluze nebo normálního opotřebení.

Ohledně záležitostí souvisejících se zárukou se obraťte přímo na společnost Biolan Oy.

BIOLAN

Biolan Oy
P.O. Box 2, 27501 Kauttua, FINSKO
www.biolan.com

Příslušenství Biolan

Zásypový kypřicí materiál Biolan pro kompost a suché toalety

Zásypový kypřicí materiál Biolan pro kompost a suché toalety je směs čist vysušené sebrané kůry z jehličnanů rašeliny a je určen pro kompostování suché toalety. Pravidelné přidávání do kompostu udržuje kompostovou hmotu provzdušněnou a zaručuje účinné kompostování bez zápachu.

Velikost balení: 40 litrový pytel
Číslo výrobku: 70562100

Vysoce účinný zásypový kypřicí materiál Biolan Tehokuivike

Materiál Biolan Tehokuivike je vyroben z technického konopí, kůry jehličnanů rašeliny a biouhlí a je určen pro kompostování bioodpadu.

Velikost balení: 30 litrový pytel
Číslo výrobku: 70562750

Urychlovač kompostování Biolan

Urychlovač kompostování Biolan je vyroben z drcených řepkových semen, melasových řízku cukrové řepy a sušených chaluh v prášku. Urychluje rozkládání kuchyňského a zahradního odpadu a zvyšuje kvalitu produkované kompostové zeminy.

Velikost balení: 1litrový kbelík,
5,5litrová krabice
Číslo výrobku: 1litrový 70535420,
5,5 litrový 70535050

Míchadlo kompostu Biolan

Míchadlo kompostu Biolan je vyrobeno z propylenu vyztuženého skleněnými vlákny, takže nekoroduje ani neoxiduje, a to ani při dlouhodobém používání. Míchadlo kompostu Biolan umožňuje míchat kompost bez námahy.

Číslo výrobku: 70575200

BIOLAN